

**වී වගාවේ වර්තමාන
තත්ත්වය හා එහි ප්‍රවර්ධනයට
සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයේ දායකත්වය**

වී වගාවේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි
ප්‍රවර්ධනයට සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයේ දායකත්වය

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මහරගම

2020

වී වගාවේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි ප්‍රවර්ධනයට සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයේ
දායකත්වය

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2020

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN –

ප්‍රකාශනය : පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මහරගම

මුද්‍රණය : මුද්‍රණාලය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මහරගම

**වී වගාවේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි ප්‍රවර්ධනයට
සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයේ දායකත්වය**

සමස්ත උපදේශකත්වය	ආචාර්ය සුනිල් ජයන්ත නවරත්න (අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්)
අධීක්ෂණය සහ නියාමනය	ආචාර්ය වි. ඩී. සී. පී. පෙරේරා (නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් පර්යේෂණ, සැලසුම් සහ සංවර්ධන පීඨය)
පර්යේෂණ උපදේශකත්වය	ආචාර්ය දයානන්ද කැප්පෙට්ගොඩ (අධ්‍යක්ෂ - පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)
ව්‍යාපෘති සමායෝජක	කේ. ඒ. එන්. සුලෝචනා ඇලෙක්සැන්ඩර් (ජ්‍යෙෂ්ඨ කලාපීය ආචාර්ය)
පර්යේෂණ කණ්ඩායම	කේ. ඒ. එන්. සුලෝචනා ඇලෙක්සැන්ඩර් (ජ්‍යෙෂ්ඨ කලාපීය ආචාර්ය)
	ඩබ්ලිව්. කේ. ශිරානි පුෂ්පමාලා (ජ්‍යෙෂ්ඨ කලාපීය ආචාර්ය)
	එච්. ඒ. එස්. නිදේශ් (සහකාර කලාපීය ආචාර්ය)
	එන්. ඩී. දිසානායක (ජ්‍යෙෂ්ඨ කලාපීය ආචාර්ය)
	වී. ජේ. කරුණානායක (සහකාර කලාපීය ආචාර්ය)
	ඩී. හෙට්ටිගේ (කලාපීය ආචාර්ය)
	එම්. ඩී. ඩී. අශී. ද සිල්වා (සහකාර අධ්‍යාපනඥ)
කංවුක නිර්මාණය	එම්. කේ. පී. උදේෂිකා

විධායක සාරාංශය

ජාතික සංවර්ධනය පෙරටු කරගත් අධ්‍යාපනික සංවර්ධනයක් සඳහා දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවීමත් ඒ සඳහා ප්‍රබල දායකත්වයක් ලබා දිය හැකි පරිදි කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ නව තාක්ෂණික දැනුමින් කුසලතාවන්ගෙන් හා නෛපුත්‍යතාවන්ගෙන් හෙබි මානව සම්පත් සංවර්ධනය කරලීමත් යුගයේ අවශ්‍යතාවකි. ඒ අනුව අතීතයේ සිට ම කෘෂි කාර්මික රටක් වශයෙන් වී ගොවිතැනෙහි නියැලෙන මෙන් ම, ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ ප්‍රධාන ආහාරය වන බත සැපයීමට දායක වන වී වගාවෙන් තරුණ පරපුර අදාත් වීම වළක්වාගෙන වී වගාව වඩාත් ආකර්ෂණීය මෙන් ම ආදායම් ඉපැයිය හැකි වගාවක් බවට පත් කොට ජාතික ආර්ථිකය සවිබල ගැන්වීමට අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දිය හැකි දායකත්වය පැහැදිලි කර ගැනීමේ පුළුල් අරමුණ පෙරදැරිව අධ්‍යයනය දිශාහිමුඛ කරන ලදී.

කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය පුළුල් පරාසයක් ආවරණය කරන ක්ෂේත්‍රයක් බැවින් අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට වඩාත් යෝග්‍ය කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍ර සහ වගා කටයුතු හඳුනා ගැනීම අධ්‍යයනයේ පූර්වාච්ඡාතාවක් ලෙස හඳුනා ගැනිණි. ඒ අනුව ජනාකීර්ණ හා නාගරික මහරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මහරගම, පන්තිපිටිය, අරැව්වල, මිනුවන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මිනුවන්ගොඩ, වටිනපහ, හෝමාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මත්තේගොඩ, ගම්පහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ගම්පහ, මිරිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මිරිගම සහ නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නුවරඑළිය යන ප්‍රදේශවලින් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් විවිධ කෘෂි කාර්මික වගා කටයුතුවල නිරත 31 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ගොවි නියැදියකින් පූර්ව අධ්‍යයනයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එහි දී කෘෂි කාර්මික වගාවන්හි ආදායම් විශදම් තත්ත්වය විශ්ලේෂණය අනුව අනෙකුත් වගාවන්ට සාපේක්ෂ ව වී ගොවිතැනින් ලැබෙන වාර්ෂික ආදායම අවම මට්ටමක පවතින බව අනාවරණය විය. එම අනාවරණය අධ්‍යයනයේ තාර්කිකය ගොඩ නැගීම සඳහාත් ඉදිරි අධ්‍යයනය දිශාහිමුඛ කිරීම සඳහාත් අවශ්‍ය පදනම සැකසීය. ඒ අනුව වී වගාවේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි ප්‍රවර්ධනයට සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයෙන් දායකත්වය ලබා දිය හැක්කේ කෙසේ ද යන පුළුල් අරමුණ පෙරදැරිව අධ්‍යයනය දිශාහිමුඛ කරන ලදී.

සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ පර්යේෂණය සඳහා වී ගොවිතැන වැඩි වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගත් අම්පාර, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය, මහවැලි එච් කලාපය, මාතලේ සහ කුරුණෑගල යන ප්‍රදේශ හය සහේතුක ව තෝරා ගන්නා ලදී. එම ප්‍රදේශවල නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අහඹු ලෙස සම්බන්ධ කරදුන් ගොවි මහතන් 107 දෙනෙකුගෙන් අධ්‍යයන නියැදිය සමන්විත විය. ඉලක්කගත ව පූර්වයෙන් සැලසුම් කළ ආකෘතියකට අනුව කළ සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා ඇසුරින් පර්යේෂණ කණ්ඩායම විසින් ම දත්ත රැස් කෙරිණ. රැස්කර ගත් ප්‍රමාණාත්මක දත්ත සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක ක්‍රම ඇසුරින් ද ගුණාත්මක දත්ත තේමා පාදකව ද විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයන්ගේ මූලික පසුබිම, වී වගාව ආශ්‍රිත මූලික පසුබිම සහ වී වගාව ආශ්‍රිත ව ගොවීන් අනුගමනය කරන ක්‍රියා මාර්ග මෙන් ම කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීම සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ එහි නිරත පාර්ශ්වයේ අනාවරණ අනුව පහත නිගමනවලට එළඹෙන ලදී.

නිගමන

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ මූලික පසුබිම

- වී ගොවිතැන සඳහා ශ්‍රම බලකායට ඉතාමත් සක්‍රීය හා ඵලදායී ලෙස දායක විය හැකි, වී වගාවේ නිරත වයස අවුරුදු 30-40 අතර තරුණ ප්‍රජාවේ දායකත්වය අවම ය.
- වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන ජනගහනයෙන් අඩකට වැඩි පිරිසක් අ. පො. ස (සා. පෙළ) සමත් මට්ටමට පහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබුවත් ය.
- පාරම්පරික ව දෙමව්පිය උරුමය මත අඩකට වැඩි පිරිසක් තම ජීවනෝපාය මාර්ගය වශයෙන් වී ගොවිතැන තෝරා ගෙන ඇති අතර කැමැත්ත, ස්වාධීනත්වය සහ අමතර ආදායමක් ලෙස යන කරුණු වී ගොවිතැන තෝරා ගැනීමට බලපා ඇති දෙවන හා තෙවන ප්‍රබල හේතු වේ.
- වී ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිස් අතර විකල්ප රැකියා අවස්ථාවක් ලෙස වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පිරිසක් ද සිටිති.
- වී ගොවිතැනට අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාරම්පරික ව දෙමව්පියන්ගෙන් ලබාගෙන ඇති පිරිස නියැදියෙන් අඩකට ආසන්න ය. කෘෂිකර්ම පුහුණු වැඩසටහන්වලින් හෝ කෘෂි නිලධාරීන්ගෙන් දැනුම ලබා ගෙන ඇති නමුත් එසේ දැනුම ලබා ගත් පිරිස දෙමව්පියන්ගෙන් දැනුම ලබා ගත් පිරිසෙන් අඩකටත් අඩු ය.
- වී ගොවිතැනට අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ලද පිරිස
  - කෘෂිකර්මය විෂයක් ලෙස හැදෑරීම
  - ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් සඳහා පාසලෙන් යොමු කිරීම
  - ගෙවතු වගාව අනිවාර්ය කිරීම
  - විෂය බාහිර කාර්යයක් ලෙස කෘෂිකර්ම කටයුතුවල නිරත වීම සහ
  - ගුරු ආභාෂයෙන්

යන ආකාරවලින් ලබා ගෙන ඇත.

වී වගාව සම්බන්ධ මූලික පසුබිම

- වී වගාවේ නිරත වන ගොවි නියැදියෙන් 4/5ක් ම අක්කර පහට අඩු බිම් ප්‍රමාණයක වී වගාවෙහි නිරත වෙති.
- අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් නියැදිය නියෝජනය කරන සියලු ම ගොවිහු අක්කර පහට වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක වී වගා කටයුතුවල නිරත වේ.

- කුරුණෑගල සහ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කවල නියැදියට අයත් සියලු ම පිරිසගේ වගා බිම් ප්‍රමාණය අක්කර පහට අඩු ය.
- ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ආදායමෙහි සහ වියදමෙහි කැපී පෙනෙන වෙනසක් ඇත.
- වර්තමානයේ සාමාන්‍ය රැකියාවකින් පුද්ගලයෙකුට ලැබෙන ආදායමට සාපේක්ෂ ව වී වගාවෙන් ලැබෙන ආදායම අඩු මට්ටමක ඇත.

වී වගාව ආශ්‍රිත ව ගොවීන් අනුගමනය කරන ක්‍රියා මාර්ග

- ගොවීන් තම වගා කටයුතු සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට ප්‍රධාන ප්‍රවේශ හයක් උපයෝගී කර ගනියි. එනම්
  1. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගැනීම
  2. ස්වයං නිෂ්පාදනයෙන්
  3. වෙළඳුන්ගෙන් මිලදී ගැනීමෙන්
  4. ගොවි ජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන්
  5. ගොවි සංවිධානයෙන්
  6. ගොවීන් අතර හුවමාරුවෙන්
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් වැඩි ම පිරිසක් වගාව සඳහා අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට යොමුව ඇති අතර ඊට ආසන්න පිරිසක් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ස්වයං නිෂ්පාදනයට යොමුව ඇත.
- සමස්ත නියැදියෙන් 1/4කට ආසන්න පිරිසක් බාහිර වෙළඳුන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල දී ගනියි.
- ඉහළ අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් පාරම්පරික, පාරම්පරික නොවන හෝ මෙම දෙ ආකාරය මුසුකර ගත් ක්‍රමවේද ගොවිහු යොදා ගනිති. ඒ අතර කිසිදු සුවිශේෂ ක්‍රමයක් අනුගමනය නොකරන පිරිසක් ද සිටිති.
- වී වගාවේ නිරත සමස්ත නියැදියෙන් 4/5ට වැඩි පිරිසක් ඉහළ අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇත.
- කුරුණෑගල සහ අම්පාර ප්‍රදේශවල අනෙක් ප්‍රදේශවලට සාපේක්ෂ ව ඉහළ රසායනික පොහොර භාවිතයකට යොමු ව ඇත.
- මහවැලි එච් කලාපය අනෙක් කලාපවලට සාපේක්ෂ ව වැඩි වශයෙන් කාබනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇත.
- කුරුණෑගල ප්‍රදේශය අක්කරයට අවම අස්වැන්නක් ලබන ප්‍රදේශය වේ.
- අස්වැන්න විකුණා ගැනීමේ විවිධ ප්‍රවේශ අතරින්
  - ඉහළ ම පිරිසක් වැඩි ම ඉල්ලුමට අස්වැන්න ලබා දෙති.
  - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මාර්ගයෙන් වී විකුණා ගැනීමට යොමු වන්නේ අවම පිරිසකි.

- අම්පාර ප්‍රදේශයේ ගොවි ජනතාව වැඩි වශයෙන් තම අස්වැන්න පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීමට යොමුව ඇත.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත වී ප්‍රභේද වගා කිරීමට සියලු ම ගොවීන් යොමු ව ඇති අතර එම වී වර්ග වගා කිරීමට හේතු ලෙස වැඩි ඉල්ලුම, වැඩි අස්වැන්න සහ වගාවට වැළඳෙන ලෙඩ රෝග අවම වීම වැනි හේතු හඳුනා ගත හැකි විය.

වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර

- වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර හතරකි
  - මානව සම්පත්
  - භෞතික සම්පත්
  - වගා භානිය
  - අස්වැන්න අලෙවිකරණය හා ආදායම
- උක්ත ගැටලු ක්ෂේත්‍ර අතරින් ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ම ගැටලු තුන වන්නේ
  - ස්ථිර හා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් නො ලැබීම නිසා ඇති වන ආර්ථික අපහසුතා
  - ශ්‍රමය ලබා ගැනීම
  - වන සතුන්ගෙන් සිදුවන වගා හානිය
- මානව සම්පත ආශ්‍රිත ප්‍රමුඛතම ගැටලුව වන ශ්‍රමිකයන්ගේ හිඟයට හේතු, ප්‍රතිචාරවල ප්‍රමුඛතාව අනුව පිළිවෙළින්
  1. ආදායම අඩු වීම/ අධික පිරිවැය
  2. ගොවිතැනට සමාජ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම
  3. වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව රජයේ/පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවල නිරත වීම
- කෘෂි කර්මාන්තය සාර්ථක කර ගැනීමට රජයේ මැදිහත් වීම, මිශ්‍ර බෝග වගාවට ගොවීන් යොමු කිරීම, තරුණ ප්‍රජාව කෘෂි කර්මාන්තය කෙරෙහි ආකර්ෂණය කර ගැනීම සහ දැනුම හා කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම මෙන් ම කෘෂි නාශක වැඩි වශයෙන් යෙදීම කළ යුතු බව වගාවේ නිරත පිරිස අදහස් කරති.
- කෘෂි නාශක භාවිතයේ අයහපත් ආදින ව පිළිබඳ කෘෂි කර්මාන්තයෙහි නිරත වැඩි පිරිසකගේ දැනුවත්භාවය සතුටු දායක මට්ටමක නො පවතී.
- ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිස් කෘෂි කාර්මික සංවර්ධනයට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමට ඉදිරිපත් කළ ප්‍රමුඛතම යෝජනා කිහිපයකි.
  1. නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
  2. ගොවිබිමේ දී නිලධාරීන්ගේ දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂාව
  3. නවීන යන්ත්‍රෝපකරණ/ ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුන්වා දීම
  4. කෘෂි කර්මාන්තයට අදාළ ආයතන මගින් වැඩිමුළු පවත්වා දැනුවත් කිරීම

කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීම සඳහා පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය දායක කර ගැනීමේ දී

- ගොවීන් අදහස් කරන පරිදි කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රායෝගික ව සුනත්‍ය (Authentic) අත්දැකීම් සහිත පසුබිමක සිට ලබා දීමට යෝග්‍ය පරිදි විෂයමාලාව සංවර්ධනය සඳහා
  - ක්ෂේත්‍රයේ සෘජු අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට වැඩි වශයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය
  - නවීන කෘෂි තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුමක් සහිත කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බිහි කිරීමට යෝග්‍ය විෂය අන්තර්ගතයක් සංවර්ධනය කිරීම.
- කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීමේ අපේක්ෂාවෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට
  - වතු වැඩ වශයෙන් නව විෂයක් හඳුන්වා දීම
  - කෘෂිකර්ම විෂය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම
  - දේශීය නිෂ්පාදනය අගය කිරීමට හුරු කිරීම
  - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රය ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ඇගයීම් අවස්ථා පාසල් මට්මෙන් සැලසුම් කිරීම

කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය. යටෝක්ත නිගමන අනුව කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ දායකත්වයක් සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනයට යෝජනා මෙන් ම පොදු යෝජනා කිහිපයක් ද ඉදිරිපත් කෙරේ.

යෝජනා

1. කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ දායකත්වයක් සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනයට යෝජනා

- කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රායෝගික ව සුනත්‍ය (Authentic) අත්දැකීම් සහිත පසුබිමක සිට ලබා දීම කෙරෙහි විෂයමාලා සංවර්ධනයේ දී අවධානය යොමු කිරීමත් ඒ සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ සෘජු අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට වැඩි වශයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය සඳහා
  - ප්‍රාදේශීය අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථා සැලසීම
  - පාසලේ ආදර්ශ ගොවිපොළ සැලසුම් කිරීම
  - ගෙවතු වගාවට සිසුන් නිරන්තර ව යොමු කිරීම
  - විවිධ භෝග වගා ක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධයට අවස්ථා සම්පාදනය
  - කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ලබා දෙන ආකාරයේ ප්‍රදර්ශන සංවිධානය
  - කෘෂිකර්මය ආශ්‍රිත අත්හදා බැලීම් සඳහා (පර්යේෂණ සඳහා අවස්ථා ලබා දීම) සිසුන්ට අවකාශ සැලසීම
- ඵලදායී කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බිහි කිරීමට යෝග්‍ය වන විෂය අන්තර්ගතයක් සහිත ව විෂයමාලාව සංවර්ධනයට

- පස පරීක්ෂාවෙන් අවශ්‍ය පොහොර වර්ගය සහ පොහොර ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම
  - ඉහළ ගුණාත්මක අස්වැන්නක් සඳහා පොහොර භාවිතය කළමනාකරණය (රසායන පොහොර භාවිතය අවම කිරීම)
  - වී වගාව ආශ්‍රිත වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි බීජ වර්ග නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය නවීන දැනුම
  - වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන ඉහළ ගුණාත්මක බීජ සකස් කිරීමේ හා තෝරා ගැනීමේ දැනුම
  - සුලභ ව අත්දකින විවිධ පළිබෝධ, පළිබෝධ හානිය සහ පළිබෝධ පාලනය (රසායනික, පාරම්පරික, යාන්ත්‍රික)
  - මූල්‍ය කළමනාකරණය / ආදායම හා වියදම
  - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන
  - අලෙවිය සහ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ
  - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන/සංවිධාන සහ ඒවායේ කාර්යභාරය
  - අගය එකතු කිරීම
  - පසු අස්වනු තාක්ෂණික දැනුම ලබා දීම
  - ශ්‍රම දායකත්වය පිළිබඳ දැනුම පුළුල් කිරීම ආශ්‍රිත විෂය කරුණු ඇතුළත් කිරීම මෙන් ම ප්‍රාදේශීය විවිධත්වය අවධාරණය කරමින් කෘෂි කාර්මික දැනුම ලබා දීම
  - පාරම්පරික දැනුම හා මුසු වූ නව තාක්ෂණික දැනුම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දීම
- නවීන තාක්ෂණ දැනුම සහිත ව විෂය අන්තර්ගතය සංවර්ධනයට
    - නවීන තාක්ෂණික උපකරණ
    - කෘෂි කර්මාන්තයේ විවිධ අදියර ආශ්‍රිත ව නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගැනීම
    - විදේශීය රටවල නව තාක්ෂණය හා අත්දැකීම්
    - කෘෂි කර්මාන්තය ආශ්‍රිත විවිධ ක්ෂේත්‍ර සඳහා App සකස් කිරීමේ හැකියාව ලබා දීම මෙන් ම
  - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ දායකත්වයක් අපේක්ෂාවෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට
    - වතු වැඩ වශයෙන් පාසල් පද්ධතියට නව විෂයක් හඳුන්වා දිය යුතු ය
    - ප්‍රායෝගික කෘෂිකර්ම විෂය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ අවස්ථා පුළුල් කළ යුතු ය
    - දේශීය නිෂ්පාදනය අගය කිරීමට හුරු කළ යුතු ය
    - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ඇගයීම් අවස්ථා පාසල් මට්ටමින් සැලසුම් කළ යුතු ය

2. පොදු යෝජනා

- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල දායකත්වයෙන්
  - ප්‍රාදේශීය වශයෙන් තරුණ ගොවි සංවිධාන පිහිටු වීම හා එම සංවිධාන මගින් දැනුම කුසලතා ලබා දීමේ වැඩසටහන් සංවිධානයෙන් රැකියා විරහිත තරුණ පරපුර කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ආකර්ෂණය කර ගැනීම
  - වී ගොවිතැන සඳහා ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ලබා දීමට ප්‍රාදේශීය සහ ජාතික මට්ටමේ ඇගයීම් අවස්ථා සම්පාදනය
  - දේශීය වී වගාව ප්‍රමුඛ කරගත් යහපත් ආහාර සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට ගොවිතැනෙහි නිරත පාර්ශ්ව යොමු කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම
  - කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතුවලට සම්බන්ධ වන පාර්ශ්වයන්ගේ දැනුම හා කුසලතා නිරන්තරයෙන් යාවත්කාලීන කර, සවිබල ගැන්වීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ සෘජුව ම ගොවීන්ට ලබා දීම. මෙහි දී
    - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඵලදායීතාව ගුණාත්මක ව ප්‍රවර්ධනය සඳහා නව තාක්ෂණය යොදා ගැනීම
    - පසු අස්වනු තාක්ෂණික දැනුම
    - අගය එකතු කිරීම
    - මූල්‍ය කළමනාකරණය /ආදායම හා වියදම
    - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන
    - අලෙවිය සහ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ දැනුම වැනි කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම
- රජයේ මැදිහත් වීමෙන් ගොවි ජන සේවා කාර්යාලවලට කෘෂි උපකරණ ලබා දීම සහ ඒවායෙහි සේවාව සහන මිලට ගොවීන්ට ලබා දීම
- රසායන පොහොර යෙදීම සහ පොහොර ගෙන්වීම හා නිසි කලට බෙදා හැරීම ආශ්‍රිත ප්‍රමිතියක් සකස් කිරීම
- ආර්ථික දූෂ්කරතා සහිත වී වගාකරුවන්ට සුවිශේෂ ණය යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම

පෙරවදන

එළඹී යූගයේ අවශ්‍යතාවන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙරෙන පරිදි ගෝලීය හා නව තාක්ෂණික ප්‍රවණතා මත පදනම් වූ නෛපුණ්‍යතා හා ශක්‍යතා වර්ධනය කර ගනිමින් ජාතික සංවර්ධනයේ නවමු මානයන් කරා ප්‍රවේශ ද්වාර විවර කිරීම ලොව සෑම රටක ම මූඛ්‍ය අභිප්‍රාය යි. යටෝක්ත අභිප්‍රාය සාර්ථක ව සාක්ෂාත් කර ගනිමින් සංවර්ධනය වූ රටක්, සෞභාග්‍යවත් දේශයක් බිහි කරලීම අරමුණු කොට ගෙන ක්‍රියාත්මක වන ජාතික සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට උරදීම යූගයේ අවශ්‍යතාවක් මෙන් ම ශ්‍රී ලාංකික අප සෑමගේ යුතුකමක් හා වගකීමක් ද වන්නේ ය. එම අරමුණ පෙරදැරිව ජාතික සංවර්ධනය උදෙසා අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය දිශාහිමුව කළ යුත්තේ, සෞභාග්‍යවත් දේශයක් බිහි කිරීමට අවශ්‍ය මූලික පූර්විකාව සවිබල ගැන්වෙනුයේ එරට අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය මතින් වන බැවිනි. ඒ අනුව ජාතික සංවර්ධනය සඳහා අධ්‍යාපනය යන පුළුල් පර්යාලෝකයෙන් යුක්ත ව ගෝලීය සහ දේශීය වශයෙන් සිදුවන සමාජ, ආර්ථික සහ සංස්කෘතික ප්‍රගමනයන්ට අනුගත ව අධ්‍යාපනයේ ප්‍රබල නව්‍යකරණයන් සිදු විය යුත්තේ ය. එපමණක් නොව රටේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති හා ප්‍රතිසංස්කරණ රටේ ආර්ථික සංවර්ධන අරමුණුවලට අනුව දිශානත කරවීම ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතියට පැවරී ඇති මූඛ්‍ය කාර්යය භාරයක් වන්නේ ය.

ජාතික සංවර්ධනය දිශාහිමුව කර ගත් රටක් සවිමත් විය යුත්තේ භෞතික පහසුකම්වලින් පමණක් නොව යූගයේ අවශ්‍යතාවන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙරෙන ගෝලීය හා නව තාක්ෂණික ප්‍රවණතා මත පදනම් වූ නෛපුණ්‍යතා හා ශක්‍යතා වර්ධනය කර ගනිමින් ජාතික සංවර්ධනයේ නවමු මානයන් කරා ප්‍රවේශ ද්වාර විවර කළ හැකි වූ ශ්‍රම බලකායක් මගිනි. එනමින් ජාතික ආර්ථික සංවර්ධනයට උරදිය හැකි පරිදි මානව සම්පත සංවර්ධනයෙහි ලා ජාතික විෂයමාලා සම්පාදයේ බලාධිකාරීත්වය හිමි ආයතනය වශයෙන් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයට පැවරෙනුයේ භාරදුර කාර්යාවලියකි. මෙම දැවැන්ත වැඩපිළිවෙළට උචිත පරිදි මෙරට පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතිය සුදානම් කරලීම සඳහා නව ලොවට ගැලපෙන අයුරින් විෂයමාලා නවීකරණය කරනු පිණස ප්‍රබල පර්යේෂණාත්මක පදනමක් අවශ්‍ය විය. ඒ අනුව යටෝක්ත ජාතික කර්තව්‍යය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා පර්යේෂණාත්මක එළඹුමක් සහිත ව, නව විෂය විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණයකට යෝග්‍ය මංපෙත් විවර කරගනු සඳහා පර්යේෂණ කාර්යයෙහි නියැලෙමින් දායකත්වය ලබා දුන් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂතුමා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයට මාගේ ප්‍රණාමය පිරිනැමෙන අතර අධ්‍යාපන පද්ධතියේ ගුණාත්මක සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉවහල් වන මෙවැනි පර්යේෂණවල නියැලෙමින්, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ භූමිකාව තව දුරටත් පුළුල් කර ගැනීමට හැකි වේවා යි ප්‍රාර්ථනා කරමි.

ආචාර්ය සුනිල් ජයන්ත නවරත්න
 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
 ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
 මහරගම

ස්තූතිය

රටක සංවර්ධනය සමග නිරන්තරයෙන් අත්වැල් බැඳගත යුතු සාධකයක් ලෙස අධ්‍යාපනය හඳුන්වා දිය හැකි ය. අධ්‍යාපනය වනාහි රටක සංවර්ධනය වෙනුවෙන් කෙරෙන මහඟු ආයෝජනයකි. කාලීන වශයෙන් උත්පාදනය වන සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික මෙන්ම තාක්ෂණික දැනුම පාදක කර ගත් ගෝලීය ප්‍රගමනයන්ට අනුගත ව, තිරසර සංවර්ධනයක් අපේක්ෂිත ව රට ඉදිරියට යන විට අධ්‍යාපනය තුළින් ඊට පෙරමග තැනිය යුතු වේ. එම උදාර මෙහෙවර සවිබල ගන්වනු පිණිස මානව සම්පත් රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට සක්‍රීය ව දායක කර ගත යුත්තේ කෙසේදැයි පර්යේෂණාත්මක ව විමර්ශනය කළ යුතු ය. ජාතික සංවර්ධනය පෙරදැරි ව දේශීය කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය නගා සිටුවීම සඳහා අධ්‍යාපනය දිශානිමුඛ කළ යුත්තේ කෙසේද යන පුළුල් පර්යාලෝකයෙන් යුක්ත ව ඇරඹීම මෙම අධ්‍යයනය ආරම්භයේ සිට අවසාන සනිටුහන් කරන මොහොත දක්වා විවිධ කාර්යයන්හි නියැලෙමින් අධ්‍යයනය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා නන් අයුරින් සහය දැක්වූ පිරිස් බොහෝ ය. ඒ අතරින්

- පර්යේෂණය පිළිබඳ ව මූලික වින්තාව මතු කරමින් සහ අවැසි මාර්ගෝපදේශකත්වය සපයමින් අප දිරි ගැන්වූ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය සුනිල් ජයන්ත නවරත්න මහතාට
- පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය පුරාම නියාමන හා අධීක්ෂණ කාර්යයේ නිරත වෙමින් මාර්ගෝපදේශකත්වය සැපයූ පර්යේෂණ, සැලසුම් සහ සංවර්ධන පීඨයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය ඩී. ඩී. සී. පී. පෙරේරා මහත්මියට
- අධ්‍යයනය නිවැරදි මාවතක් ඔස්සේ දිශානිමුඛ කිරීම සඳහා පර්යේෂණ උපදේශකත්වය ලබා දෙමින් සහයෝගය දැක්වූ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය දයානන්ද කැප්පෙට්ගොඩ මහතාට
- අධ්‍යයනයේ සාර්ථකත්වය සඳහා ගොවි මහත්ම මහත්මීන් සම්බන්ධ කර දෙමින් දායකත්වය සැපයූ අම්පාර නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ඒ. සනීර් මහතාටත් පොළොන්නරුව නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ උපාලි මහතාටත් අනුරාධපුර නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ඒ. විමලරත්න මහතාටත් මහවැලි එච් කලාපයේ නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ඒ. අබේකෝන් මහතාටත් මාතලේ නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ දොඩන්වල මහතාට සහ කුරුණෑගල නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ සිසිර කුමාර යන මහත්වරුන්ට ද
- තම වටිනා කාල වේලාව කැප කරමින් අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත ලබා දීමට අම්පාර එරගම සහ දමන ප්‍රදේශය ද පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය, මහවැලි එච් කලාපය,

මාතලේ සහ කුරුණෑගල යන ප්‍රදේශ ද නියෝජනය කරමින් පැමිණි ගොවි මහත්ම මහත්මීන්ට ද

- අධ්‍යයනය ආරම්භයේ සිට ම වාර්තාව නිම කිරීම දක්වා වූ සමස්ත ක්‍රියාවලියෙහි ම අවැසි මොහොතේ අවැසි සහයෝගය දෙමින් කාර්යයේ සාර්ථකත්වයට නිරන්තර ව දායකත්වය සැපයූ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකවාර්ය ශිරානි පුෂ්පමාලා මෙනෙවියන්
- අධ්‍යයන ක්‍රියාවලිය අර්ථවත් ව සහ විද්‍යානුකූල ව සවිබල ගැන්වීම සඳහා දත්ත රැස් කිරීමෙන් සහ දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී සහාය වූ සහකාර කථිකවාර්ය එච්. ඒ. එස්. නිදේශ් මහතාටත්
- අධ්‍යයන ක්‍රියාවලිය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා දත්ත රැස් කිරීමෙන් සහය දැක්වූ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකවාර්ය නිරෝෂා දිසානායක මහත්මියටත්, කථිකවාර්ය දිල්හානි හෙට්ටියේ මහත්මියටත්, සහකාර කථිකවාර්ය ඩී. ජේ. කරුණානායක සහ සහකාර අධ්‍යාපනඥ අයිරානි ද සිල්වා මෙනෙවියන්ටත්
- ව්‍යාපෘතියට අදාළ කාර්යාලීය කටයුතු නියමිත ආකාරයෙන් ඉටුකර දුන් කළමනාකරණ සහකාර විපුල ලියනගේ මහතාටත් ව්‍යාපෘතියේ විවිධ කටයුතුවලදී සහයෝගය ලබාදුන් කළමනාකරණ සහකාර නිල්මිණි ප්‍රනාන්දු මහත්මියටත් නිසංසලා ජයරානි මහත්මියටත්
- අධ්‍යයන වාර්තාවේ කංවුකය අලංකාර ව නිර්මාණය කර දුන් බප/ හෝ/ මීගොඩ මහා විද්‍යාලයේ ආචාරිණි එම්. කේ. පී. උදේෂිකා මහත්මියටත්

අධ්‍යයනය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා නන් අයුරින් සහයෝගය දැක් වූ සැමටත් විශේෂ ස්තූතිය හිමි වේ.

කේ. ඒ. එන්. සුලෝචනා ඇලෙක්සැන්ඩර්
ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකවාර්ය
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම

පටුන

පිටු අංකය

විධායක සංක්ෂිප්තය	III
පෙරවදන	X
ස්තූතිය	XI
පටුන	XIII
චතුර නාමාවලිය හා රූප නාමාවලිය	XIV
හැඳින්වීම	1
පූර්ව අධ්‍යයනය	8
පර්යේෂණ ගැටලුව	11
පර්යේෂණ අරමුණු	11
පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය	11
දත්ත විශ්ලේෂණය	14
අධ්‍යයනයේ අනාවරණ	32
නිගමන	36
යෝජනා	40
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ	43
ඇමුණුම	44
ඇමුණුම I	44
ඇමුණුම II	46
ඇමුණුම III	50

වගු නාමාවලිය

01 වන වගුව :	ආහාර පාන ආනයනය සඳහා වැය කරන ලද මුදල සහ එම මුදල 5% කින් අඩු කර ගත් විට ඉතිරි කර ගත හැකි මුදල (2013-2018 දක්වා)	7
02 වන වගුව :	ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගා කරන භූමි ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තිය - 2018	13
03 වන වගුව :	තෝරා ගත් ප්‍රදේශ අනුව අධ්‍යයනයේ නියැදිය	14
04 වන වගුව :	ප්‍රදේශ අනුව වී වගාවෙන් ලබන ආදායම හා වියදම	22
05 වන වගුව :	වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර	27

රූප නාමාවලිය

1 වන රූපය :	දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය සඳහා කෘෂි කර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා අංශයෙහි දායකත්වය	3
2 වන රූපය :	කෘෂි කර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා අංශයෙහි සේවා නියුක්තිය (2015-2019 දක්වා)	4
3 වන රූපය :	වසර පහක කාල සීමාව තුළ කෘෂි කර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා යන තෙ අංශයෙන් ජාතික නිෂ්පාදිතයට දක්වා ඇති දායකත්වය හා සේවා නියුක්තිය (2015-2019 දක්වා)	5
4 වන රූපය :	ආනයනය කරන ලද ආහාර වර්ග (2014-2018 දක්වා)	7
5 වන රූපය :	ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයේ විවිධ අවස්ථා	9
6 වන රූපය :	ශ්‍රී ලංකාවේ බහුල ව වී වගා කරන ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තිය- 2018	12
7 වන රූපය :	ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා ඇසුරින් දත්ත රැස් කිරීම	15
8 වන රූපය :	වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව - වයස අනුව	16
9 වන රූපය :	වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව - අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව	17
10 වන රූපය :	වී ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපාය ලෙස තෝරා ගැනීමට පාදක වූ හේතු	18
11 වන රූපය :	කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය මූලික දැනුම ලබා ගත් ආකාරය	19

12 වන රූපය :	වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව වගා කරන බිම් ප්‍රමාණ	20
13 වන රූපය :	වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය ප්‍රදේශ වශයෙන්	21
14 වන රූපය :	වී වගාවට අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ආකාර	23
15 වන රූපය :	වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් ගොවීන් භාවිත කරන උපක්‍රම	24
16 වන රූපය :	වී වගාව සඳහා යොදා ගන්නා පොහොර	24
17 වන රූපය :	ප්‍රාදේශීය වශයෙන් වී වගාව සඳහා පොහොර යොදා ගැනීම	25
18 වන රූපය :	අස්වැන්න විකිණීම සඳහා ගොවියන් භාවිත කරන උපක්‍රම	26
19 වන රූපය :	වී වගාව සාර්ථක කර ගැනීමට දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණුවට යෝජනා	29
20 වන රූපය :	පාසල් අධ්‍යාපනය වෙනස් විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ යෝජනා	30

හැඳින්වීම

රටක ආර්ථික සංවර්ධනය සවිබල ගන්වන ගාමක බලවේගය වන්නේ කාර්යක්ෂමතාවෙන් සහ ඵලදායීතාවයෙන් යුක්ත සක්‍රීය ජාතික ශ්‍රම බලකාය යි. ඒ අනුව සමෘද්ධිමත් රටක් ගොඩනැගෙන්නේ එහි වෙසෙන පුරවැසියන්ගේ දැනුම, කුසලතා සහ කාර්යශූරත්වය මගින් පමණක් නොව එළඹී යූගයේ අවශ්‍යතාවන්ට ආමන්ත්‍රණය කෙරෙන ගෝලීය හා නව තාක්ෂණික ප්‍රවණතා මත පදනම් වූ නෛපුණ්‍යතා හා ශක්‍යතා වර්ධනය කර ගනිමින් ජාතික සංවර්ධනයේ නවමු මානයන් කරා ප්‍රවේශ ද්වාර විවර කළ හැකි වූ ශ්‍රම බලකායක් මගිනි. කාලීන වශයෙන් පැන නැගී ඇති අභියෝගයන්ට කඩිනම් විසඳුමක් වශයෙන් මෙන් ම ඊට සාර්ථක ව මුහුණ දෙමින් රට තුළ ශිෂ්‍ය සමාජ, ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති කරලනු පිණිස වන, යෝධ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයට උරදිය හැකි පරිදි කුසලතා පූර්ණ අධ්‍යාපනයක් මගින් තාරුණ්‍ය සවිබල ගැන්වීම ද සෞභාග්‍යයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් අරමුණු කර ඇති මුඛ්‍ය කාර්යය භාරයකි. ඒ අනුව යථෝක්ත කර්තව්‍යය සාක්ෂාත්කරණයෙහි ලා සෞභාග්‍යයේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මගින් අධ්‍යාපනයට පැවරෙනුයේ සුවිශේෂ කාර්යය භාරයකි. එනමින් රටේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති හා ප්‍රතිසංස්කරණ රටේ ආර්ථික සංවර්ධන අරමුණුවලට අනුව දිශානත කරවීමේ පූර්වාශ්‍රයතාව ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතියට පැවරී ඇති මුඛ්‍ය කාර්යය භාරයක් මෙන් ම යූගයේ අවශ්‍යතාවක් ලෙස කාලීන වශයෙන් අවධාරණය වී ඇත. ඒ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතියට පැවරී ඇති යථෝක්ත කාර්යභාරය ඉටු කිරීමට ප්‍රථමයෙන් වත්මන් ගෝලීය රාමුව තුළ ශ්‍රී ලංකාවට හිමි තත්ත්වය පිළිබඳ විමසීම වැදගත් ය.

විසි එක්වන ශත වර්ෂයෙහි කාලීන වශයෙන් අද අප එළඹී සිටින්නේ ගෝලීයකරණය සමග බද්ධ වූත්, නවීන විද්‍යා හා තාක්ෂණික ප්‍රගමනයන්ගෙන් සන්නද්ධ වූත්, ලොව කිසිදු රටකට හුදෙකලාව වාසය කළ නොහැකි වූත්, නව්‍යතම යූගයකට ය. ලෝකය ම අතැඹුලක් ලෙස දෝත දැරිය හැකි ලෙස එළඹී මෙම යූගයෙහි ගෝලීය වශයෙන් උත්පාදනය වන සමාජ, ආර්ථික, සංස්කෘතික, දැනුම පාදක කරගත් ගෝලීය ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම මෙන් ම ඊට සමගාමී ව පැමිණෙන ගෝලීය අභියෝගයන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීම ද ලොව සෑම රටකට ම ප්‍රබල අභියෝගයක් වනවා මෙන් ම පහළ මැදි ආදායම් ලබන රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ද මුහුණ දීමට සිදු වී ඇති ප්‍රබල අභියෝගයකි. රටක් වශයෙන් එම අභියෝගයන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දෙමින් සංවර්ධනයේ නවමු මානයන් අතික්‍රමණය කරමින් ශ්‍රී ලාංකේය අභිමානය ලෝකය ඉදිරියේ ඔසවා තැබීමට දීර්ඝ කාලයක් තුළ අප දැරූ පරිශ්‍රමයන් ව්‍යර්ථ ව ගොස් ඇත්තේ ය. ඒ බව රට තුළ උද්ගත ව ඇති අර්බුදකාරී තත්ත්ව විශ්ලේෂණයෙන් මෙන් ම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාවේ අන්තර්ගත පහත සටහනින් සනාථ වේ.

“ ලෝක බැංකුවේ වර්ගීකරණයට අනුව, 1997 දී ශ්‍රී ලංකාව පහළ මැදි ආදායම් සීමාව ඉක්මවා ගිය ද, මෙරට ඉහළ මැදි ආදායම් මට්ටමට ළඟා වීමට තවත් වසර 21ක් ගත විය. සියයට 5ක වාර්ෂික වර්ධන වේගයකින් මෙරට වර්ධනය වන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ ආදායම් ලබන රටක් බවට පරිවර්ථනය වීමට තවත් වසර 22-23ක් අවශ්‍ය වනු ඇත. එබැවින් තිරසාර ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන ආර්ථික වර්ධනය කේන්ද්‍රීය කරගත් ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ හා උපාය මාර්ගික සැලසුම් සමග ම සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතා ප්‍රතිපත්ති කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක නො කරන්නේ නම්,

ශ්‍රී ලංකාව ද වසර 40කට වඩා වැඩි කාලයක් මැදි ආදායම් උගුලක් තුළ සිර වී සිටීමට සිදුවනු ඇත.”

(ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව 2019, පි.135)

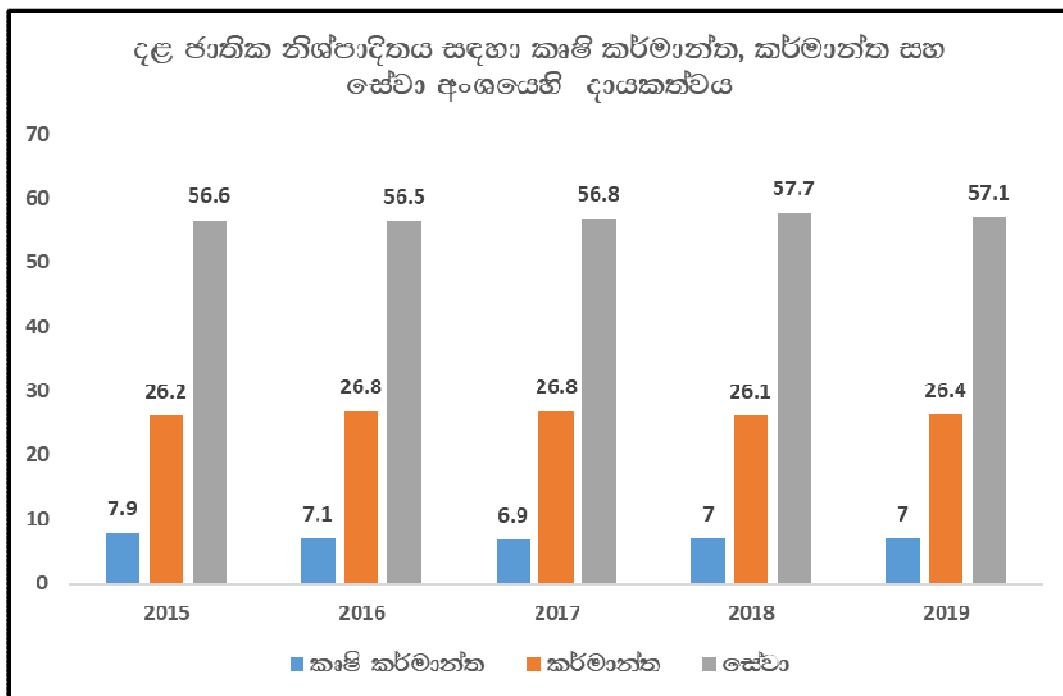
එපමණක් නොව නුතන තාක්ෂණික හා විද්‍යාත්මක ලෝකයේ, කාලයේ වේගය අභිබවා ගොඩනැගෙන විවිධ දැනුම් ක්ෂේත්‍ර සමග ඉතා ඉහළ වැටුප් තල සහිත රැකියා රැසක් නිර්මාණය වී තිබුණ ද දේශීය හා ගෝලීය ශ්‍රම වෙළඳපොළේ තරගකාරීත්වයට යෝග්‍ය පුහුණු ශ්‍රමිකයින් නොමැති වීම ද රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන තවත් විශාල ගැටලුවකි. එය සෘජු විදේශ ආයෝජන ගලා ඒම අධෛර්යමත් කිරීමට ද ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත. 2019 මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව 2019 වර්ෂයේ සමස්ත සේවා විද්‍යුත් ජනගහනයෙන් වැඩිම කොටසක් එනම් 49%ක් තරුණ කාණ්ඩය අයත් ය. තරුණ ශ්‍රම බලකායෙන් පහෙන් එකකට වැඩි ප්‍රමාණයක් සේවා විද්‍යුත් වීම මගින් පෙන්නුම් කරන්නේ ශ්‍රම වෙළඳපොළේ හිඬුස් පිරවීම සඳහා නිසි ලෙස ඔවුන් යොමු කිරීමෙන් රටේ ආර්ථික වර්ධනය හා සංවර්ධනය සඳහා ඔවුන්ගේ භාවිතයට නොගත් හැකියා යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව යි. එසේ ම නව තාක්ෂණික දැනුමින් සන්නද්ධ නොවුණු වර්තමාන ශ්‍රම බලකාය මෙන්ම ආනයන සීමා කරමින්, විදෙස් විනිමය ඉපදවිය හැකි නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන කෙරෙහි ඇති අඩු නැඹුරුව ද රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට ඉහළ ආර්ථික සංවර්ධනයක් කරා යෑමට බාධාකාරී සාධකයක් වී ඇත. එපමණක් නොව එය ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය අගය දාමයේ පහළ තලයට සීමා වීමට ද ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත. කරුණු එසේ නම් ජාතියක් වශයෙන් තව දුරටත් අප්‍රමාදී වූ ශිෂ්‍ය සංවර්ධනයක් කරා පියමන් කිරීමට කාලය එළඹ ඇත. මෙම කාර්යයේ දී නව තාක්ෂණයෙන් සංතෘප්ත වූ සංවර්ධනයේ නවමු ප්‍රවේශයන් හඹා යාමටත් ගෝලීය ආර්ථිකයන්හි පරිණාමය වන නෛපුණ්‍යතා සහ අවශ්‍යතාවන්ට අනුගත වන සේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමත් කාලීන වශයෙන් ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය මගින් ආමන්ත්‍රණය කළ යුතු මුඛ්‍ය අවශ්‍යතා ලෙස අවධාරණය වේ. එසේ නොවුනහොත් දිගින් දිගට ම තීව්‍ර වන ගෝලීය නිපුණතා පරතරය සහ නොගැළපීම් හමුවේ රටේ ආර්ථික සංවර්ධනයට ප්‍රබල බලපෑම් එල්ල වේ.

අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සෑම අංශයකට ම ගෝලීය අධ්‍යාපන ප්‍රවණතා දිශාහිමුව කරගත් නවීකරණ ක්‍රියාවලියක අවශ්‍යතාව අවධාරණය වීමත් සමග ම ශ්‍රී ලංකාව ද සංවර්ධනය පිළිබඳ සිය අනාගත නිෂ්ඨාවලට අනුගත ව අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සිදුවිය යුතු ප්‍රතිසංස්කරණ මූලික කරගනිමින් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණවලට එළඹීමත් අවශ්‍ය විෂයමාලා සංශෝධන කිරීමත් උදෙසා කටයුතු කරන අතර අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ බලාධිකාරීත්වය ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව සහ විෂයමාලා සංවර්ධනයේ අධිකාරීත්වය හිමි ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් පුරෝගාමී මෙහෙවරක් ඉටු කරමින් සිටියි. ඒ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතන පනතෙන් (1985 අංක 28) හිමි වී ඇති බලතල ප්‍රකාර ව රටේ අධ්‍යාපන සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ වගකිව යුතු කාර්යය භාරයක් උසුලන ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මෙම භාරදුර කර්තව්‍ය මැනවින් හඳුනාගෙන, ජාතික සංවර්ධනයට උරදිය හැකි විෂයමාලා සම්පාදන කර්තව්‍යයෙහි සාර්ථක ලෙස නියැලෙමින් සිටියි. ඒ අනුව ‘ජාතික සංවර්ධන සඳහා අධ්‍යාපනය’ යන පුළුල් තේමාව පදනම් කර ගනිමින් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය නව විෂයමාලා සංවර්ධන කාර්යය ආරම්භ කර ඇති අතර එම පදනම වඩාත් පුළුල් පර්යාලෝකයකින් යුක්ත ව සහ වඩාත් විද්‍යානුකූලව ශක්තිමත් කරලනු පිණිස පර්යේෂණකරණයෙහි ද නියැලෙන්නේ,

පර්යේෂණාත්මක පදනමකින් තොර විෂයමාලා සංවර්ධනය ඵලදායී කාර්යයක් නොවන බැවිනි. එහෙයින් 'ජාතික සංවර්ධනය සඳහා අධ්‍යාපනය' යන සංකල්පයට අනුගත ව පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2020 වර්ෂය සඳහා වූ පර්යේෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනයට ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයන ක්ෂේත්‍රයක් වන කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය පාදක කොට ගෙන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

තාර්කිකය

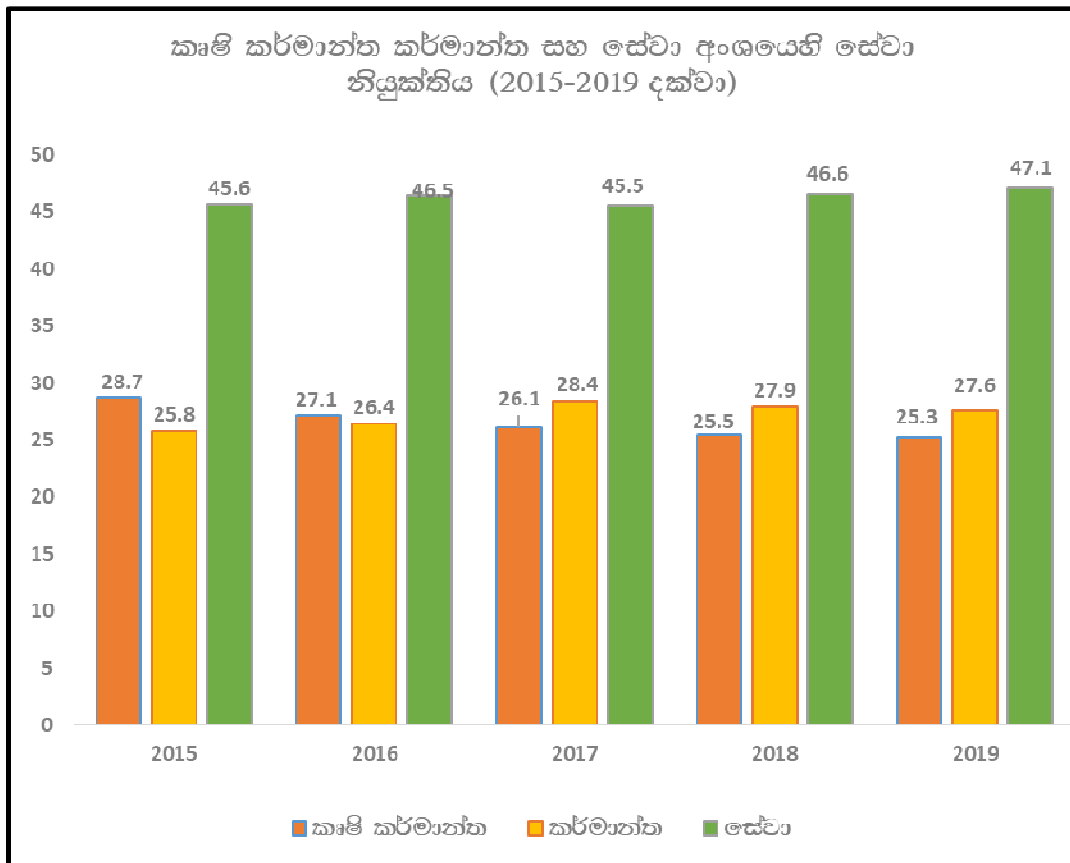
ජාතික සංවර්ධනය, ආර්ථික සංවර්ධනය කේන්ද්‍ර කොට ගත් අධ්‍යාපනික සංවර්ධනයක් පරමාර්ථ කර ගනිමින් ආරම්භ කරන ලද අධ්‍යයනයෙන් කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය ආමන්ත්‍රණය කිරීම කෙරෙහි යොමු වූයේ ප්‍රබල පර්යේෂණාත්මක දත්ත මත පදනම් වූ විද්‍යානුකූල ප්‍රවේශයකිනි. ඒ අනුව අධ්‍යයනයට පදනමක් ලෙස මූලික ව ම ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දළ ජාතික නිශ්පාදිතය සවිබල ගැන්වීමෙහි ලා ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයන අංශ කවරේදැ යි විමර්ශනය කෙරිණි. එහි දී කර්මාන්ත අංශය, සේවා අංශය සහ කෘෂි කර්මාන්ත අංශය දළ ජාතික නිශ්පාදිතය සවිබල ගැන්වීමෙහි ලා දායකත්වයක් සපයන මුඛ්‍යතම අංශ ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව පසුගිය වර්ෂ පහක කාල සීමාව ඇතුළත යටෝක්ත එක් එක් අංශයෙන් දළ ජාතික නිශ්පාදිතය සවිබල ගැන්වීමට දක්වන දායකත්වය පිළිබඳ ව තව දුරටත් අධ්‍යයනය කරන ලද අතර, එහි දී 2015 සිට 2019 දක්වා කාල සීමාවේ දී දළ ජාතික නිශ්පාදිතය සඳහා ඉහළ ම දායකත්වයක් සේවා අංශයෙන් ද, කර්මාන්ත අංශය හා කෘෂි කර්මාන්ත අංශය පිළිවෙළින් දෙවන සහ තෙවන වශයෙන් ද දායකත්වය සපයන බව අනාවරණය කර ගත හැකි විය (1 වන රූපය).

1 වන රූපය: දළ ජාතික නිශ්පාදිතය සඳහා කෘෂි කර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා අංශයෙහි දායකත්වය

2015 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා වූ කාල සීමාව තුළ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය සඳහා එක් එක් ක්ෂේත්‍රයේ දායකත්වය ප්‍රතිශත වශයෙන් ගත්විට වැඩි ම දායකත්වයක් ලබා දී ඇති අංශය වශයෙන් සේවා අංශයෙන් ආසන්න වශයෙන් 57%ක දායකත්වයක් ද, කර්මාන්ත අංශයෙන් ආසන්න වශයෙන් 27%ක දායකත්වයක් ද, කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙන් ආසන්න වශයෙන් 8%ක දායකත්වයක් ද දක්වා ඇති බව අනාවරණය විය.

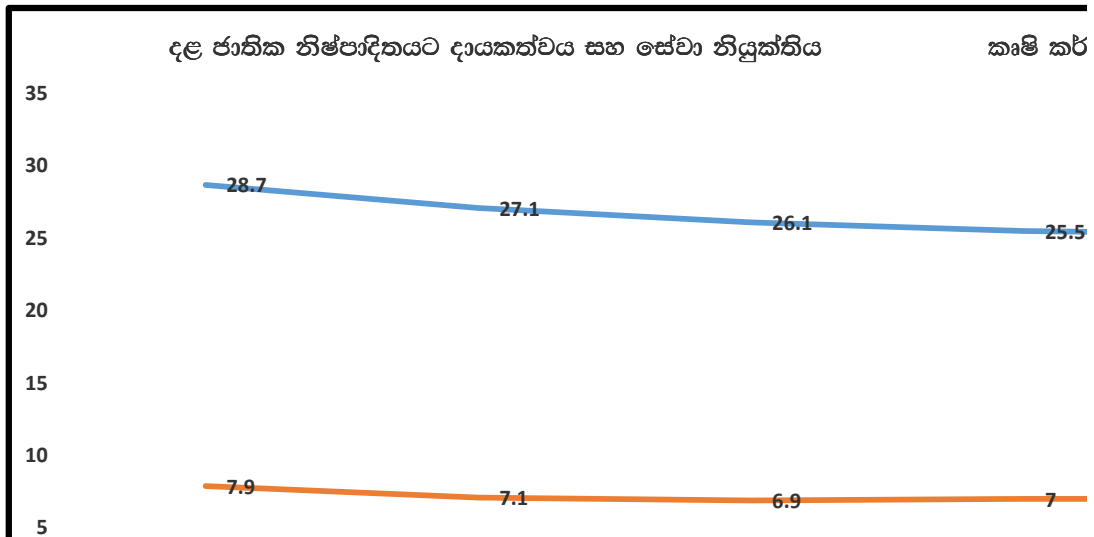
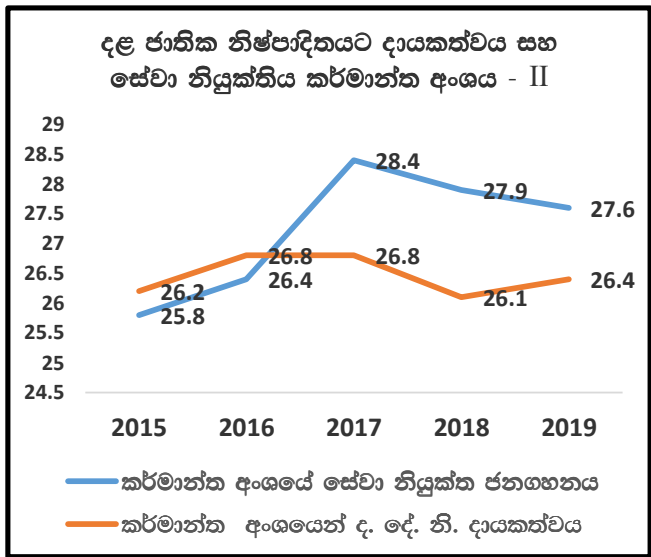
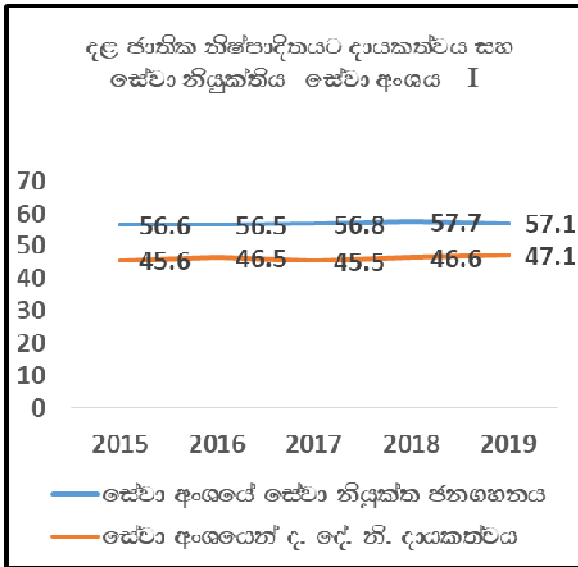
අතීතයේ සිට ම ශ්‍රී ලංකාව කෘෂි කර්මාන්තයෙන් සෞභාග්‍යවත් වූ රටක් ලෙස හැඳින්වූව ද වර්තමානයේ කර්මාන්ත හා සේවා යන අංශ දෙක සමග සැසඳීමේ දී කෘෂි අංශයෙන් දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය සවිමත් කිරීම සඳහා දක්වා ඇති දායකත්වය සාපේක්ෂ වශයෙන් ඉතා අවම මට්ටමක පවතින බව යථෝක්ත විශ්ලේෂණයෙන් පැහැදිලි ව සනාථ වේ (1 වන රූපය). ඒ අනුව කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගැනීමට කේන්ද්‍රීය සාධකය වූ අතර එය කාලීන වශයෙන් අධ්‍යයනයට භාජනය කළ යුතු සුවිශේෂී ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් හඳුනා ගැනිණි. දෙවනුව මෙම එක් එක් ක්ෂේත්‍ර සවි බල ගැන්වීම සඳහා රටේ ජනගහනයෙන් කොපමණ ප්‍රතිශතයක් සේවයේ නියුක්ත ව ඇත්ද යන්න පිළිබඳ ව විමර්ශනය කරන ලදී (2 වන රූපය).

2 වන රූපය: කෘෂි කර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා අංශයෙහි සේවා නියුක්තිය (2015-2019 දක්වා)

ඒ අනුව පසුගිය වසර පහක කාල සීමාවේ එක් එක් ක්ෂේත්‍රයන්හි සේවා නියුක්ත ජනගහනය සැලකීමේ දී දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට ඉහළ ම දායකත්වයක් සපයන සේවා අංශයේ සේවා නියුක්තිය

45%ත් 47%ත් අතර අගයක් ගන්නා අතර කර්මාන්ත හා කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙහි සේවා නියුක්ත ප්‍රතිශතය පිළිවෙලින් 25%-28%ත් අතර වන බව අනාවරණය කර ගැනිණි (2 වන රූපය). තෙවනුව ජාතික ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි ලා සේවා, කර්මාන්ත සහ කෘෂි කර්මාන්ත යන අංශවලින් දක්වන ලද දායකත්වය සහ එම දායකත්වය ලබා දීමෙහි ලා රටේ ජනගහනයෙන් කොපමණ ප්‍රතිශතයක් සේවා නියුක්ත ව ඇත්ද යන්න එක් එක් අංශයට සුවිශේෂී ව විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර, එම විශ්ලේෂණයෙන් ලද අනාවරණ, ජාතික සංවර්ධනය දිශාභාමුඛ කර ගත් අධ්‍යාපනයක් පිළිබඳ ව පරිකල්පනය කරන්නා වූ සෑමගේ අවධානයට භාජනය විය යුතු බවට මතු සඳහන් රූපය මැනවින් සාක්ෂි දරයි (3 වන රූපය).

3 වන රූපය: වසර පහක කාල සීමාව තුළ කෘෂි කර්මාන්ත, කර්මාන්ත සහ සේවා යන තෙ අංශයන් දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට දක්වා ඇති දායකත්වය හා සේවා නියුක්තිය (2015-2019 දක්වා)

යථෝක්ත රූපය (3 වන රූපය) මගින් නිරූපණය වන සේවා, කර්මාන්ත සහ කෘෂි කර්මාන්ත යන අංශ ත්‍රිත්වය දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට දක්වන ලද දායකත්වය සහ එම අංශවල සේවා නියුක්තිය පිළිබඳ වඩා ගැඹුරින් විශ්ලේෂණය කළ විට ගමය වන මුඛ්‍යතම කරුණු කිහිපයකි. පසුගිය වසර පහක කාල සීමාව තුළ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට 57%ක ට ආසන්න දායකත්වයක් ලබා දීමට සේවා අංශයේ නිරත සක්‍රීය ශ්‍රම බලකාය 45%ක් 47%ක් අතර අගයක් ගෙන ඇත (3 වන රූපය, I). එමෙන් ම දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට 27%කට ආසන්න දායකත්වයක් ලබා දීමට කර්මාන්ත අංශයෙන් 25%-28%ක් අතර ශ්‍රම බලකායක් සේවා නියුක්ත ව ඇත (3 වන රූපය, II). කෘෂි කර්මාන්ත අංශය පිළිබඳ ව විමර්ශනයේ දී ලද අනාවරණය වඩාත් අන්දෝලනාත්මක වූත් අවධානය යොමු කළ යුතු වූත් අනාවරණයක් විය. එම අනාවරණය අධ්‍යයනය සඳහා කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය තෝරා ගැනීම සඳහා පදනම් වූ සාධක තව දුරටත් සවිමත් කිරීමටත් අධ්‍යයනයේ තාර්කිකය ගොඩ නගා ගැනීමටත් ප්‍රබල සාක්ෂි සපයන අනාවරණයක් විය. එනම් යථෝක්ත දෙ අංශයට ම සාපේක්ෂ ව කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙන් දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට දක්වන දායකත්වය සහ එහි සේවා නියුක්තිය අතර විශාල විචලනයක් පවතින බව විශ්ලේෂණයෙන් ගමය විය. පසුගිය වසර පහ තුළ කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙන් දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට 7%කට ආසන්න දායකත්වයක් ලබා දුන්න ද කර්මාන්ත අංශයට සමාන ශ්‍රම බලකායක් (25%-28%ක් අතර) සේවයේ නියුක්ත ව සිටීම මෙහි දී අවධානයට යොමු කළ යුතු සුවිශේෂී තත්ත්වයකි (3 වන රූපය, III). මෙය තව දුරටත් විග්‍රහ කළහොත් රටේ සක්‍රීය ශ්‍රම බලකායෙන් 25%-28%ක් අතර ප්‍රතිශතයක් සේවා නියුක්ත ව කර්මාන්ත අංශයෙන් දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය සඳහා 27%ක දායකත්වයක් ලබා දෙන විට කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙන් ද කර්මාන්ත අංශයට සමාන සක්‍රීය ශ්‍රම බලකායක් (25%-28%ක් අතර) සේවා නියුක්ත ව, දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය සඳහා 7%ක දායකත්වයක් ලබා දෙයි. ඉන් ගමය වන්නේ කෘෂි කර්මාන්ත අංශයෙහි විශාල පිරිසක් සේවා නියුක්ත ව සිටිය ද ඉන් රටේ ආර්ථිකයට සමාද්ධිමත් කිරීමට ලැබෙන දායකත්වය අවම මට්ටමක පවතින බවයි. එම අනාවරණය ම අධ්‍යයනය සඳහා කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය තෝරා ගැනීමට පාදක වූ තවත් එක් සුවිශේෂී කරුණක් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවට අවශ්‍ය ආහාර පාන අතුරින් බොහෝ ප්‍රමාණයක් විදේශ් රටවලින් ආනයනය කර ගැනීමේ යැපුම් මානසිකත්වයක් පවතින බව ද 2014 -2018 දක්වා ආනයනික ආහාර ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයෙහි ක්‍රමික වර්ධනයට සාක්ෂි සපයයි (4 වන රූපය).

9.3 Import Quantities by Principal Commodities, 2014-2018					58 (MT.)
Item	2014	2015	2016	2017	2018
Rice	599,718	285,604	29,524	747,800	248,901
Wheat & Meslin	1,178,560	1,207,849	947,580	1,249,606	1,296,915
Flour	1,063	972	745	856	3,662
Sugar	509,467	612,397	638,631	483,234	624,276
Dhall (Mysoor)	153,381	160,877	154,341	165,879	162,601
Chilli(Dried)	47,757	49,946	51,040	51,710	52,665
Onion (Red)	11,839	15,168	19,842	10,911	15,276
Onion (Bombay)	150,534	210,253	215,593	232,318	246,237
Potatoes	118,220	142,182	148,081	151,438	158,695
Dried Fish ^(a)	36,189	34,768	37,059	35,153	35,045
Milk Products (Powder)	67,178	81,809	94,092	93,253	99,059

(a) Including Maldive fish and excluding dried prawns
Sources: Sri Lanka Customs

4 වන රූපය: ආනයනය කරන ලද ආහාර වර්ග (2014-2018 දක්වා)

පසුගිය වසර හතරක කාල සීමාවෙහි (2014-2018 දක්වා) ආනයනික ආහාර ද්‍රව්‍ය ලෙස සහල්, තිරිඟු, පාන් පිටි, සීනි, පරිප්පු, මිරිස්, අර්තාපල්, කරවල සහ කිරි පිටි හඳුනා ගත හැකි වූ අතර වාර්ෂික ව විශාල මෙට්‍රික් ටොන් ප්‍රමාණයක් මෙරටට ආනයනු කරනු ලබනු බව හඳුනා ගත් පර්යේෂණ කණ්ඩායම, ඊළඟට අවධානය යොමු කරන ලද්දේ පසුගිය වසර පහක කාල සීමාව තුළ ශ්‍රී ලංකාව ආහාර පාන (Food & Beverages) ආනයනය සඳහා දරන ලද සමස්ත වියදම හඳුනා ගැනීමට ය. ඒ අනුව ආනයනික ආහාර පාන සඳහා වැය කරන ලද සමස්ත ආනයන වියදම 1 වන වගුවෙන් දැක්වේ.

1 වන වගුව: ආහාර පාන ආනයනය සඳහා වැය කරන ලද මුදල සහ එම මුදල 5% කින් අඩු කළ විට ඉතිරි කර ගත හැකි මුදල (2013-2018 දක්වා)

ආහාර පාන ආනයනය සඳහා වැය කරන ලද මුදල (2013-2018 දක්වා) සහ එම මුදල 5% කින් අඩු කළ විට ඉතිරි කර ගත හැකි මුදල (රු. මිලියන)						
වර්ෂය	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ආහාර පාන (Food & Beverages)	278,225	333,750	343,506	344,500	425,653	422,489
සමස්ත ආනයන (Total Imports)	2,317,405	2,512,833	2,581,365	2,841,383	3,251,281	3,587,048
ප්‍රතිශතය (Percentage)	12.0	13.3	13.3	12.1	13.1	11.8
5%කින් අඩුකළ විට (Reduce to 5%)	115,870	125,642	129,068	142,069	162,564	179,352
ඉතුරු කර ගත හැකි මුදල (Saved amount)	162,355	208,108	214,438	202,431	263,089	243,137

2013 වර්ෂයේ සිට 2018 වර්ෂය දක්වා ආහාර පාන ආනයනය සඳහා වැය කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් මිලියන ෧෫ ලක්ෂ හත්තැ අට දහසේ සිට රුපියල් මිලියන හාර ලක්ෂ විසි දෙදහස දක්වා ක්‍රමික ව ඉහළ ගොස් ඇති ආකාරය යි. එය රටේ සමස්ත ආනයන වියදම ඉහළ නැංවීම සඳහා ද සෘජුව බලපෑම් කරනු ලබන සාධකයක් වන අතර පසුගිය වසර පහක කාල සීමාවෙහි සමස්ත ආනයන වියදමෙහි ක්‍රමික වර්ධනය ද 1 වන වගුවෙන් මැනවින් නිරූපණය වේ. ඒ අනුව අපගේ සුවිශේෂී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණ වන්නේ අපේක්ෂිත ජාතික සංවර්ධනය කරා එළඹීමට නම් රුපියල් මිලියන තිස් පන් ලක්ෂයකට ආසන්න විනිමයක් වැය කොට ගෙන්වනු ලබන ආනයන සීමා කරමින් රට තුළ දේශීය ආහාර සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන්නේ කෙසේද යන කරුණ පිළිබඳ ව ය. මෙරට සමස්ත ආනයනවලින් ආසන්න වශයෙන් 12%ක ප්‍රතිශතයක් ආහාර පාන සඳහා වසරකට වැය කරනු ලබන අතර එම ආහාර පාන සඳහා වන ආනයන වියදම වාර්ෂික ව 5% බැගින් අඩු කර ගතහොත් අපට මෙරටින් විදේශ රටවලට ගලා යන විදේශ විනිමය ප්‍රමාණය සීමා කොට එය දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවීම කෙරෙහි ඵලදායී ලෙස ආයෝජනය කළ හැකි ය. කරුණු එසේ නම් අප ස්වයං පෝෂිත රටක් අරමුණු කොට දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවනු පිණිස කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ සේවයේ නියුක්ත පිරිසගේ වෘත්තීමය නෛපුණ්‍යතා සංවර්ධනය කොට ඔවුන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වයෙන් රටේ දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය නගා සිටුවීමටත් ආහාර පාන ආනයනය සඳහා විදේශ රටවලට ගලා යන විනිමය අවම කිරීම මගින් රට සංවර්ධනයේ නවමු මානයන් කරා රැගෙන යාමට වෙහෙස විය යුතු ය.

යටෝක්ත සියලු කරුණු පුළුල් පර්යාලෝකයකින් යුක්ත ව විශ්ලේෂණයේ දී ජාතික සංවර්ධනය පෙරටු කරගත් අධ්‍යාපනික සංවර්ධනයක් කරා ගමන් කිරීමේ දී දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවීමත් ඒ සඳහා ප්‍රබල දායකත්වයක් ලබා දිය හැකි පරිදි කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ නව තාක්ෂණික දැනුමින් කුසලතාවන්ගෙන් හා නෛපුණ්‍යතාවන්ගෙන් හෙබි මානව සම්පත් සංවර්ධනය කරලීම යුගයේ අවශ්‍යතාවක් ලෙස අවධාරණය වී ඇත. ඒ අනුව දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවීම මගින් ජාතික සංවර්ධනය ඇති කරලනු පිණිස සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය මගින් ලබා දිය යුතු දායකත්වය පිළිබඳ ව පැහැදිලි කර ගැනීමේ පුළුල් අරමුණ සහිත ව කාලීන වශයෙන් අධ්‍යයනයට භාජනය කළ යුතු වූ සුවිශේෂී ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස හඳුනා ගත් කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය අධ්‍යයනයට භාජනය කරන ලදී.

පූර්ව අධ්‍යයනය

කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය ඉතා පුළුල් පරාසයක් ආවරණය කරනු ලබන ක්ෂේත්‍රයක් වන බැවින් අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය මූලික පදනම සකස් කර ගැනීම අවශ්‍ය විය. ඒ අනුව අධ්‍යයනය සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය කෘෂි කර්මික ක්ෂේත්‍ර සහ වගා කටයුතු හඳුනා ගැනීම අධ්‍යයනයේ පූර්වාවශ්‍යතාවක් ලෙස හඳුනා ගැනිනි. එබැවින් පූර්ව අධ්‍යයනයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් වඩා ජනාකීර්ණ හා නාගරික මහරගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මහරගම, පන්තිපිටිය, අරච්චල, මිනුවන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් මිනුවන්ගොඩ, වටිනපහ, හෝමාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මත්තේගොඩ, ගම්පහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ගම්පහ, මිරිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ මිරිගම සහ නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නුවරඑළිය යන ප්‍රදේශවලින් ද අහඹු ලෙස තෝරා ගන්නා ලද නියැදියක් ඇසුරින් විවිධ කෘෂි කර්මික වගා

කටයුතු පිළිබඳ පසුබිම් කරුණු සොයා බැලීමට යොමු විය. ඒ අනුව යථෝක්ත සියලු ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවල නිරත වෙමින් වී, එළවළු, කිරි, පොල්, කහ, අන්නාසි, බුලත්, අතුරු හෝඟ වගා සහ ගෙවතු වගා කටයුතු ආදී විවිධ කෘෂි කාර්මික වගා ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ ව පර්යේෂණ කණ්ඩායම විසින් දත්ත රැස් කරන ලදී (5 වන රූපය).

5 වන රූපය: ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයේ විවිධ අවස්ථා

මෙම ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන කාර්යයේ දී කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන්, කෘෂි උපදේශකවරුන් ඇතුළු විවිධ කෘෂි කාර්මික වගාවන්හි නියැලුණු ගොවි මහත්ම මහත්මීන් 31 දෙනෙකුගෙන් යුත් නියැදියකින් දත්ත රැස් කරන ලදී. එසේ රැස් කරන ලද දත්ත ඇසුරින් අනාවරණය වූ මූලික කරුණු සැකෙවින් පහත පරිදි විය.

1. අධ්‍යයනයට භාජනය කළ ගොවි නියැදියෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය සැලකීමේ දී කෘෂි කර්මාන්තයෙහි නියැලෙන සමස්ත ගොවි නියැදියෙන් 70.37%ක් ම පුරුෂයින් වූ අතර කෘෂි කර්මාන්තයෙහි නියැලෙන ස්ත්‍රී ජනගහනයෙන් 29.62%කි. එම ස්ත්‍රී පාර්ශ්වය පූර්ණ වශයෙන් යොමු වී තිබුණේ ගෙවතු වගාවට ය.
2. විශ්ලේෂිත සමස්ත ගොවි නියැදියෙහි අධ්‍යාපන මට්ටම පිළිබඳ ව අනාවරණය වූයේ කෘෂි කාර්මික වගා කටයුතුවල නිරත ගොවි නියැදියෙන් 74.07%කගේ ම අධ්‍යාපන මට්ටම අ. පො. ස. (සා. පෙළ) සහ ඊට පහළ මට්ටමේ පවතින බව ය.
3. දත්ත ඇසුරින් ලද තවත් සුවිශේෂී අනාවරණයක් වූයේ එම නියැදිය නියෝජනය කළ ගොවි පිරිසෙන් 74.07%ක් ම වයස අවුරුදු 41ට වැඩි ජනගහනයට අයත් වූ අතර නියැදියේ වයස අවුරුදු 20-40 අතර තරුණ ජනගහනයෙන් 25.93%ක් පමණක් කෘෂි කර්මාන්තයට යොමු වී තිබීම යි. මෙලෙස තරුණ පිරිස කෘෂි කාර්මික කටයුතු වල නිරත නොවීමට මුල් වූ හේතු ලෙස
  - පහසුවෙන් ආදායම් ඉපැයිය හැකි රැකියාවක් ලෙස ත්‍රී රෝද රථ මගින් ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීමේ රැකියාව තෝරා ගැනීම
  - රජයේ හෝ පෞද්ගලික අංශයේ කාර්යාලීය රැකියා ඉලක්ක කිරීම
  - විභාග කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන රටාව තුළ දරුවන්ට ඒ සඳහා යොමු වීමට කාලයක් නොමැති වීම
  - අතීතයට සාපේක්ෂ ව වර්තමාන අධ්‍යාපනයෙන් කෘෂි කර්මාන්තයේ අවශ්‍යතාව අවධාරණය නොවීම
  - කෘෂි කර්මාන්තය සම්බන්ධ සුතන්‍ය ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් අවස්ථා නොලැබීම
  - කෘෂි කර්මාන්තයට සමාජය තුළ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම යන කරුණු අනාවරණය කර ගත හැකි විය.

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් සමග කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡාවලින් ලද තවත් වැදගත් අනාවරණයක් වූයේ වී වගාවෙහි නියැලෙන ගොවීන්ගෙන් බහුතරයක් ම වයස අවුරුදු 60 ට වැඩි ගොවීන් වන බවත් එම ගොවීන්ගෙන් පසුව කෘෂි කාර්මික වී වගා කටයුතු ඉදිරියට කරගෙන යාමට සූදානම් තරුණ පරපුරක් නොමැති බැවින් අනාගතයේ දී එම කෘෂි කාර්මික ඉඩම් පුරන් ඉඩම් බවට පත්වීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් පවතින බව ය. මෙය පූර්ව අධ්‍යයනයෙන් හඳුනා ගත හැකි වූ ඉතා වැදගත් අනාවරණයක් වූ අතර කෘෂි කාර්මික වගාවන්හි ආදායම් වියදම් තත්ත්වය පිළිබඳ ව ලද අනාවරණ ද ඉදිරි අධ්‍යයනයේ දිශානතියට සාක්ෂි සැපයී ය.

4. කෘෂි කාර්මික වගාවන්හි ආදායම් වියදම් තත්ත්වය විශ්ලේෂණයේ දී හඳුනා ගත හැකි වූ සුවිශේෂ අනාවරණය වූයේ අධ්‍යයනයට භාජනය කරන ලද අනෙකුත් වගාවන්ට සාපේක්ෂ ව වි ගොවිතැන සඳහා ලැබෙන වාර්ෂික ආදායම අවම මට්ටමක පවතින බව ය.

පූර්ව අධ්‍යයනයෙන් අනාවරණය කර ගත හැකි වූ වැදගත් ම අනාවරණයක් වශයෙන් ලද සිව්වන කරුණ ද ඉදිරි අධ්‍යයනය සඳහා පෙර මග සලකුණක් විය. එනම් අතීතයේ සිට ම කෘෂි කාර්මික රටක් වශයෙන් වි ගොවිතැනෙහි නියැලෙන මෙන් ම ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ ප්‍රධාන ආහාරය වන බත සැපයීමට දායක වන වි වගාවෙන් කරුණ පරපුර ඇත් වීම වළක්වාගෙන වි වගාව වඩාත් ආකර්ෂණීය මෙන් ම ආදායම් ඉපැයිය හැකි වගාවක් බවට පත් කොට ජාතික ආර්ථිකය සවිබල ගැන්වීමට අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දිය හැකි දායකත්වය කවරාකාරද යන පුළුල් අරමුණ පෙරදැරිව ඉදිරි අධ්‍යයනය දිශානිමුඛ කරන ලදී.

පර්යේෂණ ගැටලුව

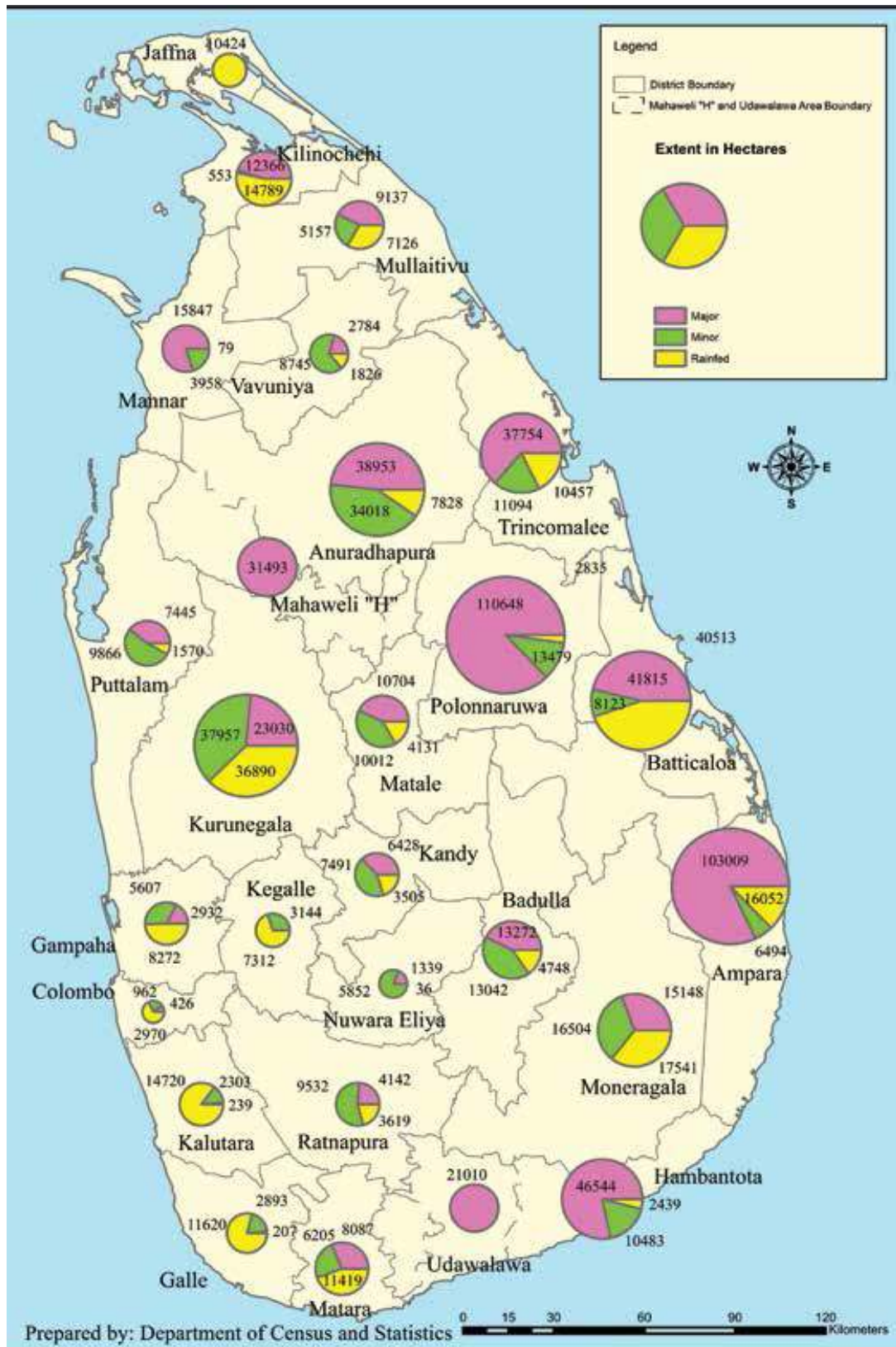
ඉහතින් සාකච්ඡා කරන ලද සියලු ම කරුණු අනුව 21 වන ශත වර්ෂයෙන් ඔබ්බට අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය කිරීමේ දී කෘෂි කාර්මික රටක් වශයෙන් මෙන් ම දළ ජාතික නිෂ්පාදනයට ඉහළ දායකත්වයක් අපේක්ෂාවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපනයේ විෂයමාලා සංවර්ධනයේ දී කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රය ආමන්ත්‍රණය කළ යුත්තේ කෙසේ ද යන්න හඳුනා ගනු පිණිස වි වගාවේ වර්තමාන තත්ත්වය හා එහි ප්‍රවර්ධනයට සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනයේ දායකත්වය යන පර්යේෂණ ගැටලුව කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් පහත සඳහන් සුවිශේෂ අරමුණු ඔස්සේ අධ්‍යයනය සැලසුම් කරන ලදී.

සුවිශේෂ අරමුණු

1. වි ගොවිතැන සම්බන්ධ වර්තමාන පසුබිම හඳුනා ගැනීම
2. වි වගා කටයුතු කරගෙන යාමේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ගැටලු හඳුනා ගැනීම
3. කෘෂි කාර්මික වගා කටයුතු සම්බන්ධයෙන් පාසල් අධ්‍යාපනය වෙනස් විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ ගොවි අදහස් ලබා ගැනීම
4. වි වගා කටයුතු සාර්ථක ව කරගෙන යාම සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දිය හැකි දායකත්වය විමසා බැලීම

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ මෙම පර්යේෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන වි ගොවිතැනෙහි නිරත පාර්ශ්වය සහ වි ගොවිතැනෙහි ක්‍රියාත්මක ස්වභාවය පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයකින් අනාගත අධ්‍යාපනය කෙසේ සංවර්ධනය කළ යුතු ද යන්න පැහැදිලි කර ගැනීම කෙරෙහි යොමු වූවකි. ඒ සඳහා වූ ප්‍රථම පියවර වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බහුල ව ම වි වගා කරන ප්‍රදේශ කවරේ දැයි හඳුනා ගන්නා ලදී. (6 වන රූපය).

මූලාශ්‍රය: Ag stat 2019 (xvi volume) Socio economics and planning center, Department of agriculture, Peradeniya

6 වන රූපය: ශ්‍රී ලංකාවේ බහුල ව වී වගා කරන ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තිය - 2018

යටෝක්ක මූලාශ්‍ර පරිශීලනයෙන් හඳුනා ගත් පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ වී වගා කරන භූමි ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තිය 2 වන වගුවෙන් නිරූපණය වන අතර ඒ අනුව අධ්‍යයනයේ නියැදිය තීරණය කෙරිණි.

2 වන වගුව: ශ්‍රී ලංකාවේ බහුල ව වී වගා කරන ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තිය - 2018

අනු අංකය	දිස්ත්‍රික්කය/ කලාපය	ව්‍යාප්ත අක්කර ගණන			
		ප්‍රධාන	සුළු	අහස් දිය	එකතුව
01	පොළොන්නරුව	110,648	13,479	2,835	126,962
02	අම්පාර	103,009	6,494	16,052	125,555
03	හම්බන්තොට	46,544	10,483	2,439	59,466
04	මඩකලපුව	41,815	8,123	40,513	90,451
05	අනුරාධපුරය	38,953	34,018	7,828	80,779
06	ත්‍රිකුණාමලය	37,754	11,094	10,457	59,305
07	මහවැලි එච් කලාපය	31,493	-	-	31,493
08	කුරුණෑගල	23,030	37,957	36,890	97,877
09	උඩවලව	21,010	-	-	21,010
10	මොනරාගල	15,148	16,504	17,541	49,193
11	කිලිනොච්චිය	12,366	-	14,789	27,155
12	මාතලේ	10,704	10,012	4,131	24,847
13	මූලතිච්චි	9,137	5,157	7,126	21,420
14	මහනුවර	6,428	7,491	3,505	17,424
15	රත්නපුර	4,142	9,532	3,619	17,293

(මූලාශ්‍රය: Ag stat 2019 (xvi volume) Socio Economics and Planning Center, Department of Agriculture, Peradeniya)

අධ්‍යයනයේ නියැදිය

වී ගොවිතැන වැඩි වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රදේශ ඇසුරින් හඳුනා ගත් ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්ක/කලාප හයක් අධ්‍යයනය සඳහා සහේතුක ව තෝරා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව එම ප්‍රදේශවල නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහයෝගයෙන් නියැදිය තෝරා ගන්නා ලද අතර, ඔවුන් විසින් අහඹු ලෙස සම්බන්ධ කරදුන් ගොවි මහතන් 107 දෙනෙකුගෙන් අධ්‍යයනයේ නියැදිය සමන්විත විය. ඒ අනුව අධ්‍යයනයේ නියැදිය සැදුම්ලත් ආකාරය මතු සඳහන් පරිදි වේ (3 වන වගුව).

3 වන වගුව: කෝරා ගත් ප්‍රදේශ අනුව අධ්‍යයනයේ නියැදිය

ප්‍රදේශ	වී ගොවීන් සංඛ්‍යාව
අම්පාර	19
පොළොන්නරුව	15
අනුරාධපුරය	18
මහවැලි එච් කලාපය	18
මාතලේ	18
කුරුණෑගල	19
සමස්ත නියැදිය	107

දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය

ඉලක්කගත ව පූර්වයෙන් සැලසුම් කරන ලද ආකෘතියකට අනුව කරන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා ඇසුරින් දත්ත රැස් කිරීම සිදු කෙරිණ. අදාළ ප්‍රදේශවල නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සම්බන්ධීකරණයෙන් ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවල නිරත වෙමින් මෙන් ම ප්‍රදේශයේ එක් ස්ථානයකට දත්ත දායකයින් රැස් කර සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වමින් පර්යේෂණ කණ්ඩායම විසින් ම දත්ත රැස් කරන ලදී (7 වන රූපය).

දත්ත විශ්ලේෂණය

සැලසුම් කරන ලද ආකෘතිය මත පදනම් ව ලබා ගත් ප්‍රමාණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී, සරල සංඛ්‍යාත විද්‍යාත්මක ක්‍රම මෙන් ම අනුමිතික සංඛ්‍යා විද්‍යාත්මක ක්‍රම යටතේ වන අපරාමිතික පරීක්ෂාවක් වන Kruaskal Wallis පරීක්ෂාව යොදා ගන්නා ලදී. ගුණාත්මක දත්ත තේමා පදනම් ව විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

අධ්‍යයනයේ සීමා

කාලීන වශයෙන් වැදගත් වූත් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා පුර්වාච්ඡානාවක් සහිත වූත් අංශයක් වශයෙන් අවධාරණය කර ගන්නා ලද කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය ඉතා පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක් ආවරණය කරනු ලබන බැවින් අධ්‍යයනය සඳහා කෘෂි කර්මික වගා කටයුතු පමණක් පාදක කර ගන්නා ලදී.

පූර්ව අධ්‍යයන අනාවරණයන්ගෙන් අවධාරණය වූත් කාලීන වශයෙන් අධ්‍යයනයට භාජනය විය යුතු වූත් ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් හඳුනා ගත් වී වගාවට පමණක් සීමා වී අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

7 වන රූපය: ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා ඇසුරින් දත්ත රැස් කිරීම

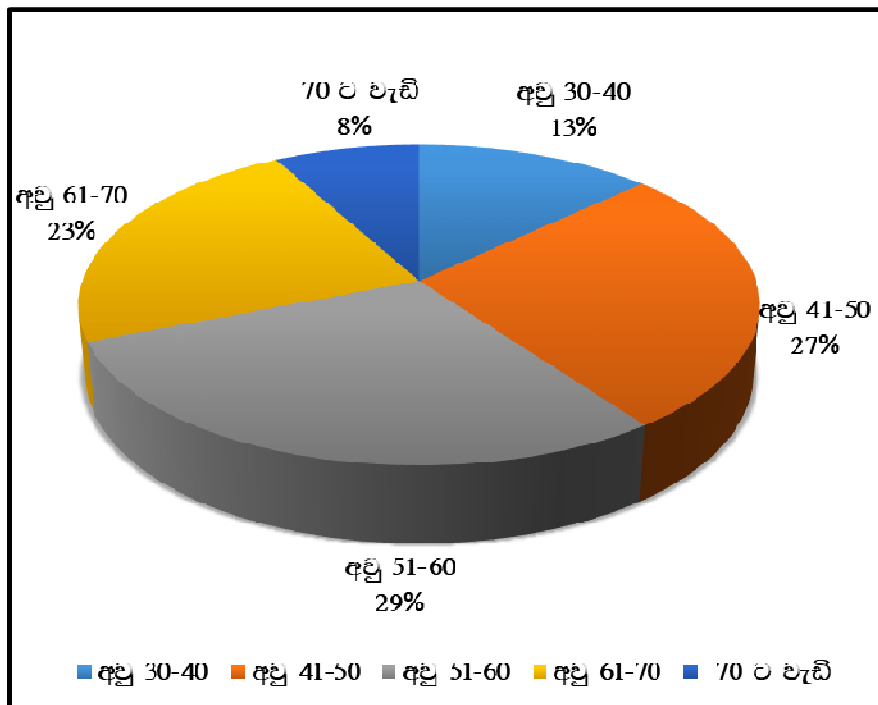
යටෝක්ක අධ්‍යයන අරමුණු සහ අදාළ ක්‍රමවේද මත පදනම් ව ශ්‍රී ලංකාවේ බහුල ව වි වගා කෙරෙන අම්පාර, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය, මහවැලි H කලාපය, මාතලේ සහ කුරුණෑගල යන ප්‍රදේශ හය ආවරණය වන පරිදි රැස් කරන ලද දත්ත, විශ්ලේෂණය සහ අර්ථකථනය මෙතැන් සිට ඉදිරිපත් කෙරේ.

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ මූලික පසුබිම

මෙම අධ්‍යයනයේ දී වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ මූලික පසුබිම යටතේ ඔවුන්ගේ වයස, අධ්‍යාපන පසුබිම, වී ගොවිතැන ජීවනෝපාය මාර්ගයක් ලෙස තෝරා ගැනීමට හේතු සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය මූලික දැනුම ලබා ගත් අකාරය පිළිබඳ අවධානය යොමු කෙරිණ. ඒ පිළිබඳ තොරතුරු මේ යටතේ ඉදිරිපත් කර තිබේ.

- වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ වයස

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ වයස සැලකීමේ දී එම කාර්යයේ නිරත වන පිරිසෙන් ඉහළ ප්‍රතිශතයක් (60%) වයස අවුරුදු 50 ඉක්මවූවන් ය (8 වන රූපය). එය සමස්ත සංඛ්‍යාවෙන් 3/5ක් වන අතර ඒ අතරින් 8%ක් ම වයස අවුරුදු 70 ඉක්මවූවන් වීම ද මෙහි දී විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු තත්ත්වයකි.

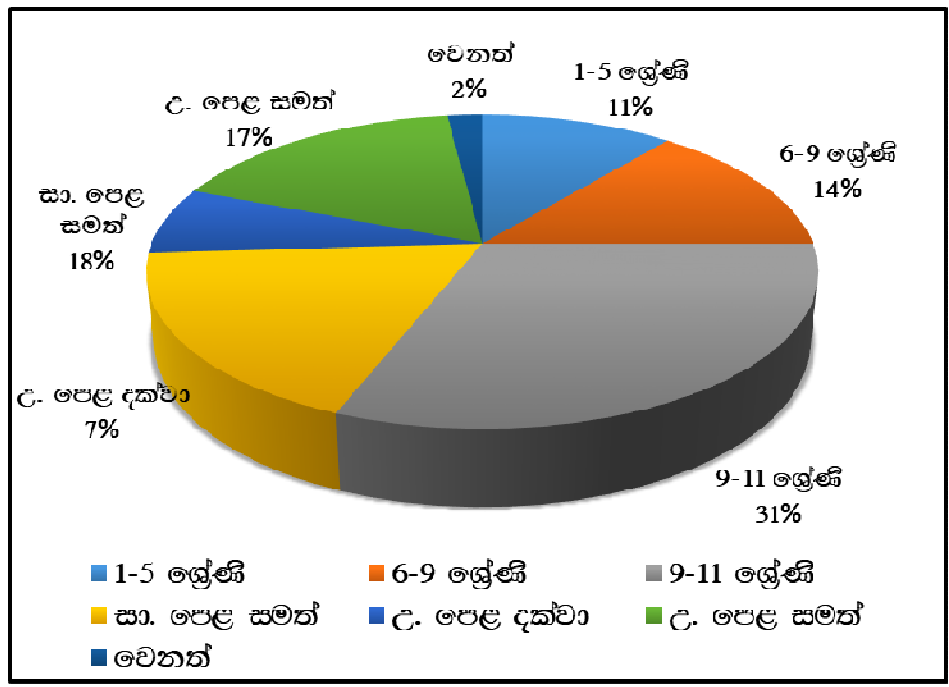
8 වන රූපය: වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව - වයස අනුව

ශ්‍රම බලකායට සක්‍රීය ලෙස දායකත්වය සැපයිය හැකි යැයි අපේක්ෂා කළ හැකි, වී ගොවිතැනේ නිරත වයස අවුරුදු 30-50ක් අතර වූවන්ගේ සංඛ්‍යාව සමස්ත සංඛ්‍යාවෙන් 2/5කි. එමෙන් ම ශ්‍රම බලකායට

ඉතාමත් සක්‍රීය හා ඵලදායී ලෙස දායක විය හැකි වයස අවුරුදු 30-40 අතරේ වන පිරිස වයස අවුරුදු 41-50ක් අතර වන පිරිසෙන් අඩකටත් වඩා අවම (13%) ය (8 වන රූපය). ඒ අනුව සමස්තයක් ලෙස වී ගොවිතැන සඳහා තරුණ පිරිසේ දායකත්වය අවම මට්ටමක පවතින බව අනාවරණය වූ අතර එය අධ්‍යයනයෙන් අවධාරණය වූ අවධානය යොමු කළ යුතු තත්ත්වයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

• වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ අධ්‍යාපන පසුබිම

අධ්‍යාපන සංවර්ධනය හා සබැඳි තීරණ ගැනීමේ දී වර්තමානයේ කෘෂි කාර්මික කටයුතුවල නියැලෙන ගොවි මහත්වරුන්ගේ අධ්‍යාපනික පසුබිම හඳුනා ගැනීම ද වැදගත් කරුණක් වන බැවින් ජීවනෝපාය මාර්ගයක් ලෙස වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ අධ්‍යාපන පසුබිම සොයා බැලීමට යොමු විය.

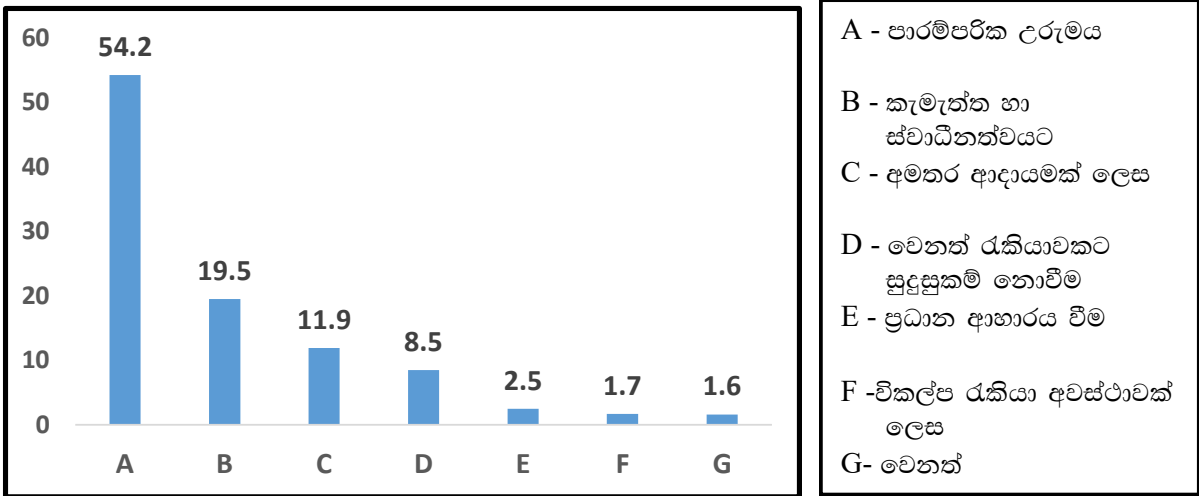

9 වන රූපය: වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව - අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පිරිස සැලකීමේ දී එම පිරිසෙන් 1/3ට ආසන්න පිරිසක් (31%) නව වන ශ්‍රේණිය සිට අ. පො. ස (සා. පෙළ) දක්වා උගත් පිරිසට අයත් වේ. වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන අ. පො. ස (සා. පෙළ) සමත් සහ අ. පො. ස (C. පෙළ) දක්වා උගත් පිරිස සමස්තයෙන් 1/4 කි. සමස්ත පිරිසගේ අධ්‍යාපන මට්ටම සැලකීමේ දී ඉන් අඩකට වැඩි පිරිසක් (56%) අ. පො. ස. (සා. පෙළ) මට්ටමට පහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබුවන් ය. අ. පො. ස (සා. පෙළ) සමත් සහ ඉන් ඉහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබූ එනම් අ.පො.ස (C. පෙළ) සමත් යන අධ්‍යාපන මට්ටම දක්වා උගත් පිරිස 42%ක් වීම (9 වන රූපය) අනුව පෙනී යන්නේ වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන ජනගහනයෙන් අඩකට වැඩි පිරිසක් අ. පො. ස (සා. පෙළ) අසමත් හෝ ඒ දක්වා පමණක් උගත් පිරිසක් බව අනාවරණය වේ.

- වි ගොවිතැන ජීවනෝපාය මාර්ගයක් ලෙස තෝරා ගැනීම

වි ගොවිතැන නිරත පිරිස් වි ගොවිතැන ජීවනෝපාය මාර්ගයක් ලෙස තෝරා ගැනීමට හේතු වූ කරුණු වශයෙන් හඳුනා ගත් මූලික කරුණු ප්‍රමුඛතා අනු පිළිවෙළින් 10 වන රූපයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

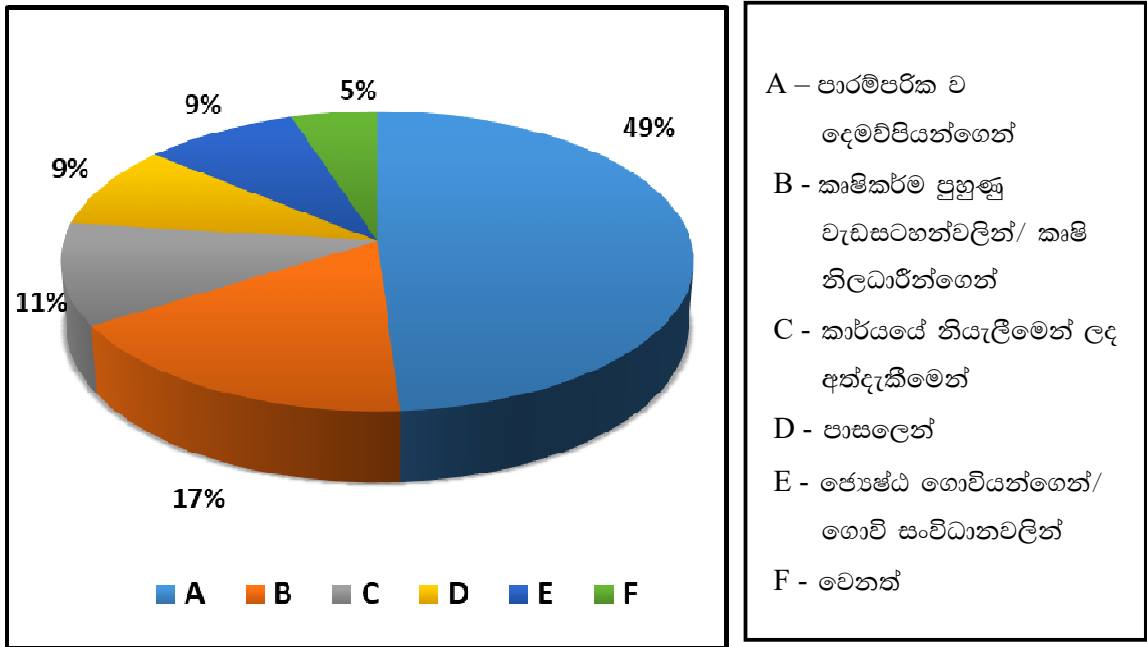
10 වන රූපය: වි ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපාය ලෙස තෝරා ගැනීමට පාදක වූ හේතු

වි ගොවිතැන ජීවනෝපාය කර ගත් අඩකට වැඩි පිරිසක් (54.2%) පාරම්පරික ව දෙමව්පිය උරුමය හේතුවෙන් තම ජීවනෝපාය මාර්ගය වශයෙන් වි ගොවිතැන තෝරා ගෙන ඇත. වි ගොවිතැන කෙරෙහි පවතින කැමැත්ත සහ එම කාර්යයේ පවතින ස්වාධීනත්වය ද සැලකිය යුතු පිරිසක් (20%) මෙය ජීවනෝපාය වශයෙන් තෝරා ගැනීමට හේතු වී තිබේ. වි ගොවිතැන ජීවනෝපාය මාර්ගයක් ලෙස තෝරා ගැනීමට පාදක වූ හේතු අතර අමතර ආදායමක් ලෙස වි ගොවිතැන තෝරා ගත් පිරිසක් (12%ක්) සහ වෙනත් රැකියාවකට සුදුසුකම් නොවීම මත වි ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිසක් (8.5%ක්) ද සැලකිය යුතු මට්ටමින් සිටිති. ඒ අතර විශ්‍රාමික වීම සහ මහවැලි ගොවි ජනපද ඉඩම් ලැබීම යන වෙනත් වශයෙන් දක්වා ඇති හේතු (1.6%) සහ බත් ප්‍රධාන ආහාරය වීම යන කරුණ මත (2.5%) මෙන් ම විකල්ප රැකියා අවස්ථාවක් ලෙස වි ගොවිතැනෙහි නිරත වන පිරිසක් ද (1.7%) සිටින බව අනාවරණය වේ (10 වන රූපය).

- කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය මූලික දැනුම උත්පාදනය

උක්ත හේතු පදනම් ව වි ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කරගත් පිරිසෙන් 49%ක් එනම් අඩකට ආසන්න පිරිසක් ඒ සඳහා අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාරම්පරික ව දෙමව්පියන්ගෙන් ලබාගෙන ඇත. ගොවිතැන සඳහා අවශ්‍ය දැනුම ලබා ගත් ආකාර අතර දෙවනුවට ඉහළ ප්‍රතිශතයක් වාර්තා කරනුයේ එම දැනුම ලබා ගෙන ඇත්තේ කෘෂිකර්ම පුහුණු වැඩසටහන්වලින් හෝ කෘෂි නිලධාරීන්ගෙන් යැයි සඳහන් කරන පිරිස යි. නමුත් එම පිරිස දෙමව්පියන්ගෙන් දැනුම ලබා ගත් පිරිසෙන් අඩකටත් අඩු ය

(17%). කාර්යයේ නියැලීමෙන් ලද අත්දැකීමෙන් දැනුම ගොඩනගා ගත් සැලකිය යුතු පිරිසක් ද (11%) සිටිති (11 වන රූපය).

- A - පාරම්පරික ව දෙමව්පියන්ගෙන්
- B - කෘෂිකර්ම පුහුණු වැඩසටහන්වලින්/ කෘෂි නිලධාරීන්ගෙන්
- C - කාර්යයේ නියැලීමෙන් ලද අත්දැකීමෙන්
- D - පාසලෙන්
- E - ජ්‍යෙෂ්ඨ ගොවියන්ගෙන්/ ගොවි සංවිධානවලින්
- F - වෙනත්

11 වන රූපය: කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය මූලික දැනුම ලබා ගත් ආකාරය

දැනුම ලබා ගත් ආකාර ලෙස හඳුනා ගත් කරුණු අතර සිව්වනුවට 9%ක සම ප්‍රතිශතයකින් අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාසලෙන් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගොවියන්ගෙන් හෝ ගොවි සංවිධානවලින් ලබා ගත් පිරිසක් ද වෙති. කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය මූලික දැනුම උත්පාදනය සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනයේ දායකත්වය හේතු වූ බවට ප්‍රතිචාර දැක්වූ 9%ක් වූ පිරිස එම දායකත්වය පාසලෙන් ලද ආකාර ලෙස

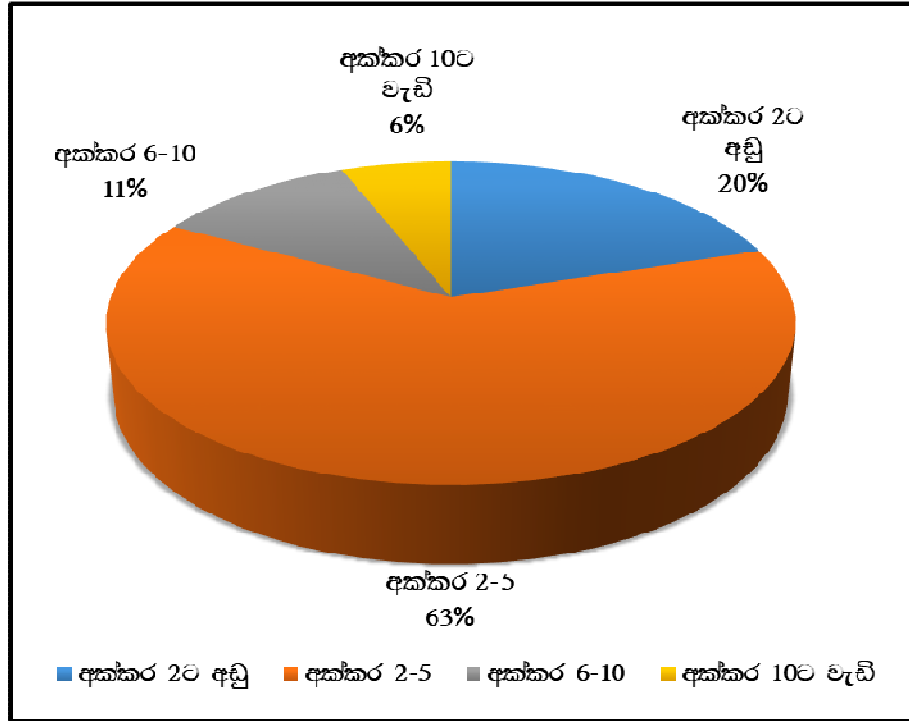
- කෘෂිකර්මය විෂයක් ලෙස පාසලේ ඉගැන්වීම/ හැදෑරීම
- ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් සඳහා පාසලෙන් කළ යොමු කිරීම
- ගෙවතු වගාව අනිවාර්ය වීම
- විෂය බාහිර කාර්යයක් ලෙස කෘෂිකර්ම කටයුතුවල නිරත කරවීම
- ගුරු අභ්‍යාසය යන කරුණු පෙන්වා දෙයි.

වී වගාව සම්බන්ධ මූලික පසුබිම

උක්ත මූලික පෞද්ගලික පසුබිමක් සහිත පිරිස වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය, ආදායම, වියදම පිළිබඳ ව ද මෙම අධ්‍යයනයේ දී අවධානය යොමු කෙරිණි. ඒ පිළිබඳ තොරතුරු මේ යටතේ ඉදිරිපත් කෙරේ.

- වි වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය

වි ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වය ඒ සඳහා යොදා ගන්නා බිම් ප්‍රමාණ සම්බන්ධයෙන් විශ්ලේෂිත දත්ත 12 වන රූපයෙන් නිරූපණය වේ.

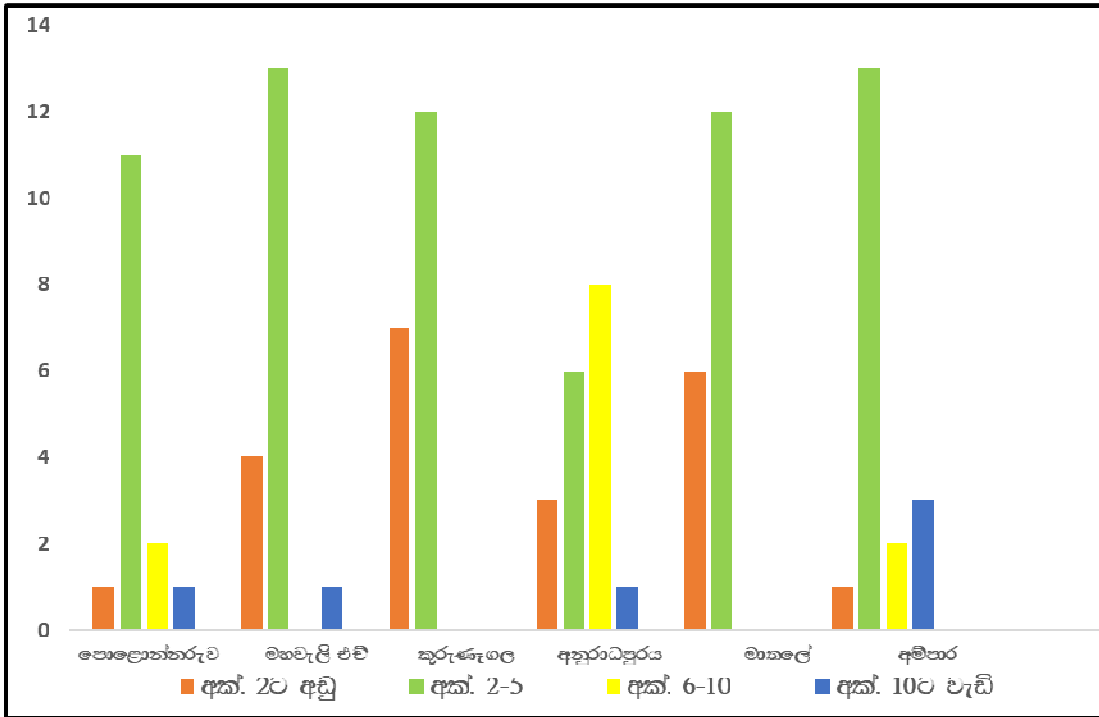

12 වන රූපය: වි ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්ව වගා කරන බිම් ප්‍රමාණ

අධ්‍යයනයට ලක් කළ වි ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ නියැදියට අනුව එම ගොවිත්ගෙන් වැඩි පිරිසක් (63%) එනම් 3/5කට ආසන්න පිරිසක් අක්කර දෙකත් පහත් අතර බිම් ප්‍රමාණයක වි වගා කටයුතුවල නිරත ව සිටිති. සමස්ත පිරිසෙන් 1/5ක් (20%) බිම් ප්‍රමාණය අක්කර දෙකකට වඩා අඩුවෙන් වි වගා කරන අතර, අක්කර පහට වැඩි වි වගා කරන්නන් පිරිස 17%කි (12 වන රූපය). ඒ අනුව අනාවරණය වන්නේ වි වගාවෙහි නිරත ඉහළ ප්‍රතිශතයක් (83%), එනම් ආසන්න ලෙස සමස්ත ගොවි නියැදියෙන් 4/5ක් ම අක්කර පහට අඩු බිම් ප්‍රමාණයක වි වගාවේ නිරත වන බව ය.

- ප්‍රදේශ අනුව වි වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය

ප්‍රදේශ අනුව වි වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය පිළිබඳ ව වූ විශ්ලේෂණ තොරතුරු ඉදිරිපත් කෙරෙන 13 වන රූපයට අනුව අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය හැරුණු විට සෙසු කලාප පහෙහි ම වැඩි පිරිසක් අක්කර දෙකත් පහත් අතර ප්‍රමාණයක වි වගා කටයුතු කරන බව අනාවරණය විය.

13 වන රූපය: වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වය වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය ප්‍රදේශ වශයෙන්

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පමණක් වැඩි පිරිසක් අක්කර හයක් දහයක් අතර බිම් ප්‍රමාණයක වී වගා කරයි. එම ප්‍රදේශයේ අක්කර දෙකක් පහක් අතර ප්‍රමාණයක වී වගාවෙහි නිරත පිරිස දෙවන ස්ථානය ගන්නා අතර, එම ප්‍රදේශයේ ම අක්කර දහයට වැඩියෙන් වී වගා කරන පිරිස අනෙක් පිරිසට සාපේක්ෂ ව අවම ය (13 වන රූපය). අවධානයට ලක් වූ නියැදිය අනුව කුරුණෑගල සහ මාතලේ යන ප්‍රදේශවල අක්කර පහට වැඩි වී වගාකරුවන් වාර්තා නොවේ. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ නියැදියට අයත් සියලු ම පිරිසගේ වගා බිම් ප්‍රමාණය අක්කර පහ නො ඉක්මවයි. එසේ ම අක්කර පහකට වැඩි වී වගාකරුවන් වාර්තා වන ප්‍රදේශ හතරෙන් සාපේක්ෂ ව අම්පාර ප්‍රදේශයේ අක්කර 10ට වඩා වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක් වගා කරන වී වගාකරුවන් පිරිස ඉහළ ය (13 වන රූපය).

- **වී වගාවේ ආදායම සහ වියදම**

වී වගාවෙන් ලබන වියදම සැලකීමේ දී ප්‍රාදේශීය වශයෙන් මහවැලි එච් කලාපයේ හැර අනෙකුත් කලාපවල සුවිශේෂ විචලනයක් (රු.38,000 - රු.31,000) පෙන්නුම් නොකළ ද ප්‍රදේශ අනුව ආදායම සැලකීමේ දී එහි ඉහළ විචලනයක් ඇති බව 4 වන වගුවෙන් පැහැදිලි වේ. යල කන්නය පමණක් සැලකීමේ දී අවම ආදායම වන රු. 43, 000ට ආසන්න මුදලක් කුරුණෑගල ප්‍රදේශයෙන් ආදායම් ලබන විට එම කන්නයේ ඉහළ ම ආදායම වශයෙන් පොළොන්නරුවෙන් රු.95,000ට ආසන්න මුදලක් ආදායම වශයෙන් උපයා ගනියි. යල සහ මහ කන්න වශයෙන් සැලකීමේ දී ද එම තත්ත්වයෙහි සුවිශේෂ වෙනසක් නොමැත. කුරුණෑගල ප්‍රදේශය අක්කරයට අවම අස්වැන්නක් ලැබෙන ප්‍රදේශය ලෙස ද විශ්ලේෂණයෙන් අනාවරණය වේ.

4 වන වගුව: ප්‍රදේශ අනුව වී වගාවෙන් ලබන වියදම හා ආදායම

ප්‍රදේශ	අස්වැන්නේ සාමාන්‍ය/අක්කරයට (බුසල්)		වියදමේ සාමාන්‍ය/අක්කරයට (රු.)	වියදමේ සාමාන්‍ය/අක්කරයට (රු.)		ආදායමේ සාමාන්‍ය/අක්කරයට (රු.)		මසකට ආදායමේ සාමාන්‍ය/අක්කරයට (රු.)	
	යල	මහ		යල	මහ	යල	මහ	යල	මහ
පොළොන්නරුව	118	115	31,481	126,845	123,611	95,364	92,130	15,894	15,355
මහවැලි- H	100	119	46,524	103,335	123,095	56,811	76,571	9,468	12,762
අනුරාධපුරය	104	112	38,708	121,642	130,774	82,934	92,066	13,822	15,344
කුරුණෑගල	73	81	35,379	779,88	85,598	42,610	50,220	7,102	8,370
අම්පාර	113	102	36,779	111,209	100,254	74,430	63,476	12,405	10,579
මාතලේ	84	93	35,982	88,199	98,389	52,216	62,407	8,703	10,401

ආදායම සහ වියදම පිළිබඳ ව කලාපීය වශයෙන් විෂමතා පවතී ද යන්න තව දුරටත් සංඛ්‍යාන විද්‍යා මූලධර්ම අනුව පරීක්ෂා කිරීමේ දී කලාප අනුව ආදායමෙහි හා වියදමෙහි කැපී පෙනෙන වෙනසක් පවතින බව තහවුරු විය (ඇමුණුම 1). එමෙන් ම නියැදියෙහි නියෝජනය වන කලාප සියල්ලෙහි ම ගොවීන්ගේ මාසික ආදායම පිළිබඳ ව සලකා බැලීමේ දී එය වර්තමානයේ පුද්ගලයෙකු සාමාන්‍ය රැකියාවකින් ලබන මාසික ආදායමට සාපේක්ෂ ව ඉතා අඩු මට්ටමක පවතින බව ද අනාවරණය විය.

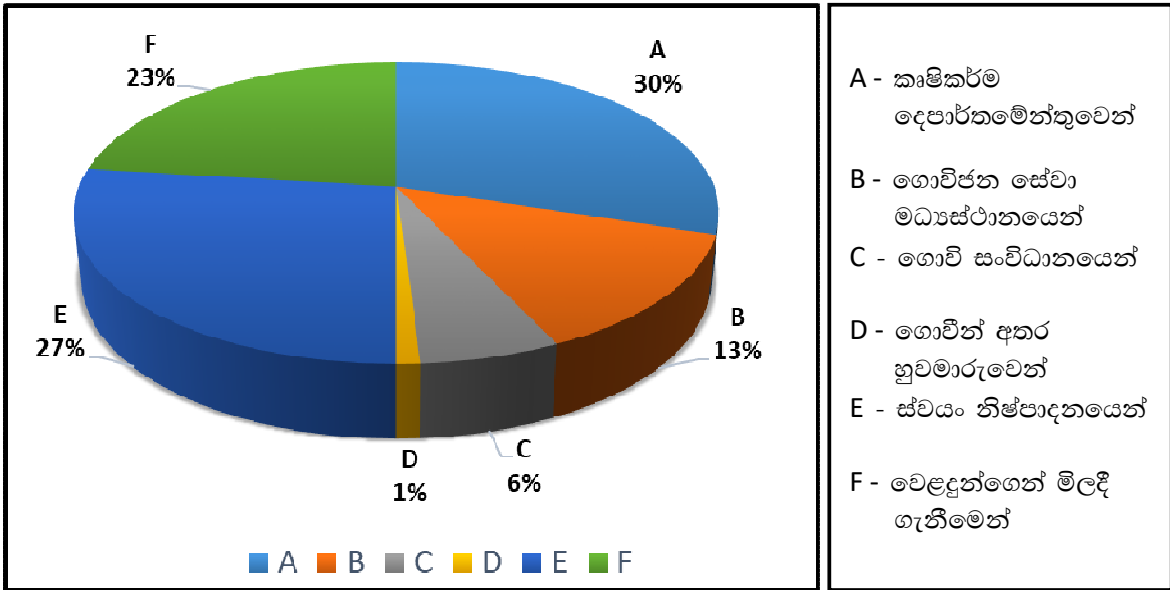
වී වගාව ආශ්‍රිත ව ගොවීන් අනුගමනය කරන ක්‍රියා මාර්ග

මෙම කොටසේ දී ගොවීන් වී වගාවට අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ආකාරය, වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් භාවිත කරන උපක්‍රම, පොහොර යොදා ගැනීම, අස්වැන්න විකිණීමට භාවිත ප්‍රවේශ, ප්‍රදේශයේ බහුල ව වගා කරන වී වර්ග සහ එසේ වගා කිරීමට හේතු යන කරුණු සාකච්ඡා කෙරේ.

• වී වගාවට අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ආකාරය

ගොවීන් තම වගා කටයුතු සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේ දී ඔවුන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන ප්‍රවේශ හයක් අනාවරණය කර ගන්නා ලදී. රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ප්‍රවේශ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් ලබා දුන් ප්‍රතිචාර, තරාව අනුව පිළිවෙළින් පහත පරිදි ය.

1. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන්
2. ස්වයං නිෂ්පාදනයෙන්
3. වෙළඳුන්ගෙන් මිලදී ගැනීමෙන්
4. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන්
5. ගොවි සංවිධානයෙන්
6. ගොවීන් අතර හුවමාරුවෙන්

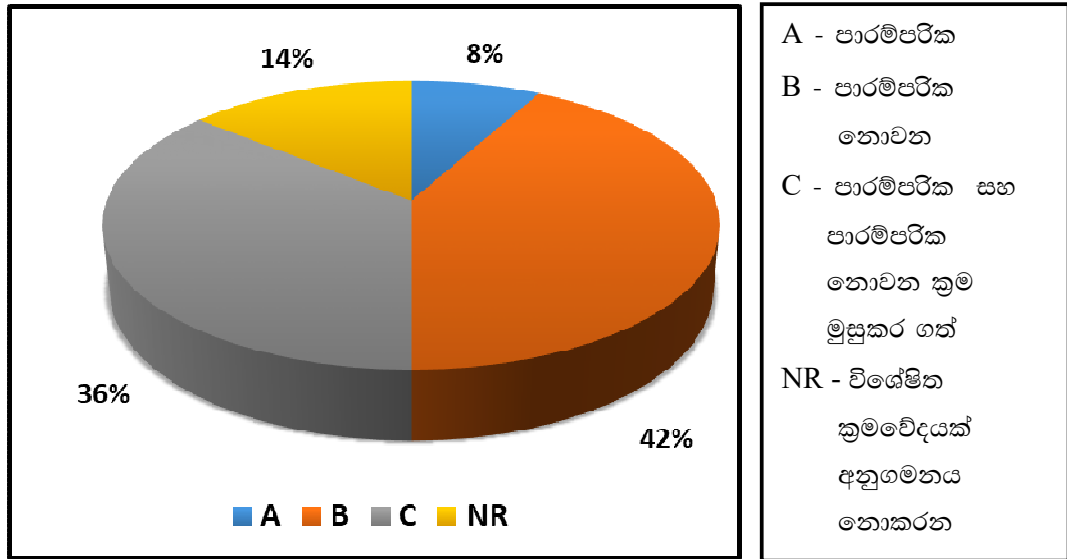
14 වන රූපය: වී වගාවට අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ආකාර

රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන ප්‍රවේශ ආශ්‍රිත ප්‍රතිචාර විශ්ලේෂණ අනුව ගොවීන්ගෙන් ඉහළ ප්‍රතිශතයක් (43%) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් හෝ ගොවි ජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් තම වගාව සඳහා අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට යොමුව තිබේ. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබාගන්නා පිරිසට ආසන්න පිරිසක් ස්වයං නිෂ්පාදනයෙන් (27%) තමාට අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට යොමුව ඇති අතර නියැදියෙන් 1/4ක ට ආසන්න (23%ක) සැලකිය යුතු පිරිසක් බාහිර වෙළඳුන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමට යොමු ව ඇති බව ද අනාවරණය වේ (14 වන රූපය).

• **වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් ගොවීන් භාවිත කරන උපක්‍රම**

වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් ගොවීන් පාරම්පරික, පාරම්පරික නොවන ක්‍රමවේද මෙන් ම මෙම දේ ආකාරය මුසුකර ගත් ක්‍රමවේද යොදා ගන්නා බව අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය විය. මෙලෙස වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් කුමන හෝ ක්‍රමවේදයක් යොදා ගැනීමට 86%ක් යොමු ව ඇති නමුත් වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් කිසිදු සුවිශේෂ ක්‍රමයක් අනුගමනය කිරීම කෙරෙහි යොමු නොවූ 14%ක පිරිසක් සිටීම අවධානය යොමු කළ යුතු තත්ත්වයකි (15 වන රූපය). පාරම්පරික ක්‍රමවේද යොදා ගන්නා පිරිස සමස්තයෙන් 08%ක අවමයකි. වගා කටයුතුවල දී ඔවුන් යොදා ගන්නා පාරම්පරික ක්‍රම වශයෙන් විවිධ කෙම් ක්‍රම, පහන් ක්‍රම, ස්වභාවික පළිබෝධ පාලන ක්‍රම යොදා ගැනීම සහ කලාවන් පදනම් කර ගනිමින් වගා කටයුතු කිරීම ඒ අතර වේ. ඉහළ අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් පාරම්පරික නොවන ක්‍රමවේද භාවිත කරන පිරිස (42%) පාරම්පරික ක්‍රමවේද භාවිත කරන පිරිස මෙන් පස් ගුණයකට ආසන්න වීම අවධානය යොමු විය යුතු තත්ත්වයකි. පාරම්පරික නොවන ක්‍රමවේද ලෙස ගොවි මහතන් අනුගමනය කරන ක්‍රම ලෙස හඳුනා ගත හැකි වූයේ පැරණි ක්‍රමය සහ ඩැපෝක් /වීටර් ක්‍රමයට තවත් සැකසීම යන අවස්ථා දෙක, සහ නව පළිබෝධ නාශක හා රසායනික පොහොර භාවිතය යන කරුණු පමණ ය. කෙසේ නමුත් මෙම දේ ආකාරය මුසුකර ගත් මිශ්‍ර ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරන පිරිස (36%) ද සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වේ.

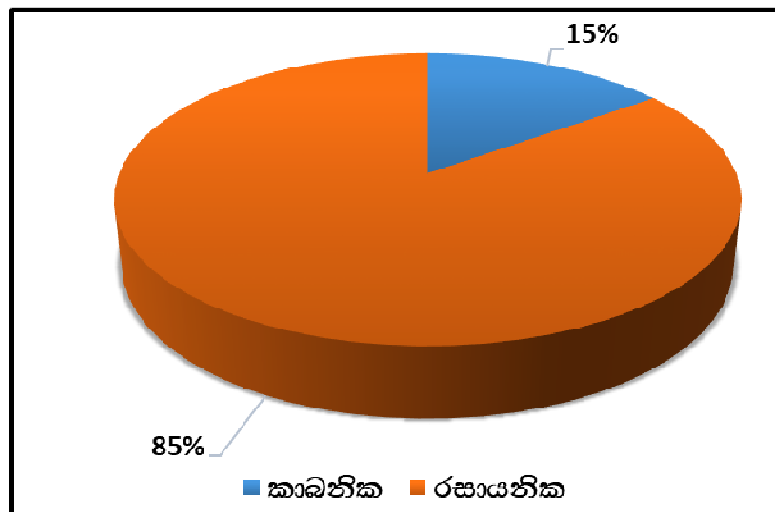

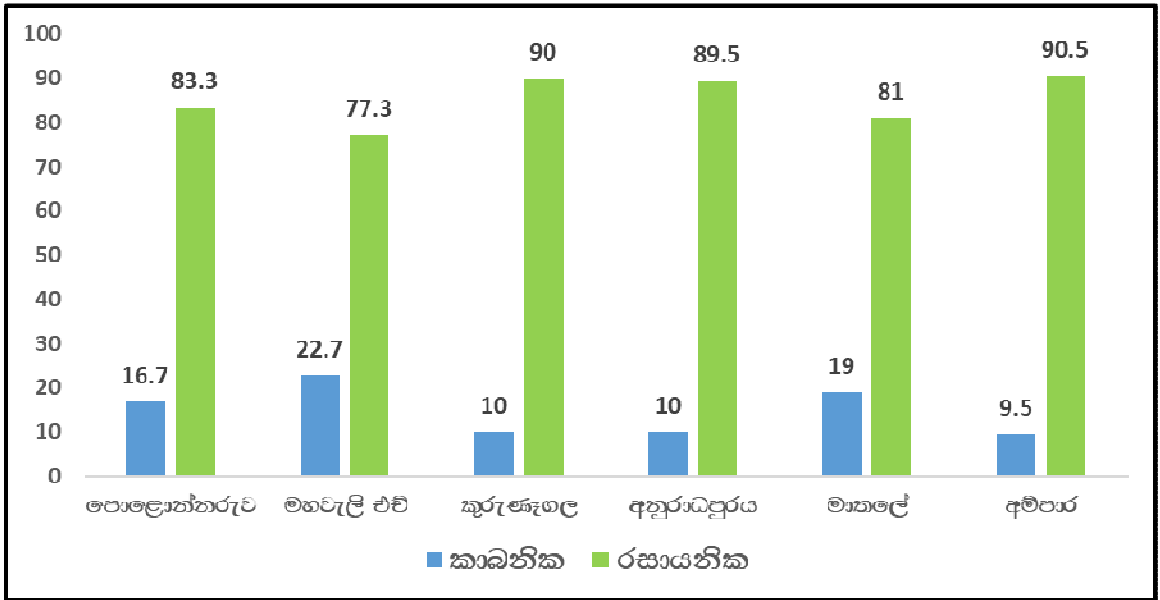
15 වන රූපය : වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් ගොවීන් භාවිත කරන උපක්‍රම

- වී වගාව සඳහා පොහොර යොදා ගැනීම

වැඩි අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් ගොවීන් විවිධ ප්‍රවේශ යොදා ගැනීම සාමාන්‍යයෙන් කෙරෙන කාර්යයකි. පොහොර යෙදීම ද වී වගාවේ දී අනිවාර්යයෙන් කෙරෙන කාර්යයකි. ඒ සඳහා අවශ්‍ය පොහොර සහනාධාර ලබා දීමට රජයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය කර ඇත. නමුත් එම ප්‍රවේශ හේතුවෙන් ඇතිවන අතුරු ප්‍රතිඵල, වැඩි අස්වැන්නෙන් ලබන ප්‍රතිලාභවලට වඩා හානිදායක තත්ත්ව ඇති කළ හැකි ය. එහි දී අධ්‍යාපනයට විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කළ හැකි ය. එහෙයින් මෙම අධ්‍යයනයේ දී ගොවීන් වී වගාවේ දී පොහොර භාවිත කරන ආකාරය පිළිබඳ ව සමස්ත වශයෙන් මෙන් ම ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ද අවධානය යොමු කරන ලදී.

16 වන රූපය: වී වගාව සඳහා යොදා ගන්නා පොහොර

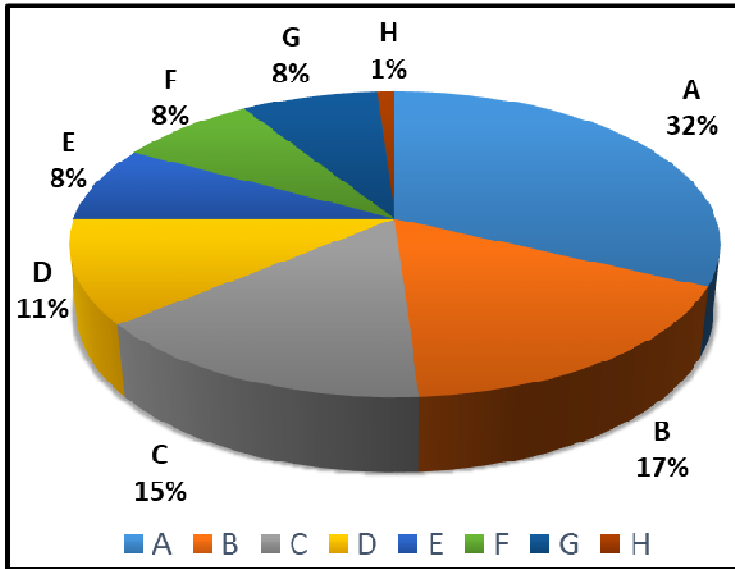
17 වන රූපය: ප්‍රාදේශීය වශයෙන් වී වගාව සඳහා පොහොර යොදා ගැනීම

වී වගාවේ දී පොහොර යොදා ගැනීම සමස්ත වශයෙන් සැලකීමේ දී තම වගා කටයුතු සඳහා කාබනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමු වූ ගොවි පිරිස සමස්ත නියැදියෙන් 1/5 (15%)කට වඩා අඩු සංඛ්‍යාවකි (16 වන රූපය). සමස්ත නියැදියෙන් 4/5ට වැඩි පිරිසක් රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇති බව අනාවරණය වේ. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පොහොර භාවිතය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීමේ දී අම්පාර සහ කුරුණෑගල ප්‍රදේශවල ඉහළ ම රසායනික පොහොර භාවිතයක් (90%) ඇති බව අනාවරණය වේ. මහවැලි එච් කලාපය එහි අවමය පෙන්වුම් කරයි. මේ අනුව වී වගාවේ නිරත ගොවි නියැදියේ සමස්තයෙන් 4/5ට වැඩි පිරිසක් රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇති බවත් ප්‍රාදේශීය වශයෙන් එහි විවිධතා පවතින බවත් අනාවරණය විය (17 වන රූපය).

• අස්වැන්න විකිණීමට භාවිත ප්‍රවේශ

ගොවිහු වී වගාවෙන් ලබා ගන්නා අස්වැන්න විකුණා ගැනීමට විවිධ ප්‍රවේශ යොදා ගනිති. මෙම අධ්‍යයනයෙන් මතු කර ගත් ප්‍රවේශ අටකි (18 වන රූපය).

- වැඩි ම ඉල්ලුමට ලබා දීම
- පෞද්ගලික වෙළෙඳුන්ට දීම
- වියළි වී මෝල්වලට ලබා දීම
- නැරඹිකරුවන්ට ලබා දීම
- රජයේ වී ගබඩාවට ලබා දීම
- අස්වැන්න ලබා කාලයකට පසු විකිණීම
- පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීම
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මාර්ගයෙන්

- A - වැඩි ම ඉල්ලුමට ලබා දීම
- B - පෞද්ගලික වෙළෙඳුන්ට
- C - වියළි වී මෝල්වලට ලබා දීම
- D - තැඟවිකරුවන්ට ලබා දීම
- E - රජයේ වී ගබඩාවට ලබා දීම
- F - අස්වැන්න ලබා කාලයකට පසු විකිණීම
- G - පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීම
- H - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මාර්ගයෙන්

18 වන රූපය : අස්වැන්න විකිණීම සඳහා ගොවියන් භාවිත කරන උපක්‍රම

අස්වැන්න විකුණා ගැනීමේ විවිධ ප්‍රවේශ අතරින් ඉහළ ම පිරිසක් (32%) වැඩි ම ඉල්ලුමට අස්වැන්න ලබා දීමට යොමුව ඇත. ඉන් අඩකට ආසන්න පිරිසක් පෞද්ගලික වෙළෙඳුන්ට වී ලබා දීමට (17%) සහ වියළි වී මෝල්වලට ලබා දීමට (15%) යොමුව ඇත. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වී විකුණා ගැනීමට යොමු වන පිරිස 1%ක අවමයකි. රජයේ වී ගබඩාවට වී අස්වැන්න ලබා දීම, අස්වැන්න ලබා කාලයකට පසු විකිණීම, පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීම යන ප්‍රවේශ අනුගමනය කරන පිරිස් සම ප්‍රතිශතයකින් (8%) සිටින බව නිරීක්ෂණය වේ. එහෙත් ප්‍රදේශ අනුව සැලකීමේ දී අම්පාර ප්‍රදේශයේ ගොවි ජනතාව වැඩි වශයෙන් තම අස්වැන්න පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීමට යොමුව ඇති බව සම්මුඛ සාකච්ඡා ඇසුරෙන් හඳුනා ගත හැකි විය. මීට මූලික හේතුව වශයෙන් අනාවරණය වූයේ ගොවීන්ගේ ආර්ථික දුෂ්කරතා ය. එම ගොවීන් ණයට, පොළියට හෝ කුඹුරු උකසට තබා ගොවිතැන් කිරීමට යොමුව ඇත. එහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වන්නේ, ණය හිමියන් අස්වැන්න නෙලන අවස්ථාවේ දී ම කුඹුරට පැමිණ තම ණය එකතු කර ගැනීමට යුහුසුළු වීමයි. එය පළමු ඉල්ලුමට ම අස්වැන්න ලබා දීමට ගොවීන් යොමු වීමට බලපා ඇති මූලික ම හේතුව බව අනාවරණය විය.

• ප්‍රදේශයේ වගා කරන වී වර්ග සහ එසේ වගා කිරීමට හේතු

ප්‍රදේශයේ බහුල ව වගා කරන වී වර්ග පිළිබඳ විශ්ලේෂණයේ දී ප්‍රදේශ අනුව සුවිශේෂත්වයකින් තොරව, තම පවුලේ ආහාරය සඳහා පමණක් හැරුණු විට මෙම ගොවීන් දේශීය වී වර්ග වගා කිරීමට යොමුවනොමැති බව අනාවරණය විය. වානිජමය වශයෙන් සියලු ම ගොවීන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වැඩි දියුණු කළ වී ප්‍රභේද වගා කිරීමට යොමුව ඇති අතර එසේ යොමු වීමට හේතු ලෙස,

- වැඩි ඉල්ලුමක් තිබීම
- වැඩි අස්වැන්න
- අඩු කාලයකින් අස්වැන්න ලැබීම

- වගාවට වැළඳෙන ලෙඩ රෝග අඩුවීම
- වෙනස් වන දේශගුණයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව
- ප්‍රදේශයට ගැලපීම යන කරුණු හඳුනා ගැනීමට හැකි විය.

වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ගැටලු

ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණයෙන් වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර හතරක් අනාවරණය කර ගැනීමට හැකි විය. ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රය තුළ හඳුනා ගත් ගැටලු ප්‍රතිචාරවල ප්‍රමුඛතාව අනුව 5 වන වගුවෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ.

5 වන වගුව : වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර

ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍රය	හඳුනා ගත් ගැටලු - ප්‍රමුඛතාව අනුව
මානව සම්පත්	<ul style="list-style-type: none"> - ශ්‍රමය ලබා ගැනීම - කෘෂි උපදේශකවරුන්ගෙන් නිසි සහයෝගය නොලැබීම - නව තාක්ෂණික දැනුම අවම වීම - වගාවට වැළඳෙන රෝග සහ ඊට පිළියම් නොදැනීම
භෞතික සම්පත්	<ul style="list-style-type: none"> - නිසි කලට ජලය නොලැබීම - තමාට ම හිමි ඉඩම් නොවීම - ප්‍රමිතියෙන් තොර රෝපණ ද්‍රව්‍ය - ප්‍රමිතියෙන් තොර වල් නාශක/පළිබෝධ නාශක - කෘෂි උපකරණ කුලියට ගැනීමට ඉහළ පිරිවැයක් දැරීමට වීම - ඉඩම් ගොඩ කිරීම
වගා භානිය	<ul style="list-style-type: none"> - වන සතුන්ගෙන් වන වගා භානි - පළිබෝධ භානිය - ජලය නිසි පරිදි නො ලැබීම - දේශගුණික විචලනා - වගා භානි සඳහා වගා රක්ෂණ නොදීම හා ලැබෙන වන්දිය ප්‍රමාණවත් නොවීම
අස්වැන්න අලෙවිකරණය හා ආදායම	<ul style="list-style-type: none"> - ස්ථිර හා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් නො ලැබීම - වෙළඳපොළ ස්ථාවර මිලක් නොමැතිකම - අලෙවි කර ගැනීමේ දුෂ්කරතා

ගොවීන් මුහුණ දෙන ගැටලු අතරින් ස්ථිර හා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් නොලැබීම නිසා ඇති වන ආර්ථික අපහසුතා ප්‍රධාන ම ගැටලුව ලෙස හඳුනා ගත හැකි විය. එමෙන් ම ගොවීන් මුහුණ දෙන ගැටලු අතරින් දෙවනුව ප්‍රබල ගැටලුව මෙන් ම මානව සම්පත ආශ්‍රිත ප්‍රමුඛතම ගැටලුව වන ශ්‍රමය ලබා ගැනීමේ අපහසුතාවට (ශ්‍රමිකයන්ගේ හිඟයට) හේතුව ලෙස වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව කෘෂි කාර්මික වී වගා කටයුතුවලට ආකර්ෂණය නොවීම අවධානයට පාත්‍ර විය යුතු ගැටලුවක් ලෙස හඳුනා ගැනිණි. ඊට ප්‍රධාන හේතු ලෙස

1. වී ගොවිතැනෙන් ලැබෙන ආදායම අඩු වීම/ අධික පිරිවැය
2. වී ගොවිතැනට සමාජ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම
3. රජයේ/පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවල නිරත වීම

යන කරුණු මුල් ව ඇති බව අනාවරණය විය. වන සතුන්ගෙන් සිදුවන වගා හානිය ආශ්‍රිත ගැටලුව ද ප්‍රමුඛතාවය අනුව ගොවීන් මුහුණපාන තෙවැනි ගැටලුව ලෙස අවධාරණය විය. ගිරව්, වී කුරුල්ලන්ගෙන්, වන අලින් ගම් වැදීම මෙන් ම දීර්ඝ කාලයක් පුරා ක්‍රමික ව ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන මොහර ගහණය ද වී වගා කටයුතුවල දී ඔවුන් මුහුණ දෙන තර්ජනාත්මක වන සත්ත්ව උවදුරු අතර ප්‍රමුඛ විය.

රටෙහි දළ ජාතික නිෂ්පාදනයට වී වගාවෙන් ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීම සඳහා එහි නිරත පිරිසගේ යෝජනා

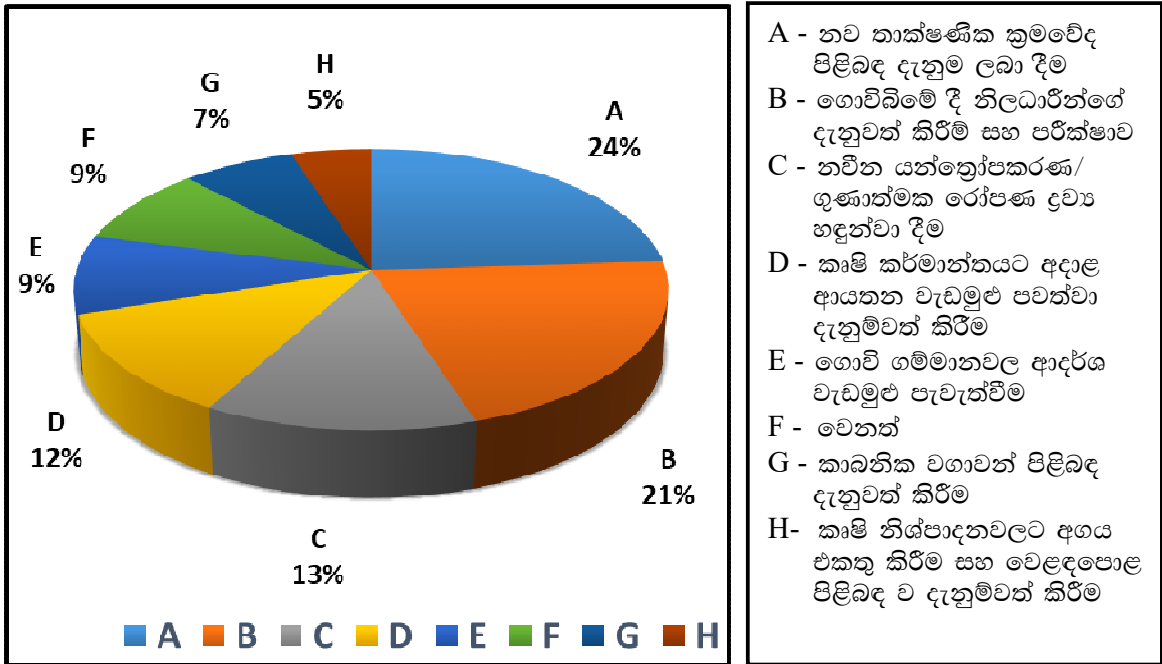
අධ්‍යයනයේ දී කෘෂි කර්මාන්තය තව දුරටත් සාර්ථක කර ගැනීමටත් එමගින් රටේ දළ ජාතික නිෂ්පාදනය නගා සිටුවීමටත් එම කර්මාන්තයෙහි නිරත පිරිස් අතරින් යෝජනා ඉදිරිපත් විය. ඒ අනුව ප්‍රධාන වශයෙන් යෝජනා පහක් හා ඒ ආශ්‍රිත අනු යෝජනා ද මතු කර ගත හැකි විය. එසේ ඉදිරිපත් වූ යෝජනා මතු සඳහන් වේ.

1. රජයේ මැදිහත් වීම
  - අලි වැට යෙදීම/ වගා ළිං (මූලික පහසුකම් දීම)
  - යන්ත්‍රෝපකරණ ගැනීමට සහනාධාර/ පහසුකම් ලබා දීම
  - නව තාක්ෂණික ක්‍රම/දැනුම/උපකරණ හඳුන්වා දීම
  - අඩු පොලියට බැංකු ණය ලබා දීම
2. මිශ්‍ර බෝග වගාවට ගොවීන් යොමු කිරීම
3. කෘෂි නාශක වැඩි වශයෙන් යෙදීම
4. වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව ආකර්ෂණය කර ගැනීම
  - අධ්‍යාපනයෙන් දැනුවත් කිරීම
  - ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් දීම
  - සමාජ පිළිගැනීමක් ඇති කිරීම
  - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ සහ ඊට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම

- දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා යොමු වීමට අවශ්‍ය දිරි ගැන්වීම හා මග පෙන්වීම

5. කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම

කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමට අදාළ ව එම කර්මාන්තයෙහි නිරත පිරිස් ඉදිරිපත් කළ යෝජනා සහ එම යෝජනා ඉදිරිපත් කළ පිරිස ප්‍රතිශත වශයෙන් 19 වන රූපයෙන් නිරූපණය වේ.

- A - නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
- B - ගොවිබිමේ දී නිලධාරීන්ගේ දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂාව
- C - නවීන යන්ත්‍රෝපකරණ/ ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුන්වා දීම
- D - කෘෂි කර්මාන්තයට අදාළ ආයතන වැඩිමුළු පවත්වා දැනුවත් කිරීම
- E - ගොවි ගම්මානවල ආදර්ශ වැඩිමුළු පැවැත්වීම
- F - වෙනත්
- G - කාබනික වගාවන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම
- H- කෘෂි නිෂ්පාදනවලට අගය එකතු කිරීම සහ වෙළඳපොළ පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීම

19 වන රූපය: වී වගාව සාර්ථක කර ගැනීමට දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණුවට යෝජනා

ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිස් ඒ සඳහා අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම ඉදිරිපත් කළ යෝජනා අතරින් ප්‍රමුඛතම යෝජනා හතරකි. එම යෝජනා ප්‍රමුඛතා අනු පිළිවෙළින් මතු සඳහන් පරිදි වේ.

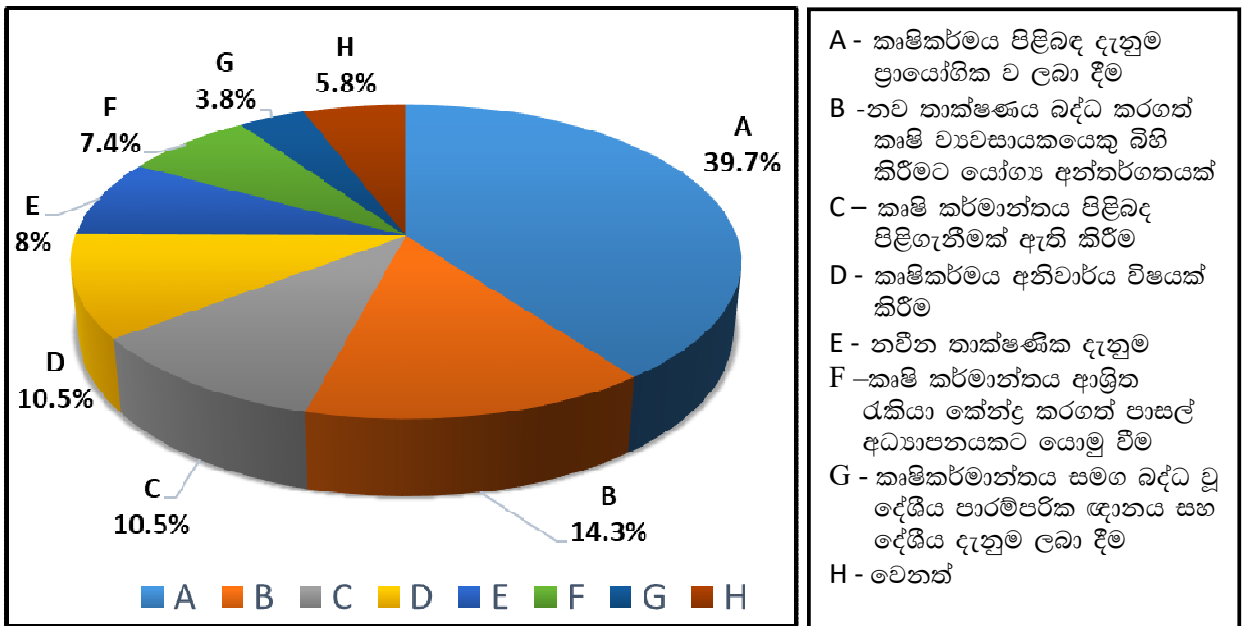
- නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
- ගොවිබිමේ දී නිලධාරීන්ගේ දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂාව
- නවීන යන්ත්‍රෝපකරණ/ ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුන්වා දීම
- කෘෂි කර්මාන්තයට අදාළ ආයතන මගින් වැඩිමුළු පවත්වා දැනුවත් කිරීම

කෘෂි කර්මාන්තය තව දුරටත් සාර්ථක කර ගැනීම එහි නිරත පාර්ශ්වයන්ගෙන් ඉදිරිපත් වූ යථෝක්ත යෝජනා අතරින් කෘෂි නාශක වැඩි වශයෙන් යෙදීම යන (3 වන යෝජනාව) අයහපත් යෝජනාව ද ඉදිරිපත් වීම අවධානය යොමු කළ යුතු සුවිශේෂ කරුණකි. මෙම යෝජනාවට අනුව කෘෂි නාශක භාවිතයේ අයහපත් ආදිනව පිළිබඳ කෘෂි කර්මාන්තයෙහි නිරත වැඩි පිරිසකගේ දැනුවත් භාවය සතුටුදායක නොවන මට්ටමක පවතින බව නිගමනය කළ හැකි ය.

කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීම සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනය වෙනස් කිරීමට එහි නිරත පිරිසගේ යෝජනා

රටෙහි දළ දේශීය නිෂ්පාදනය නගා සිටුවීමට කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයෙන් ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම් රටෙහි අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය ද ඊට අනුගත ව සංවර්ධනය කිරීම අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවකි. ඒ අනුව පාසල් අධ්‍යාපනය වෙනස් විය යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනයට ලක් කළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අදහස් හා යෝජනා පිළිබඳ ව ද මෙහි දී අවධානය යොමු කරන ලදී. එම අදහස් අනුව ඉහළ ම සංඛ්‍යාවකගේ (40%) යෝජනාව වන්නේ පාසල තුළ කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රායෝගික ව සුක්‍රමය (Authentic) අත්දැකීම් සහිත පසුබිමක සිට ලබා දීම කෙරෙහි විෂයමාලා සංවර්ධනයේ දී අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් බව ය (20 වන රූපය). ඒ සඳහා පහත ක්‍රියාකාරකම් යොදා ගත හැකි බව ද අවධාරණය කරයි.

- ක්ෂේත්‍රයේ සෘජු අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට පාසලෙන් වැඩි වශයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය
- ප්‍රාදේශීය අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථා සැලසීම
- පාසලේ ආදර්ශ ගොවිපොළ සැලසුම් කිරීම
- ගෙවතු වගාවට සිසුන් නිරන්තර ව යොමු කිරීම
- විවිධ භෝග වගා ක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධයට අවස්ථා සම්පාදනය
- කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ලබා දෙන ආකාරයේ ප්‍රදර්ශන සංවිධානය
- කෘෂිකර්මය ආශ්‍රිත අත්හදා බැලීම් සඳහා (පර්යේෂණ සඳහා අවස්ථා ලබා දීම) සිසුන්ට අවකාශ සැලසීම

20 වන රූපය: පාසල් අධ්‍යාපනය වෙනස් විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ යෝජනා

නව තාක්ෂණය බද්ධ කරගත් කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බිහි කිරීමට යෝග්‍ය වන විෂය අන්තර්ගතයක් සහිත ව පාසල් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය කළ යුතු බවට දෙවනුව ඉහළ සංඛ්‍යාවක් (14%) යෝජනා කරයි (20 වන රූපය). එහි දී සිසුන්ට

- මූල්‍ය කළමනාකරණය / ආදායම හා වියදම
- අලෙවිය සහ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ
- දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම/ඒවාට දිරි ගැන්වීම
- අගය එකතු කිරීම
- ශ්‍රම දායකත්වය පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය/කාබනික පොහොර/පස/කෘෂි නාශක සකස් කිරීම හා ඒවායේ ප්‍රමිති පිළිබඳ දැනුම පුළුල් කිරීම

අවශ්‍ය බව යෝජනා කරයි. එසේ ම නවීන තාක්ෂණය සම්බන්ධ දැනුම ලබා දීමේ අවශ්‍යතාව 8%ක් අවධාරණය කර ඇති අතර එහි දී විෂය අන්තර්ගතයෙන්

- නවීන තාක්ෂණික උපකරණ
- නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතය
- විදේශීය රටවල අත්දැකීම්
- කෘෂි කර්මාන්තය ආශ්‍රිත විවිධ ක්ෂේත්‍ර සඳහා App සකස් කිරීමේ හැකියාව

පාසල් අධ්‍යාපනයේ නිරත සෑම ශිෂ්‍යයෙකුට ම ලබා දීමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙයි.

ඉදිරිපත් වූ යෝජනා අතරින් තෙවන ඉහළ සම ප්‍රතිශතයකින් (10.5%) එනම් 10%ට වැඩි පිරිසක් කෘෂිකර්මය විෂය අනිවාර්ය කිරීම සහ පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ පිළිගැනීමක් ඇති කිරීම අවශ්‍ය බව අවධාරණය කරයි (22 වන රූපය). ඒ අතර ම දේශීය කෘෂිකර්මය සමග බද්ධ වූ පාරම්පරික ඥානය සහ දේශීය දැනුම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දිය යුතු යන්න ද සැලකිය යුතු පිරිසක් (4%) යෝජනා කර ඇත. මෙම කරුණුවලට අමතර ව කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ දායකත්වයක් අපේක්ෂාවෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට

- වතු වැඩ වශයෙන් නව විෂයක් හඳුන්වා දීම
- කෘෂිකර්ම විෂය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ අවස්ථා පුළුල් කිරීම
- දේශීය නිෂ්පාදනය අගය කිරීමට හුරු කිරීම
- කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රය ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ඇගයීම් අවස්ථා පාසල් මට්ටමෙන් සැලසුම් කිරීම

යන කරුණු වෙනත් කරුණු ලෙස ඉදිරිපත් ව තිබේ. මෙම කරුණුවලට අමතර ව වර්තමානයේ කෘෂි කර්මාන්තයට සමාජ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම හේතුවෙන් තරුණ පරපුර ඒ කෙරෙහි යොමු නොවන බව අවධාරණය කරන පාර්ශ්වකරුවන් ඒ සඳහා වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව කෘෂි කාර්මික කටයුතුවලට ආකර්ෂණය කර ගැනීම මූලික කර ගනිමින් පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය සංවර්ධනයට යොමු වීම

වැදගත් කරුණක් ලෙස අවධාරණය කරයි. ඒ සඳහා සිසුන් තුළ ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීමට යෝග්‍ය පසුබිම ගොඩ නැගෙන පරිදි විෂයමාලාව සංවර්ධනයේ වැදගත්කම ද අවධාරණය කරයි. කෘෂි කර්මාන්තය ඉහළ ආදායමක් ලැබිය හැකි ක්ෂේත්‍රයක් බවට වන නිදසුන් පදනම් කර ගැනීම ද ඒ සඳහා වූ එක් යෝජනාවක් ලෙස පෙන්වා දෙයි.

වී ගොවිතැන කෙරෙහි මූලික අවධානය යොමු කළ මෙම අධ්‍යයනයේ අතුරුඵලයක් ලෙස වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන අතරතුර වෙනත් බෝග වගා කිරීමට යොමු වී සාර්ථකත්වයට පත් වූ ගොවීන් දෙදෙනෙකු ගේ යහපත් ව්‍යවහාර හඳුනා ගැනීම ලැබිණි (ඇමුණුම 1 සහ 2).

අධ්‍යයනයේ අනාවරණ

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ මූලික පසුබිම

- වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන සමස්ත ජනගහනයෙන් 3/5ක් (60%) වයස අවුරුදු අවුරුදු 50 ඉක්මවූවන් ය. ඒ අතරින් 8%ක් ම වයස අවුරුදු 70 ඉක්මවූවන් ය.
- ශ්‍රම බලකායට ඉතාමත් සක්‍රීය හා ඵලදායී ලෙස දායක විය හැකි, වයස අවුරුදු 30-40 අතර වයස් මට්ටමට අයත්, වී ගොවිතැනෙහි නියැලෙන පිරිස 13%කට සීමා වේ.
- වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන ජනගහනයෙන් අඩකට වැඩි පිරිසක් අ. පො. ස (සා. පෙළ) සමත් නොවූවන් ය.
- තම ජීවනෝපාය මාර්ගය වශයෙන් වී ගොවිතැන තෝරා ගෙන ඇති සමස්ත ගොවි නියැදියෙන් අඩකට වැඩි පිරිසක් (54.2%) පාරම්පරික උරුමය හේතුවෙන් එය තෝරා ගෙන ඇත. කැමැත්ත හා ස්වාධීනත්වය අපේක්ෂාවෙන් සහ අමතර ආදායමක් ලෙස වී ගොවිතැන තෝරා ගැනීම යන කරුණු දෙවන හා තෙවන ප්‍රබල හේතු වේ.
- විශ්‍රාමික වීම සහ මහවැලි ගොවි ජනපද ඉඩම් ලැබීම සහ බත් ප්‍රධාන ආහාරය වීම මෙන් ම විකල්ප රැකියා අවස්ථාවක් ලෙස වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පිරිසක් ද සිටිති.
- කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය මූලික දැනුම උත්පාදනය
  - අඩකට ආසන්න පිරිසක් එනම් 48.6%ක් වී ගොවිතැනට අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාරම්පරික ව දෙමව්පියන්ගෙන් ලබාගෙන ඇත.
  - කෘෂිකර්ම පුහුණු වැඩසටහන්වලින් හෝ කෘෂි නිලධාරීන්ගෙන් ලබා ගෙන ඇති දැනුම දෙවනුවට දැනුම ලබා ගත් ක්‍රමය වන නමුත් එසේ දැනුම ලබා ගත් පිරිස දෙමව්පියන්ගෙන් දැනුම ලබා ගත් පිරිසෙන් අඩකටත් අඩු ය.
  - කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් දැනුම ලබා ගත් පිරිස 09%කි. එසේ පාසලෙන් ලද ආකාර ප්‍රතිචාරවල ප්‍රබලතාව අනුව
    - කෘෂිකර්මය විෂයක් ලෙස පාසලේ ඉගැන්වීම/ හැදෑරීම
    - ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් සඳහා පාසලෙන් කළ යොමු කිරීම
    - ගෙවතු වගාව අනිවාර්ය වීම නිසා

- විෂය බාහිර කාර්යයක් ලෙස කෘෂිකර්ම කටයුතුවල නිරත වීම
- ගුරු අභාෂය

වී වගාව සම්බන්ධ මූලික පසුබිම

- වී වගාවෙහි නිරත 4/5ක් ම අක්කර පහට අඩු බිම් ප්‍රමාණයක වී වගාවේ නිරත වන ගොවීන් ය.
- අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය හැරුණු විට සෙසු කලාප පහෙහි ම වැඩි පිරිසක් අක්කර දෙකක් පහක් අතර ප්‍රමාණයක වී වගාවල නිරත වේ.
- අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පමණක් සියලු ම ගොවිහු අක්කර පහට වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක වී වගා කරති.
- කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ සහ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ නියැදියට අයත් සියලු ම පිරිසගේ වගා බිම් ප්‍රමාණය අක්කර පහට අඩු ය.
- ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ආදායමෙහි සහ වියදමෙහි කැපී පෙනෙන වෙනසක් පවතී.
- වර්තමානයේ සාමාන්‍ය රැකියාවකින් පුද්ගලයෙකුට ලැබෙන ආදායමට සාපේක්ෂ ව වී වගාවෙන් ලැබෙන ආදායම අඩු මට්ටමක පවතී.

වී වගාව ආශ්‍රිත ව ගොවීන් අනුගමනය කරන ක්‍රියා මාර්ග

- ගොවීන් තම වගා කටයුතු සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන ප්‍රවේශ හයකි. එම ප්‍රවේශ ප්‍රතිචාරවල ප්‍රබලතාව අනුව
  1. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන්
  2. ස්වයං නිෂ්පාදනයෙන්
  3. වෙළඳුන්ගෙන් මිලදී ගැනීමෙන්
  4. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන්
  5. ගොවි සංවිධානයෙන්
  6. ගොවීන් අතර හුවමාරුවෙන්
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නා පිරිසට ආසන්න පිරිසක් ස්වයං නිෂ්පාදනයෙන් සිය අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගනියි.
- 1/4කට ආසන්න (23%ක) පිරිසක් බාහිර වෙළඳුන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමට යොමු ව ඇත.
- ඉහළ අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් ගොවීන්ගෙන් 86%ක් පාරම්පරික, පාරම්පරික නොවන හෝ මෙම දෙ ආකාරය මුසුකර ගත් ක්‍රමවේද යොදා ගනියි. කිසිදු සුවිශේෂ ක්‍රමයක් අනුගමනය නොකරන 14%ක පිරිසක් ද සිටිති.
- වී වගාවේ නිරත නියැදියේ සමස්තයෙන් 4/5ට වැඩි පිරිසක් රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇත. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් එහි විවිධතා පවතී.

- කුරුණෑගල සහ අම්පාර ප්‍රදේශවල 90% හෝ ඉහළ පිරිසක් රසායනික පොහොර භාවිතයට යොමු ව ඇත.
- මහවැලි ඵචි කලාපය අනෙක් කලාපවලට සාපේක්ෂ ව වැඩි වශයෙන් කාබනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇත.
- කුරුණෑගල ප්‍රදේශය අක්කරයට අවම අස්වැන්නක් ලබන ප්‍රදේශය වේ.
- අස්වැන්න විකුණා ගැනීමේ විවිධ ප්‍රවේශ අතරින්
  - ඉහළ ම පිරිසක් (32%) වැඩි ම ඉල්ලුමට අස්වැන්න ලබා දෙයි.
  - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වී විකුණා ගැනීමට යොමු වන පිරිස 1%ක අවමයකි.
  - අම්පාර ප්‍රදේශයේ ගොවි ජනතාව වැඩි වශයෙන් තම අස්වැන්න පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීමට යොමුව ඇත.
- පවුලේ ආහාරය සඳහා පමණක් හැරුණු විට ගොවීන් දේශීය වී වර්ග වගා කිරීමට යොමුව නොමැති අතර, වානිජමය වශයෙන් සියලු ම ගොවීන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වැඩි දියුණු කළ වී වගාවට යොමුව ඇත. එසේ යොමු වීමට හේතු
  - වැඩි ඉල්ලුම
  - වැඩි අස්වැන්න
  - අඩු කාලයකින් අස්වැන්න ලැබීම
  - වගාවට වැළඳෙන ලෙඩ රෝග අඩුවීම
  - වෙනස් වන දේශගුණයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව
  - ප්‍රදේශයට ගැලපීම
- වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර හතරකි
  - මානව සම්පත්
  - භෞතික සම්පත්
  - වගා භානිය
  - අස්වැන්න අලෙවිකරණය
- උක්ත ගැටලු ක්ෂේත්‍ර අතරින් ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ම ගැටලු වන්නේ
  - ස්ථිර හා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් නොලැබීම නිසා ඇති වන ආර්ථික අපහසුතා
  - ශ්‍රමය ලබා ගැනීම
  - වන සතුන්ගෙන් සිදුවන වගා භානිය
- මානව සම්පත ආශ්‍රිත ප්‍රමුඛතම ගැටලුව වන ශ්‍රමිකයන්ගේ හිඟයට හේතු ප්‍රතිචාර ප්‍රමුඛතාව අනුව පිළිවෙළින්
  1. ආදායම අඩු වීම/ අධික පිරිවැය
  2. ගොවිතැනට සමාජ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම
  3. වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව රජයේ/පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවල නිරත වීම

6. කෘෂි කර්මාන්තය සාර්ථක කර ගැනීමට එම කර්මාන්තයෙහි නිරත පිරිස් ප්‍රධාන වශයෙන් යෝජනා පහක් ඉදිරිපත් කරයි. ඒවා ඉදිරිපත් කරන ප්‍රමුඛතාව අනුව

1. රජයේ මැදිහත් වීම
2. මිශ්‍ර බෝග වගාවට ගොවීන් යොමු කිරීම
3. කෘෂි නාශක වැඩි වශයෙන් යෙදීම
4. වත්මන් තරුණ ප්‍රජාව කෘෂි කර්මාන්තයට ආකර්ෂණය කර ගැනීම
5. දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම අවශ්‍ය බව

7. ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිස් ඒ සඳහා අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමට ඉදිරිපත් කළ යෝජනා අතරින් ප්‍රමුඛතම යෝජනා වන්නේ

1. නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
2. ගොවිබිම් දී නිලධාරීන්ගේ දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂාව
3. නවීන යන්ත්‍රෝපකරණ/ ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුන්වා දීම
4. කෘෂි කර්මාන්තයට අදාළ ආයතන වැඩිමුළු පවත්වා දැනුවත් කිරීම

කෘෂි කර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ දායකත්වයක් සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනය

1. කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රායෝගික ව සුන්‍ය (Authentic) අත්දැකීම් සහිත පසුබිමක සිට ලබා දීම කෙරෙහි විෂයමාලා සංවර්ධනයේ දී අවධානය යොමු කිරීමත් ඒ සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ ඍජු අත්දැකීම් ලබා දීමට වැඩි වශයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය සඳහා

- ප්‍රාදේශීය අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථා සැලසීම
- පාසලේ ආදර්ශ ගොවිපොළ සැලසුම් කිරීම
- ගෙවතු වගාවට සිසුන් නිරන්තර ව යොමු කිරීම
- විවිධ භෝග වගා ක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධයට අවස්ථා සම්පාදනය
- කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ලබා දෙන අකාරයේ ප්‍රදර්ශන සංවිධානය
- කෘෂිකර්මය අග්‍රිත අත්හදා බැලීම් සඳහා (පර්යේෂණ සඳහා අවස්ථා ලබා දීම) සිසුන්ට අවකාශ සැලසීම

2. ඵලදායී කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බිහි කිරීමට යෝග්‍ය විෂය අන්තර්ගතයක් සහිත ව සංවර්ධනයට

- මූල්‍ය කළමනාකරණය / ආදායම හා වියදම
- අලෙවිය සහ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ
- දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම/ඒවාට දිරිගැන්වීම
- අගය එකතු කිරීම
- ශ්‍රම දායකත්වය පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
- රෝපණ ද්‍රව්‍ය/ කාබනික පොහොර/ පස/ කෘෂි නාශක ආදිය සකස් කිරීම හා ඒවායේ ප්‍රමිති පිළිබඳ දැනුම පුළුල් කිරීම යන කරුණු ඇතුළත් කිරීම

3. නවීන කෘෂි තාක්ෂණය සම්බන්ධ දැනුම සහිත ව විෂය අන්තර්ගතය සංවර්ධනයට

- නවීන තාක්ෂණික උපකරණ
- නවීන කෘෂි තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතය
- විදේශීය රටවල අත්දැකීම්
- කෘෂි කර්මාන්තය ආශ්‍රිත විවිධ ක්ෂේත්‍ර සඳහා App සකස් කිරීමේ හැකියාව ලබා දීම මෙන් ම කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනයට ඉහළ දායකත්වයක් අපේක්ෂාවෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට
  - වතු වැඩ වශයෙන් නව විෂයක් හඳුන්වා දීම
  - ප්‍රායෝගික කෘෂිකර්ම විෂය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම
  - දේශීය නිෂ්පාදනය අගය කිරීමට හුරු කිරීම
  - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ඇගයීම් අවස්ථා පාසල් මට්මෙන් සැලසුම් කිරීම

කෙරෙහි යොමු වීම අවශ්‍ය බව ගොවිහු අදහස් කරති.

නිගමන

උක්ත අනාවරණ පරිදි එළැඹි නිගමන ඒ ඒ අනු තේමා පදනම් ව නිගමන යටතේ ඉදිරිපත් කර තිබේ.

වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පාර්ශ්වයේ මූලික පසුබිම

- වී ගොවිතැන සඳහා, ශ්‍රම බලකායට ඉතාමත් සක්‍රීය හා ඵලදායී ලෙස දායක විය හැකි වයස අවුරුදු 30-40 අතර තරුණ ප්‍රජාවේ දායකත්වය අවම ය.
- වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන ජනගහනයෙන් අඩකට වැඩි පිරිසක් අ.පො.ස (සා. පෙළ) සමත් මට්මට පහළ අධ්‍යාපනයක් ලැබුවත් ය.
- පාරම්පරික දෙමව්පිය උරුමය මත අඩකට වැඩි පිරිසක් තම ජීවනෝපාය මාර්ගය වශයෙන් වී ගොවිතැන තෝරා ගෙන ඇති අතර, කැමැත්ත හා ස්වාධීනත්වයට මෙන් ම අමතර ආදායමක් ලෙස වී ගොවිතැන තෝරා ගැනීම යන කරුණු දෙවන හා තෙවන ප්‍රබල හේතු වේ.
- වී ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිස් අතර විකල්ප රැකියා අවස්ථාවක් ලෙස වී ගොවිතැනෙහි නිරත වන පිරිසක් ද සිටිති.
- වී ගොවිතැනට අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාරම්පරික ව දෙමව්පියන්ගෙන් ලබාගෙන ඇති පිරිස නියැදියෙන් අඩකට ආසන්න ය. කෘෂිකර්ම පුහුණු වැඩසටහන්වලින් හෝ කෘෂි නිලධාරීන්ගෙන් දැනුම ලබා ගෙන ඇති නමුත් එසේ දැනුම ලබා ගත් පිරිස දෙමව්පියන්ගෙන් දැනුම ලබා ගත් පිරිසෙන් අඩකටත් අඩු ය.
- වී ගොවිතැනට අවශ්‍ය මූලික දැනුම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ලද පිරිස

- කෘෂි කර්මය විෂයක් ලෙස හැඳුරීම
- ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් සඳහා පාසලෙන් යොමු කිරීම
- ගෙවතු වගාව අනිවාර්ය කිරීම
- විෂය බාහිර කාර්යයක් ලෙස කෘෂි කර්ම කටයුතුවල නිරත වීම
- ගුරු අභාෂයෙන්

යන ආකාරවලින්ලබා ගෙන ඇත.

වී වගාව සම්බන්ධ මූලික පසුබිම

- වී වගාවේ නිරත වන ගොවි නියැදියෙන් 4/5ක් ම අක්කර පහට අඩු බිම් ප්‍රමාණයක වී වගාවෙහි නිරත වෙති.
- අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් නියැදිය නියෝජනය කරන සියලු ම ගොවිහු අක්කර පහට වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක වී වගා කරති.
- කුරුණෑගල සහ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කවල නියැදියට අයත් සියලු ම පිරිසගේ වගා බිම් ප්‍රමාණය අක්කර පහට අඩු ය.
- ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ආදායමෙහි සහ වියදමෙහි කැපී පෙනෙන වෙනසක් ඇත.
- වර්තමානයේ සාමාන්‍ය රැකියාවකින් පුද්ගලයෙකුට ලැබෙන ආදායමට සාපේක්ෂ ව වී වගාවෙන් ලැබෙන ආදායම අඩු මට්ටමක ඇත.

වී වගාව ආශ්‍රිත ව ගොවීන් අනුගමනය කරන ක්‍රියා මාර්ග

- ගොවීන් තම වගා කටයුතු සඳහා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට ප්‍රධාන ප්‍රවේශ හයක් උපයෝගී කර ගනියි. එනම්
  1. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගැනීම
  2. ස්වයං නිෂ්පාදනයෙන්
  3. වෙළඳුන්ගෙන් මිලදී ගැනීමෙන්
  4. ගොවි ජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන්
  5. ගොවි සංවිධානයෙන්
  6. ගොවීන් අතර හුවමාරුවෙන්
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් වැඩි ම පිරිසක් වගාව සඳහා අවශ්‍ය රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට යොමුව ඇති අතර ඊට ආසන්න පිරිසක් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ස්වයං නිෂ්පාදනයට යොමුව ඇත.
- සමස්ත නියැදියෙන් 1/4කට ආසන්න පිරිසක් බාහිර වෙළඳුන්ගෙන් රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගනියි.
- ඉහළ අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් පාරම්පරික, පාරම්පරික නොවන හෝ මෙම දෙ ආකාරය මුසුකර ගත් ක්‍රමවේද ගොවිහු යොදා ගනිති. ඒ අතර කිසිදු සුවිශේෂ ක්‍රමයක් අනුගමනය නොකරන පිරිසක් ද සිටිති.

- වී වගාවේ නිරත සමස්ත නියැදියෙන් 4/5ට වැඩි පිරිසක් ඉහළ අස්වැන්නක් අපේක්ෂාවෙන් රසායනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇත.
- **කුරුණෑගල සහ අම්පාර ප්‍රදේශවල සාපේක්ෂ වශයෙන් ඉහළ රසායනික පොහොර භාවිතයකට** යොමු ව ඇත.
- මහවැලි එච් කලාපය අනෙක් කලාපවලට සාපේක්ෂ ව වැඩි වශයෙන් කාබනික පොහොර යොදා ගැනීමට යොමුව ඇත.
- **කුරුණෑගල ප්‍රදේශය අක්කරයට අවම අස්වැන්නක් ලබන ප්‍රදේශය වේ.**
- අස්වැන්න විකුණා ගැනීමේ විවිධ ප්‍රවේශ අතරින්
  - ඉහළ ම පිරිසක් වැඩි ම ඉල්ලුමට අස්වැන්න ලබා දෙයි.
  - කෘෂි කර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වී විකුණා ගැනීමට යොමු වන්නේ අවම පිරිස කි.
  - අම්පාර ප්‍රදේශයේ ගොවි ජනතාව වැඩි වශයෙන් තම අස්වැන්න පළමු ඉල්ලුමට ලබා දීමට යොමුව ඇත.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත වී ප්‍රභේද වගා කිරීමට සියලු ම ගොවීන් යොමු ව ඇති අතර එම වී වර්ග වගා කිරීමට හේතු ලෙස වැඩි ඉල්ලුම, වැඩි අස්වැන්න සහ වගාවට වැළඳෙන ලෙඩ රෝග අවම වීම වැනි හේතු හඳුනා ගත හැකි විය.

වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර

- වී වගාවේ දී ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලු ක්ෂේත්‍ර හතරකි
  - මානව සම්පත්
  - භෞතික සම්පත්
  - වගා භානිය
  - අස්වැන්න අලෙවිකරණය හා ආදායම
- උක්ත ගැටලු ක්ෂේත්‍ර අතරින් ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ම ගැටලු වන්නේ
  - ස්ථිර හා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් නො ලැබීම නිසා ඇති වන ආර්ථික අපහසුතා
  - ශ්‍රමය ලබා ගැනීම
  - වන සතුන්ගෙන් සිදු වන වගා භානිය
- මානව සම්පත ආශ්‍රිත ප්‍රමුඛතම ගැටලුව වන ශ්‍රමිකයන්ගේ හිඟයට හේතු ප්‍රතිචාර ප්‍රමුඛතාව අනුව පිළිවෙළින්
  1. ආදායම අඩු වීම/ අධික පිරිවැය
  2. ගොවිතැනට සමාජ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම
  3. වත්මන් කරුණ ප්‍රජාව රජයේ/පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවල නිරත වීම
- කෘෂි කර්මාන්තය සාර්ථක කර ගැනීමට රජයේ මැදිහත් වීම, මිශ්‍ර බෝග වගාවට ගොවීන් යොමු කිරීම, තරුණ ප්‍රජාව කෘෂි කර්මාන්තය කෙරෙහි ආකර්ෂණය කර ගැනීම සහ දැනුම හා

කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම මෙන් ම **කෘෂි නාශක වැඩි වශයෙන් යෙදීම** කළ යුතු බව වගාවේ නිරත පිරිස අදහස් කරති.

8. කෘෂි නාශක භාවිතයේ අයහපත් ආදීන ව පිළිබඳ කෘෂි කර්මාන්තයෙහි නිරත වැඩි පිරිසකගේ දැනුවත්භාවය සතුටු දායක මට්ටමක නො පවතී.
9. ගොවිතැනෙහි නිරත පිරිස් කෘෂි කාර්මික සංවර්ධනයට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීමට ඉදිරිපත් කළ ප්‍රමුඛතම යෝජනා කිහිපයකි.
  1. නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම
  2. ගොවිබිමේ දී නිලධාරීන්ගේ දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂාව
  3. නවීන යන්ත්‍රෝපකරණ/ ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය හඳුන්වා දීම
  4. කෘෂි කර්මාන්තයට අදාළ ආයතන මගින් වැඩිමුළු පවත්වා දැනුවත් කිරීම ප්‍රමුඛතම යෝජනා වේ.

කෘෂි කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීම සඳහා පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලිය දායක කර ගැනීමේ දී

- ගොවීන් අදහස් කරන පරිදි කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ප්‍රායෝගික ව සුත්‍රතා (Authentic) අත්දැකීම් සහිත පසුබිමක සිට ලබා දීමට යෝග්‍ය පරිදි විෂයමාලාව සංවර්ධනය සඳහා
  - ක්ෂේත්‍රයේ සෘජු අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට වැඩි වශයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය
  - නවීන කෘෂි තාක්ෂණය සම්බන්ධ දැනුමක් සහිත කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බිහි කිරීමට යෝග්‍ය වන විෂය අන්තර්ගතයක් සහිත ව සංවර්ධනය අවශ්‍ය ය.
- කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීමේ අපේක්ෂාවෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට
  - වතු වැඩි වශයෙන් නව විෂයක් හඳුන්වා දීම
  - කෘෂිකර්ම විෂය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම
  - දේශීය නිෂ්පාදනය අගය කිරීමට හුරු කිරීම
  - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රය ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ඇගයීම් අවස්ථා පාසල් මට්මෙන් සැලසුම් කිරීම

කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

පර්යේෂණ යෝජනා

1. **කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඉහළ දායකත්වයක් සඳහා පාසල් අධ්‍යාපනය සංවර්ධනයට යෝජනා**
  - කෘෂිකර්මය පිළිබඳ ව දැනුම ප්‍රායෝගික ව සුත්‍රතා (Authentic) අත්දැකීම් සහිත පසුබිමක සිට ලබා දීම කෙරෙහි විෂයමාලා සංවර්ධනයේ දී අවධානය යොමු කිරීමත් ඒ සඳහා ක්ෂේත්‍රයේ සෘජු අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට වැඩි වශයෙන් අවස්ථා සම්පාදනය සඳහා

- ප්‍රාදේශීය අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට අවස්ථා සැලසීම
  - පාසලේ ආදර්ශ ගොවිපොළ සැලසුම් කිරීම
  - ගෙවතු වගාවට සිසුන් නිරන්තර ව යොමු කිරීම
  - විවිධ භෝග වගා ක්‍රම පිළිබඳ අවබෝධයට අවස්ථා සම්පාදනය
  - කෘෂිකර්මය පිළිබඳ දැනුම ලබා දෙන අකාරයේ ප්‍රදර්ශන සංවිධානය
  - කෘෂිකර්මය ආශ්‍රිත අත්හදා බැලීම් සඳහා (පර්යේෂණ සඳහා අවස්ථා ලබා දීම) සිසුන්ට අවකාශ සැලසීම
- **එලදාසී කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බිහි කිරීමට යෝග්‍ය වන විෂය අන්තර්ගතයක් සහිත ව විෂයමාලාව සංවර්ධනයට**
    - පස පරීක්ෂාවෙන් අවශ්‍ය පොහොර වර්ගය සහ පොහොර ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම
    - ඉහළ ගුණාත්මක අස්වැන්නක් සඳහා පොහොර භාවිතය කළමනාකරණය (රසායන පොහොර භාවිතය අවම කිරීම)
    - වී වගාව ආශ්‍රිත වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි බීජ වර්ග නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය නවීන දැනුම
    - වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන ඉහළ ගුණාත්මක බීජ තෝරා ගැනීමේ දැනුම
    - සුලභ ව අත්දකින විවිධ පළිබෝධ, පළිබෝධ හානිය සහ පළිබෝධ පාලනය (රසායනික, පාරම්පරික, යාන්ත්‍රික)
    - මූල්‍ය කළමනාකරණය /ආදායම හා වියදම
    - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන
    - අලෙවිය සහ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ
    - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන/සංවිධාන සහ ඒවායේ කාර්යභාරය
    - අගය එකතු කිරීම
    - පසු අස්වනු තාක්ෂණික දැනුම ලබා දීම
    - ශ්‍රම දායකත්වය පිළිබඳ දැනුම පුළුල් කිරීම ආශ්‍රිත විෂය කරුණු ඇතුළත් කිරීම මෙන් ම ප්‍රාදේශීය විවිධත්වය අවධාරණය කරමින් කෘෂි කාර්මික දැනුම ලබා දීම
    - පාරම්පරික දැනුම හා මුසු වූ නව තාක්ෂණික දැනුම පාසලේ අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දීම
  - **නවීන තාක්ෂණ දැනුම සහිත ව විෂය අන්තර්ගතය සංවර්ධනයට**
    - නවීන තාක්ෂණික උපකරණ
    - කෘෂි කර්මාන්තයේ විවිධ අදියර ආශ්‍රිත ව නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගැනීම

- විදේශීය රටවල නව තාක්ෂණය හා අත්දැකීම්
- කෘෂි කර්මාන්තය ආශ්‍රිත විවිධ ක්ෂේත්‍ර සඳහා App සකස් කිරීමේ හැකියාව ලබා දීම මෙන් ම
- **කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දීමේ අපේක්ෂාවෙන් පාසල් අධ්‍යාපනයට**
  - වතුවැඩ වශයෙන් පාසල් පද්ධතියට නව විෂයක් හඳුන්වා දීම
  - ප්‍රායෝගික කෘෂිකර්ම විෂය සඳහා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීම
  - දේශීය නිෂ්පාදනය අගය කිරීමට හුරු කිරීම
  - කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රය ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ඇගයීම් අවස්ථා පාසල් මට්ටමෙන් සැලසුම් කිරීම

2. පොදු යෝජනා

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල දායකත්වයෙන්

- ප්‍රාදේශීය වශයෙන් **තරුණ ගොවි සංවිධාන පිහිටු වීම හා එම සංවිධාන මගින් දැනුම කුසලතා ලබා දීමේ වැඩසටහන් සංවිධානයෙන් රැකියා විරහිත තරුණ පරපුර කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට ආකර්ෂණය කර ගැනීම**
- වී ගොවිතැන සඳහා ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීමක් ලබා දීමට ප්‍රාදේශීය සහ ජාතික මට්ටමේ **ඇගයීම් අවස්ථා සම්පාදනය**
- දේශීය වී වගාව ප්‍රමුඛ කරගත් යහපත් අහාර **සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට** ගොවිතැනෙහි නිරත පාර්ශ්ව යොමු කිරීමට අවශ්‍ය **මග පෙන්වීම**
- කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතුවලට සම්බන්ධ වන **පාර්ශ්වයන්ගේ දැනුම හා කුසලතා නිරන්තරයෙන් යාත්කාලීන කර, සවිබල ගැන්වීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ සෘජුව ම ගොවීන්ට ලබා දීම.** මෙහි දී
  - කෘෂිකර්මික ක්ෂේත්‍රයේ එලදායීතාව ගුණාත්මක ව ප්‍රවර්ධනය සඳහා නව තාක්ෂණය යොදා ගැනීම
  - පසු අස්වනු තාක්ෂණික දැනුම
  - අගය එකතු කිරීම
  - මූල්‍ය කළමනාකරණය / ආදායම හා වියදම
  - දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළට යෝග්‍ය කෘෂි නිෂ්පාදන
  - අලෙවිය සහ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ දැනුම වැනි කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම
- රජයේ මැදිහත් වීමෙන් ගොවි ජන සේවා කාර්යාලවලට කෘෂි උපකරණ ලබා දීම සහ ඒවායෙහි **සේවාව සහන මිලට ගොවීන්ට ලබා දීම**
- රසායන පොහොර යෙදීම සහ පොහොර ගෙන්වීම හා නිසි කලට බෙදා හැරීම ආශ්‍රිත ප්‍රමිතියක් සකස් කිරීම

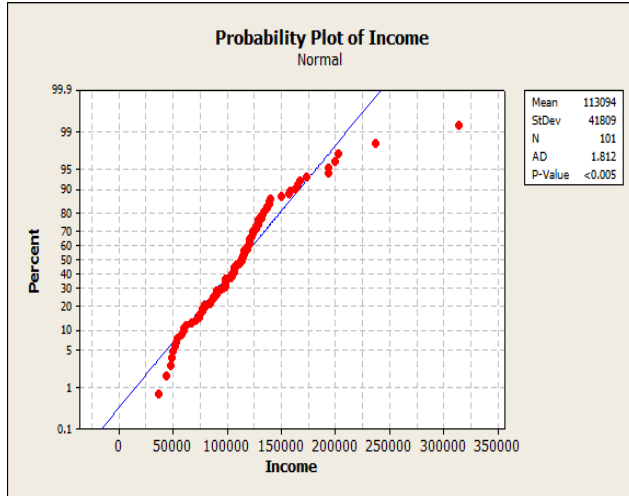
- ආර්ථික දුෂ්කරතා සහිත වී වගාකරුවන්ට සුවිශේෂ ණය යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

1. Central Bank of Sri Lanka.(2018). *Central Bank Annual Report*. Retrieved from <https://www.cbsl.gov.lk/en/publications/economic-and-financial-reports/annual-reports/annual-report-2019>> [Accessed 7 July 2020].
2. Central Bank of Sri Lanka.(2019). *Central Bank Annual Report*. Retrieved from <https://www.cbsl.gov.lk/en/publications/economic-and-financial-reports/annual-reports/annual-report-2019>> [Accessed 7 July 2020].
3. Central Bank of Sri Lanka.(2019). *Economic and Social Statistics of Sri Lanka*. Department of Statistics, Central Bank of Sri Lanka.
4. Department of Census and Statistics.(2017). *Agriculture and Household Survey,2016/2017*. Baththaramulla: Department of Census and Statistics.
5. Department of Census and Statistics.(2019). *Economics Statistics of Sri Lanka*. Baththaramulla: Department of census and Statistics.
6. Department of Census and Statistics.(2019). *Quarterly report of The Sri Lanka labor force survey, quarterly report – 2019*. Colombo: Department of census and Statistics.
7. Sri Lanka Customs.(2019). *Summary of Foreign Trade Statistics, 2010-2018*. Colombo: Sri Lanka Customs.

ඇමුණුම 1

කලාපීය වශයෙන් ආදායම සහ වියදම විශ්ලේෂණය

I වන රූපය: ආදායම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්තවේ ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද Anderson – Darling පරීක්ෂාවේ ප්‍රතිඵල

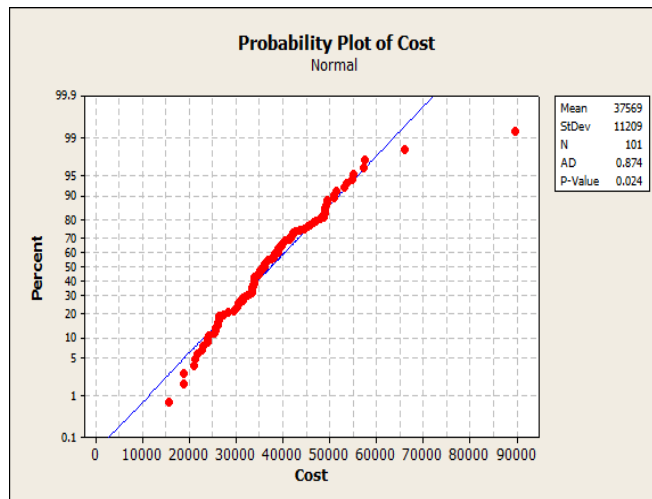
ආදායම් ව්‍යාප්තිය සැලකීමේ දී ඉහත පරීක්ෂාවෙන් ලැබුණු P අගය 0.05ට වඩා අඩු අගයක් ගෙන ඇත. එහි දී H_0 : ආදායම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත වී ඇත

H_a : ආදායම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත වී නොමැත.

යන කල්පිතයන් අතරින් 0.05 වෙසෙසි අගයක් මත H_0 ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට සංඛ්‍යාන විද්‍යාත්මක ව ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි පවතී. ඒ අනුව ආදායම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත නොවන බව තහවුරු වේ. මේ අයුරින් ම වියදම සඳහා H_0 : වියදම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත වේ.

H_1 : වියදම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත නොවේ.

යන කල්පිත මත පදනම් ව 0.05 වෙසෙසි අගය පරීක්ෂා කරන ලදී.

II වන රූපය: විශදම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්තවේ ද යන්න පරීක්ෂා කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද Anderson – Darling පරීක්ෂාවේ ප්‍රතිඵල

එහිදී ද P අගය 0.05ට වඩා අඩු අගයක් වූ බැවින් H_0 ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාත විද්‍යාත්මක සාක්ෂි පවතින බව පැහැදිලි විය. ඒ අනුව විශදම ද ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත නොවේ යන්න සනාථ වේ.

ආදායම සහ විශදම ප්‍රමත ව ව්‍යාප්ත නොවන නිසා කලාපීය වශයෙන් ඒවා අතර වෙනස්කම් පවතී ද නැද්ද යන්න සොයා බැලීම සඳහා අපරාමිතික පරීක්ෂාවක් වන Kruaskal - Wallis පරීක්ෂාව යොදා ගන්නා ලදී. එම පරීක්ෂාවෙන් ආදායම හා විශදම සඳහා ලැබුණු පරීක්ෂණ ප්‍රතිඵල පහත දක්වා ඇත. Kruaskal - Wallis පරීක්ෂාවට අනුව කලාපීය වශයෙන් ආදායම පරීක්ෂාවේ දී පහත සඳහන් කල්පිත පරීක්ෂා කරන ලදී.

- H_0 : ආදායම කලාපීය වෙනසක් නොමැත.
- H_1 : ආදායම කලාපීය වශයෙන් වෙනස් වේ.

I වන වගුව: Kruaskal - Wallis පරීක්ෂාවට අනුව කලාපීය වශයෙන් ආදායම

Kruaskal - Wallis පරීක්ෂාවට අනුව කලාපීය වශයෙන් ආදායම පරීක්ෂාව				
Region කලාපය	N සංඛ්‍යාව	Median මධ්‍යන්‍ය	Avg Rank සාමාන්‍යය	Z අගය
අනුරාධපුරය	16	120670	67.3	2.42
අම්පාර	19	106480	42.2	-1.46
කුරුණෑගල	18	85663	34.2	-2.68
පොළොන්නරුව	15	121000	65.2	2.04
මහවැලි H	16	117370	54.0	0.44
මාතලේ	17	104500	48.0	-0.47
සමස්තය	101		51.0	
H = 16.43 DF = 5 P = 0.006				
H = 16.44 DF = 5 P = 0.006 (adjusted for ties)				

ලැබුණු P අගය (0.006) < 0.05 බැවින් H_0 , 0.05 වෙසෙසි අගයක් තුළ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් සංඛ්‍යාත විද්‍යාත්මක සාධක පවතී. ඒ අනුව ආදායම කලාපීය වශයෙන් වෙනස් වන බව සනාථ වේ.

මේ ආකාරයට කලාපීය වශයෙන් විශදම පරීක්ෂාව සඳහා ද ඉහත පරීක්ෂාව යොදා ගන්නා ලදී. ඒ සඳහා

- H_0 : විශදම කලාපීය වශයෙන් වෙනස් නොවේ.

H_1 : වියදම කලාපීය වශයෙන් වෙනස් වේ.

යන කල්පිතයන් 0.05 වෙසෙසි අගයන් තුළ පරීක්ෂා කරන ලදී.

II වන වගුව: Kruaskal - Wallis පරීක්ෂාවට අනුව කලාපීය වශයෙන් වියදම

Kruaskal - Wallis පරීක්ෂාවට අනුව කලාපීය වශයෙන් වියදම පරීක්ෂාව				
Region කලාපය	N සංඛ්‍යාව	Median මධ්‍යන්‍ය	Avg Rank සාමාන්‍යය	Z අගය
අනුරාධපුරය	16	38125	56.8	0.86
අම්පාර	19	35300	51.8	0.13
කුරුණෑගල	18	33440	38.8	-1.95
පොළොන්නරුව	15	33800	36.3	-2.10
මහවැලි H	16	49000	75.8	3.69
මාතලේ	17	34350	47.3	-0.58
සමස්තය	101		51.0	
H = 19.23 DF = 5 P = 0.002				
H = 19.23 DF = 5 P = 0.002 (adjusted for ties)				

එහිදී ලද **P** අගය (0.002) < 0.005 වේ. ඒ අනුව H_0 ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට තරම් සංඛ්‍යාත විද්‍යාත්මක සාක්ෂි පවතින බැවින් වියදම ද කලාපීය වශයෙන් වෙනස් වන බව තහවුරු විය.

ඇමුණුම 2

1 - බිංදු ජල තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සාර්ථක කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බවට පත් වූ නලින් ගොවි මහතා

බැංකු නිලධාරියකුගේ හා ගුරු මවකගේ පුතකු ලෙස උපත ලද කමල් තම ප්‍රධාන ජීවනෝපාය ලෙස ගොවිතැන තෝරා ගනු ලබන්නේ කිසිම කෙනෙකුට යටත් නොවී ස්වාධීන ව තම කටයුතු කරගෙන යාමට උචිත ජීවනෝපාය මාර්ගය ගොවිතැන වන නිසා ය. උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තඹුත්තේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ තම ජීවනෝපාය ආරම්භ කළ කමල් ගොවි මහතා උසස් පෙළ ගණිත අංශයෙන් අධ්‍යාපනය හදාරා තම පියා විසින් ලබා දුන් මුදල් අනුග්‍රහයෙන් ප්‍රථමයෙන් ම කුඹුරු අක්කර හතරක් මිල දී ගෙන වී ගොවිතැන ආරම්භ කර ඇත.

පාසලේ අ. පො. ස. (සා. පෙළ.) අවධියේ දී කෘෂිකර්මය විෂය ඉගෙනීමෙන් ලද දැනුමත් පොතපත කියවීමෙන් උකහා ගත් දැනුමත් සමග ම ගොවිතැන් කටයුතුවල නිරතවීමෙන් ලද ප්‍රායෝගික අත්දැකීමත් ඔහුට තම කටයුතු සාර්ථක ව සිදු කර ගැනීමට ඉවහල් වී ඇත. තමා තුළ සහජයෙන් ම උපන් ආශාවෙන් තම දැනුම කුසලතා දියුණු කරගත් ඔහු කිසි දිනෙක උසස් පෙළ කිරීමෙන් පසු හෝ රජයේ රැකියා කෙරෙහි සිත් යොමු නොකරන ලද අතර රජයේ රැකියා ඉල්ලා සිටීමෙන් වැලකී තම සහජ කුසලතා ඔප් නංවා ගනිමින් සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු වීමට උත්සාහ දැරී ය. එම උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2020 වර්ෂය වන විට නලින් ගොවි මහතා වී අක්කර 12ක හිමිකරුවෙක් සේ ම අනෙකුත් බෝග වගාවලට හිමිකරුවෙක් බවට පත් වී සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු බවට පත් වී ඇත.

තරුණ ජවය යොදා ගනිමින් නවීන තාක්ෂණික අත්හදා බැලීම්වලට යොමුව ඇති ඔහු පෞද්ගලික ආයතනයක අනුග්‍රහයෙන් තම කෘෂි තාක්ෂණික දැනුම හා කුසලතා වැඩි දියුණු කර ගනිමින් බිංදු ජල

තාක්ෂණය (Drip irrigation) යොදා ගනිමින් තම එළවළු වගාවෙන් (මාළුමිරිස්, කොමඩු, වැටකොලු ආදී) සාර්ථක ලාභ උපයන දක්ෂ ව්‍යවසායකයකු බවට පත්වී ඇත.

බිංදු ජල තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සකස් කරන ලද එළවළු වගාව

තමා බිංදු ජල තාක්ෂණය භාවිත කරමින් මාළුමිරිස් වගා කිරීමෙන් තෙමසකට වරක් ලක්ෂ අටක ආදායමක් උපයන බව සඳහන් කරන ඔහු සෞඛ්‍ය අංශයේ රැකියාව කළ තම බිරිඳ ද රැකියාවෙන් ඉවත් කර ගනිමින් පූර්ණ කාලීන ව ගොවිතැන් කටයුතුවල නිරත වෙමින් තවදුරටත් සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු වීම තම ප්‍රධාන අපේක්ෂාව බව සඳහන් කරයි. එසේ ම තරුණ ප්‍රජාව ගොවිතැනට යොමු නොවීමට හේතු ලෙස ඔහු සඳහන් කරන්නේ,

“ගොවිතැනින් දියුණු වෙන්න පුළුවන් කියා පැහැදිලි දැක්මක් නොමැතිකම, ස්ථාවර ආර්ථිකයක් නොමැති වීම සේ ම තරුණ ප්‍රජාවට ගැලපෙන පරිදි නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම නොමැති වීමයි ”

(සම්මුඛ සාකච්ඡාව 2020-09-14, පෙ. ව 10.00)

තරුණ ව්‍යවසායකයෙක් ලෙස ඔහු යෝජනා කරන්නේ පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ගොවිතැන පිළිබඳ සැම සිසුවෙකුට ම රුචිකත්වයක් ඇති වන ආකාරයට පාසල් විෂයමාලාව සකස් විය යුතු බව ය. එය ඔහුගේ ම වදන්වලින් දැක්වුවහොත්

“පොතපතට පමණක් සීමා නොවී ප්‍රායෝගික ව පාසල් මට්ටමින් එම ගොවිතැන් කටයුතු අත්හදා බැලීම මගින් පාසල් දරුවන්ට අධ්‍යාපනය වගේ ම ගොවිතැන කෙරෙහි උනන්දුවක් ඇති වේ.”

(සම්මුඛ සාකච්ඡාව 2020-09-14, පෙ. ව 10.00)

කෘෂිකර්මය පිළිබඳ පවතින නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම ශිල්ප පිළිබඳ ව විෂයමාලාවෙන් සිසුන් දැනුවත් කිරීමෙන් ඔබ්බට ගොස් ප්‍රායෝගිකත්වයට මුල්තැන දෙමින් ඒ පිළිබඳ රුචිකත්වයක් දක්වන අනාගත කෘෂි ව්‍යවසායකයන් සඳහා බිම් තලයේ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම්වලින් පෝෂණය වූ කුසලතා ලබා දෙන 21 වන සියවසට උචිත කෘෂි අධ්‍යාපනයක් පාසල් සිසුන්ට ලබා දිය යුතු බව ඔහුගේ අදහස් අතර ප්‍රමුඛ විය.

ඇමුණුම 3

2 - වගුරු බිම්වල වගා කරමින් සාර්ථක කෘෂි ව්‍යවසායකයෙකු බවට පත් වූ අමර ජීව ගොවි මහතා

අමර ජීව ගොවි මහතා

දරුවන් දහ දෙනෙකුගෙන් සමන්විත පවුලක සාමාජිකයෙකු වූ අමර ජීව ගොවි මහතා ජීවත් වූයේ කෘෂි කාර්මික ප්‍රදේශයක් වූ අනුරාධපුරයේ ය. විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය හදාරමින් සිටි සොයුරන් දෙදෙනාට 1988 දී වෙඩි තබා ඝාතනයෙන් මාස නවයක් ඉකුත් වන විට ඔහුගේ පියා ද මිය ගියේ ය. ගේ ගිනි තබන ලදී. දැඩි ආර්ථික ගැටලු හේතුවෙන් මව කුලී වැඩවලට යොමු විය. මේ වන විට ඔහුට අවුරුදු 9කි. ඔවුන්ට අක්කර 1/2ක ඉඩමක් තිබූ අතර ඉන් අක්කර 1/4ක් පවුලේ පරිභෝජනය සඳහා වගා කරන ලදී. ආහාර හිඟයක් නොතිබුණත් අග හිඟතා හේතුවෙන් අනුරාධපුරයේ කඩයක වැඩ කරමින් අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත ව ඇත. පාසලේ නවය ශ්‍රේණිය සමත් වීමට අවස්ථාව උදා වූණත් මවට ඇති වූ වකුගඩු රෝගී තත්ත්වයක් හේතුවෙන් ඇය රැකබලා ගැනීමේ කාර්යය ඉටු කිරීමට ඔහුට සිදුවිය. පාසල් යාමට තිබූ අවකාශය අහිමි වීම හේතුවෙන් උපකාර පත්තිවලට සහභාගී වී ඉගෙන ගැනීමට සිතුව ද එය සාර්ථක කර ගැනීමට ඔහුට නොහැකි වී ඇත. ඒ නිසා නිමල් ගොවි මහතාගේ වැඩිදුර අධ්‍යාපනය ලැබීමේ සිහිනය බිඳ වැටුණි.

ගමේ අය ද කෘෂි කර්මාන්තයේ නියැලුන බැවින් මොහු ද ප්‍රථමයෙන් මුඩු ඉඩමක මිරිස් තවාන් දමමින් සිය කෘෂි කාර්මික දිවියේ ආරම්භය තබන ලදී. මිරිස් වගාවෙන් මාස 3 1/2න් පසු රු. 7500/-ක ආදායමක් ඉපැයූ ඔහු ඉන් පසු එම මුදලින් බද්දට අක්කරයක ඉඩමක් ගෙන එහි වට්ටක්කා වගා කරන ලදී. 1997 දී උපයා ගත් එම මුදලින් බද්දට තව තවත් ඉඩම් ගනිමින් එළවළු වගා කරන ලදී. ක්‍රමයෙන් සාර්ථකත්වය ලද ඔහුට 2003 දී තක්කාලි වගාවෙන් ලක්ෂ හතරක ලාභයක් ඉපයීමට හැකියාව ලැබී ඇත. එම වර්ෂයේ දී ම තවත් අක්කරයක් බද්දට ගෙන මිරිස් වගා කළ අතර, එමගින් ලක්ෂ දෙකක ආදායමක් ලැබී ය. අනතුරුව ග්‍රාම නිලධාරී මහතාගෙන් අක්කර 2 1/2ක් මිල දී ගත් ඔහු තව තවත් සිය කෘෂි කාර්මික වගා කටයුතු දියුණු කර ගන්නා ලදී. ඒ සඳහා කෘෂි උපදේශකවරුන්ගේ සහාය ද ලබා ගන්නා ලදී. එය අමර ජීව ගොවි මහතාගේ කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ අවබෝධය තව දුරටත් පුළුල් කිරීමට හේතුවක් විය. එකල ගොවීන්ගේ ප්‍රධාන ගැටලුව වූයේ අස්වැන්න විකිණීම ය. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් ඒ සඳහා ද මොහුට නව අවස්ථාවක් උදා විය. කොළඹ තිබූ මළ ගෙදරකට සහභාගී වූ අවස්ථාවක දී, එළවළු රට යවන ස්ථානයකට ප්‍රවාහන පහසුකම් ලබා දුන් ත්‍රී රෝද රථ රියදුරෙකු මුණ ගැසිණි. ඒ මාර්ගයෙන් මොහුට එළවළු අපනයනය කරන ස්ථානයක් පිළිබඳ දැන ගැනීමට අවස්ථාව ලැබිණි. ඒ අනුව මොහු ද තමා වගා කරන එළවළු නියැදියක් (Sample) රැගෙන කොළඹට පැමිණ තම අස්වනු අලෙවි කර ගැනීම සඳහා අවස්ථාවක් උදා කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව එළවළු අපනයනය කරන ස්ථානයෙන් ශීතාගාර පහසුකම් සහිත ලොරියක් අමර ජීව ගොවි මහතාගේ

එළවළු රැගෙනයාමට අනුරාධපුරයට එවන ලදී. සාමාන්‍ය ගොවි මහත්වරුන් මෙම ක්‍රියාවලියට සෘජුව සම්බන්ධ නොවන නිසා අපනයනකරුවන්ට අස්වැන්න ලබා දීමේ මෙම ක්‍රියාවලිය ගැන වැටහීමක් නැත. සාමාන්‍ය ක්‍රමය නම් බොහෝ අපනයනකරුවන් කොළඹ අනෙක් අතරමැදියන්ගෙන් එළවළු මිල දී ගෙන ඔවුන් තනි ව ලාභ ඉපයීමට යොමු වීම යි. එබඳු පිරිස් අතර මෙම ගොවි මහතා සුවිශේෂ පුද්ගලයෙකි. මක් නිසාද යත් අමර පීච ගොවි මහතා අනෙකුත් ගොවි මහතන් දැනුවත් කර ඔවුන්ට ද මෙම අපනයන අවස්ථාව සලසා දීමයි. මේ අතර අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩල ගොවි ජනපදය මගින් ක්‍රියාත්මක කළ වැඩසටහනකට මොහුට සහභාගි වීමට අවස්ථාව උදා වී ඇත. එහි දී අපනයන සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් සංවර්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් යෝජනාවක් ඔහු ඉදිරිපත් කරන ලදී. එම යෝජනාවට අනුව සිව් වසරකට පසු රජය විසින් අපනයන සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කර, එහි භාරකාරත්වය මොහුට භාර දී ඇත.

බොහෝ දෙනා වගා කරන්නේ ගොඩ ඉඩම්වල සාම්ප්‍රදායික වගා ක්‍රම අනුව ය. එසේ වුව ද, අමර පීච ගොවි මහතා වගා කිරීමට වගුරු බිම් යොදා ගන්නා ලදී. ජලය සහිත වගුරු භූමියේ වතුර බැහැර කිරීමට යෝග්‍ය ක්‍රමවේදයක් ද ඔහු විසින් ම සම්පාදනය කර ගන්නා ලදී. එම ක්‍රමය භාවිත කරමින් වගා කටයුතුවල නියැලුණු අමර පීච ගොවි මහතා 2019 සහ 2020 වර්ෂවල දී උතුරු මැද පළාතේ හොඳ ම ව්‍යවසායකයා ලෙස ද තේරී පත් විය.

වගුරු භූමියක කරන ලද වගා කටයුතු

වර්තමානය වන විට මොහු අක්කර 15ක වගා කටයුතුවල නිරත වන අතර ඉන් ඉඩම් අක්කර 5 1/2ක අයිතිය ඔහු සතු ය. මෙම ඉඩම් අක්කර 15හි වගා කටයුතු යහපත් කෘෂි කාර්මික ව්‍යවහාර (good agricultural practice) අනුගමනය කරමින් ක්‍රියාත්මක කරයි. සම්පූර්ණයෙන් කාබනික පොහොර යොදා ගනිමින් වගා කටයුතු කළ නොහැකි වුවත් අවම රසායනික පොහොර ප්‍රමාණයක් භාවිත කරමින් පරිසරයට සහ මිනිසාට හානියක් නොවන ආකාරයෙන් එම කාර්යය සිදු කිරීමට යොමු ව ඇත. එය ද ඔහු සතු විශේෂත්වයකි.

දැනට මාසික ආදායම වශයෙන් ලක්ෂ පහක් පමණ උපයන, අමර ජීව ගොවි මහතා සඳහන් කරන ආකාරයට දරුවන් ගොවිතැනට යොමු නොවීමට හේතුවක් වන්නේ, ළමා වියේ දී පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් පරිසරය හා කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ දැනුමක් ලබා නොදීම ය. තව දුරටත් ඔහු පැහැදිලි කරන පරිදි පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ශිෂ්‍යත්ව විභාගයට වැඩි වටිනාකමක් ලබා දුන්න ද පැළයක් සිටුවීමේ වටිනාකම ලබා නොදේ. ශ්‍රී ලංකාව ජෛව විවිධත්වයක් සහිත රටකි. කෘෂි ගහණය ද ඉහළ ය. ඔවුන්ගේ සම්ප්‍රේෂණ පරාසය ද වැඩි ය. ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමු කර කෘෂි ගහණය ඉහළ යන කාලවල දී ඊට විරුද්ධ ක්‍රමයක් ලෙස පළිබෝධ භාවිතය යෝග්‍ය නොවන බව අවධාරණය කරයි. ඒ සඳහා එකවර යාය වගා කිරීම හා අස්වනු නෙළීමේ සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය යෝග්‍ය බව ඔහු පෙන්වා දෙයි. එම දැනුම පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් ලබා දීම සුදුසු බව ද යෝජනා කරයි. එසේ ම ඔහු වර්තමාන අධ්‍යාපනය ප්‍රායෝගික කෘෂි කර්මාන්තය පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම කෙරෙහි යොමුව නැති බවටත් න්‍යායාත්මක දැනුමට පමණක් සීමා වී ඇති බවටත් චෝදනා කරයි. එපමණක් නොව ගොවිතැනින් ස්ථිර ආදායමක් නො ලැබීම සහ ගොවිතැන හේතුවෙන් දෙමාපියන් අත්විඳින දුෂ්කරතා දකින දරුවන් කෘෂි කර්මාන්තයට යොමු නොවන බව ඔහුගේ අදහස යි. දැඩි හිරු රශ්මිය නිසා බොහෝ දරුවන් කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා යොමු නොවන බව පෙන්වා දෙන ඔහු වෙනත් රටවල දැඩි හිරු රශ්මියට නිරාවරණය වීම අවම වන අයුරින් සම ආරක්ෂා කර ගනිමින් කෘෂි කර්මාන්තයේ නියැලීමට ශරීරය සම්පූර්ණයෙන් වැසෙන සේ ඇඳුම් පවා නිර්මාණය කර ඇත. නමුත් අප රටේ ගොවියන් ගොවිතැනට අදින්නේ ඉවත ලන ඇඳුම් ය. එය දරුවන් තුළ හීනමානයක් ජනිත කිරීමට හේතු වන බව අවධාරණය කරයි. එමෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ නව නිපැයුම් ක්ෂේත්‍රයේ නිර්මාණකරුවන්, මිනිසුන් ගොවිතැනට ආකර්ෂණය කර ගැනීමට හේතු වන පහසු මෙවලම් නිර්මාණයට යොමු වීම අවම ය. මේ හේතු ගොවිතැන සඳහා මිනිසුන්ගේ ඇති නැඹුරු ව හීන කිරීමට හේතු වී ඇති බව ඔහුගේ අදහස යි.

ඔහුට අනුව ජාතියක් වශයෙන් ඉදිරි දශකය තුළ දේශීය කෘෂි නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීමට සහ අපනයන ප්‍රවර්ධනය කිරීමට නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙළක් අප රට සතුව නොමැත. එබැවින් කෘෂි කර්මාන්තයේ දිශානතිය වෙනස් කොට කෘෂි කාර්මික සංවර්ධනය සඳහා වන නවමු ප්‍රවේශ ද්වාර විවර කිරීමට කාලය එළඹ ඇත. ඒ අනුව දරිද්‍රතාවය පිටු දැක රට සංවර්ධනය කරා යොමු කරමින් දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය උපරිම තලයට ගෙන ඒමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු ය. කෘෂි

කර්මාන්තයෙන් ජාතික සංවර්ධනයට ඉහළ දායකත්වයක් අපේක්ෂාවෙන් ඔහු ඉදිරිපත් කරන යෝජනා මෙසේ ය;

- ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි ප්‍රමාණය අඩු නිසා වටිනාකමින් වැඩි කෘෂි නිෂ්පාදන (Value Product) කෙරෙහි යොමු විය යුතු ය.
- ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය අංක එක බවට පත් කොට, සංචාරක කර්මාන්තය මූලික කරගත් හරිත සංකල්පයක් යටතේ ජෛව විවිධත්වය උපයෝගී කරගෙන කෘෂි කාර්මික කටයුතු දියුණු කළ යුතු ය.
- සෑම භූමි කොටසක ම හරිතාගාරයක් දක්නට ලැබෙන වතු වගාවක් ඇති කළ යුතු ය.
- හරිතාගාර (Green House hut) වගා ක්‍රම ආදී නව තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගැනීමට ඉහළ පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වුවත් ඊට විකල්පයක් ලෙස වැහි ආවරණ ක්‍රමය (Rain cells) යොදා ගැනීමට යොමු වීම
- දේශීය ඖෂධවලින් උපරිම ප්‍රයෝජනය ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙළක් සකසා එය ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ප්‍රවලිත කළ යුතු ය.
- ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ඉහළ ඉල්ලුමක් සහිත ගුණාත්මක ශාක තෙල් වර්ග, ගම් වර්ග නිෂ්පාදනයට යොමු විය යුතු ය.
- ගොවියා සුරක්ෂිත වන පරිදි පාරිභෝගිකයා මූලික කොට ගත් සාධාරණ වෙළඳාමක් ඇති කිරීමෙන් පාරිභෝගිකයා තුළ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ව විශ්වාසය වැඩි දියුණු කිරීම.

ලංකාවේ ප්‍රායෝගික කෘෂි කර්මාන්තය දියුණු කිරීමට යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන ඔහු පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්ත (Eco-Tourism) ව්‍යාපෘතියක් ඇති කිරීමට අදහස් කරයි. ඒ සඳහා තම වගා බිමෙහි ඵලදාව සංචාරකයන්ට වගා බිමෙහි දීම පරිභෝජනයට හා ඵලදාව අලෙවිකරණයට යෝග්‍ය ක්‍රමයක් සැලසුම් කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. වෙනත් රටවල ක්‍රියාත්මක ආකාරයට රාත්‍රී කාලයේ දී වගා කිරීම සහ සාප්පු සවාරි ක්‍රමයක් ඇති කිරීම ද ඔහු සතු යෝජනාවකි. සැලසුම් මධ්‍යස්ථාන (Processing unite) ඇති කිරීම ද ඔහු තුළ ඇති තවත් නව සංකල්පයකි. තව දුරටත් ඔහු අවධාරණය කරන පරිදි ගොවියා සහ පාරිභෝගිකයා තෘප්තිමත් වන කෘෂි කර්මාන්තයක් රට තුළ බිහිවිය යුතු යි.